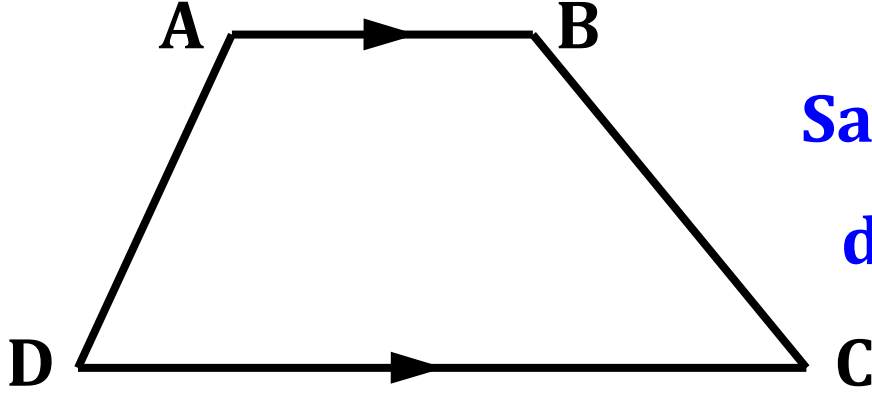

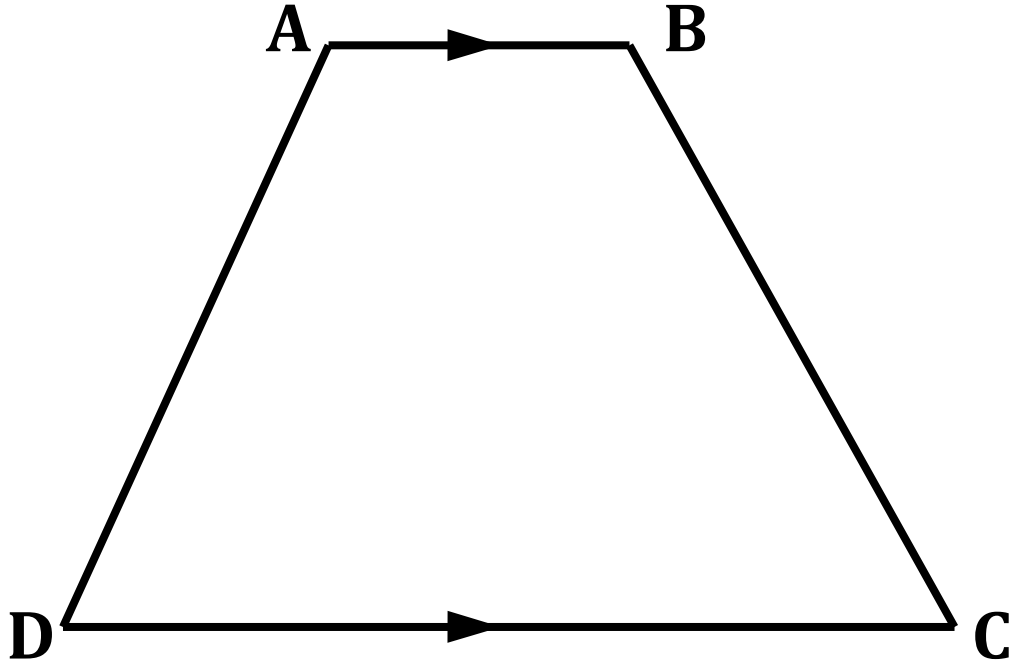
Özel Dörtgenler

YAMUK

Sadece iki kenarı birbirine paralel olan dörtgene “yamuk” adı verilir.

Kural 1: (Yamukta Açı Özellikleri)

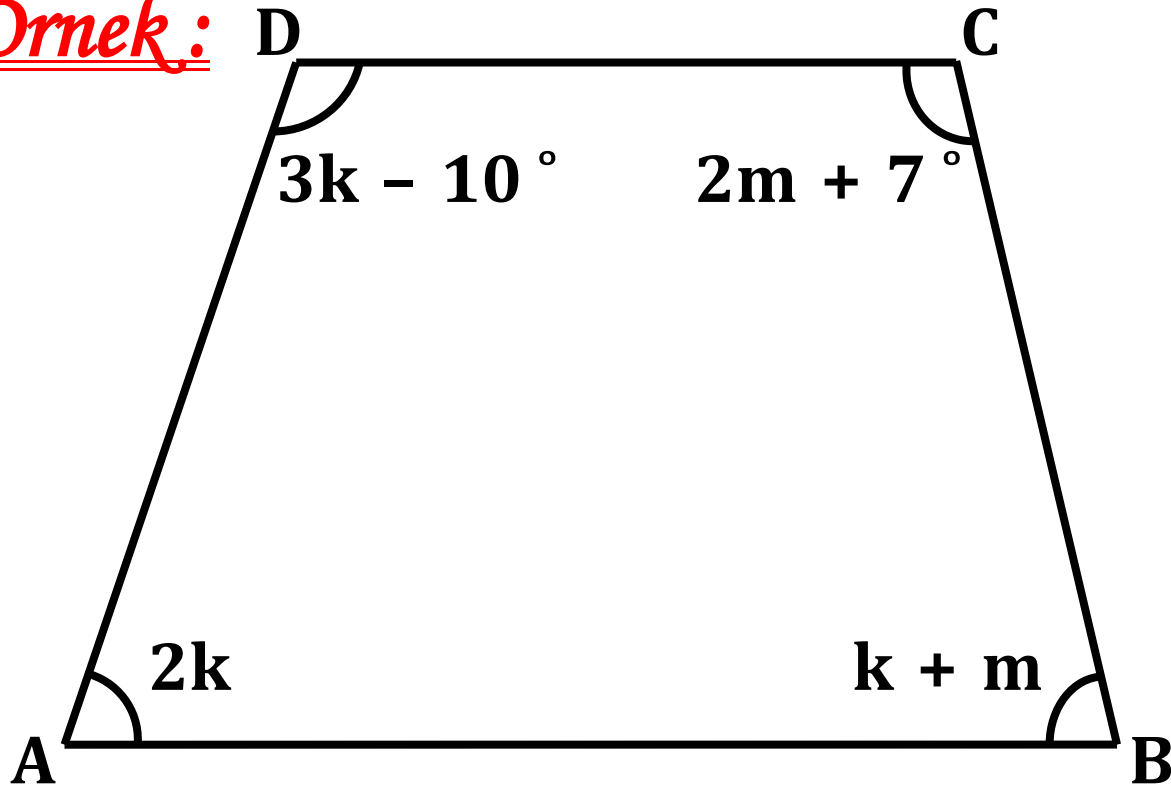
ABCD yamuğunda, karşılıklı alt ve üst açılar toplamı 180° 'dir.

$$m(\widehat{A}) + m(\widehat{D}) = 180^\circ$$

$$m(\widehat{B}) + m(\widehat{C}) = 180^\circ$$

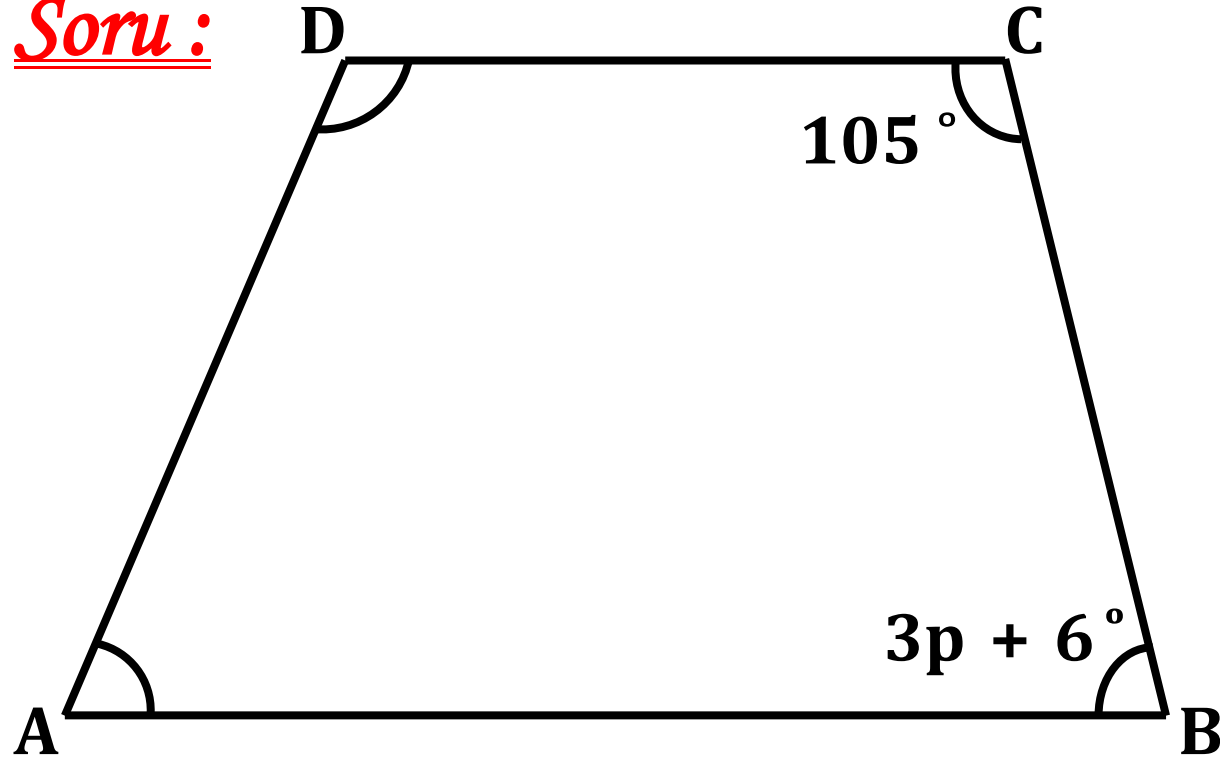
olarak alınır.

Örnek:

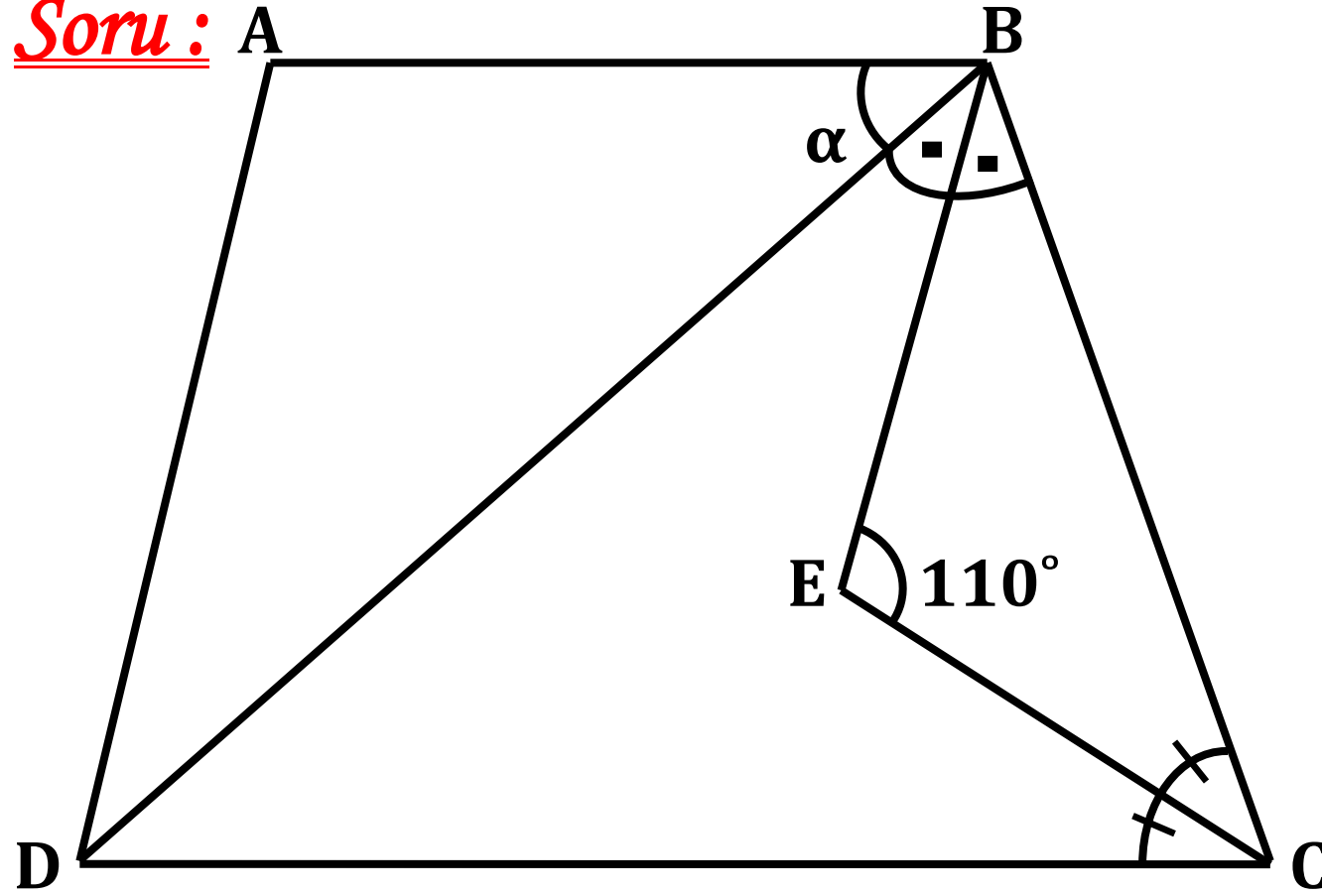
ABCD yamuk ise $m = ?$

Soru :

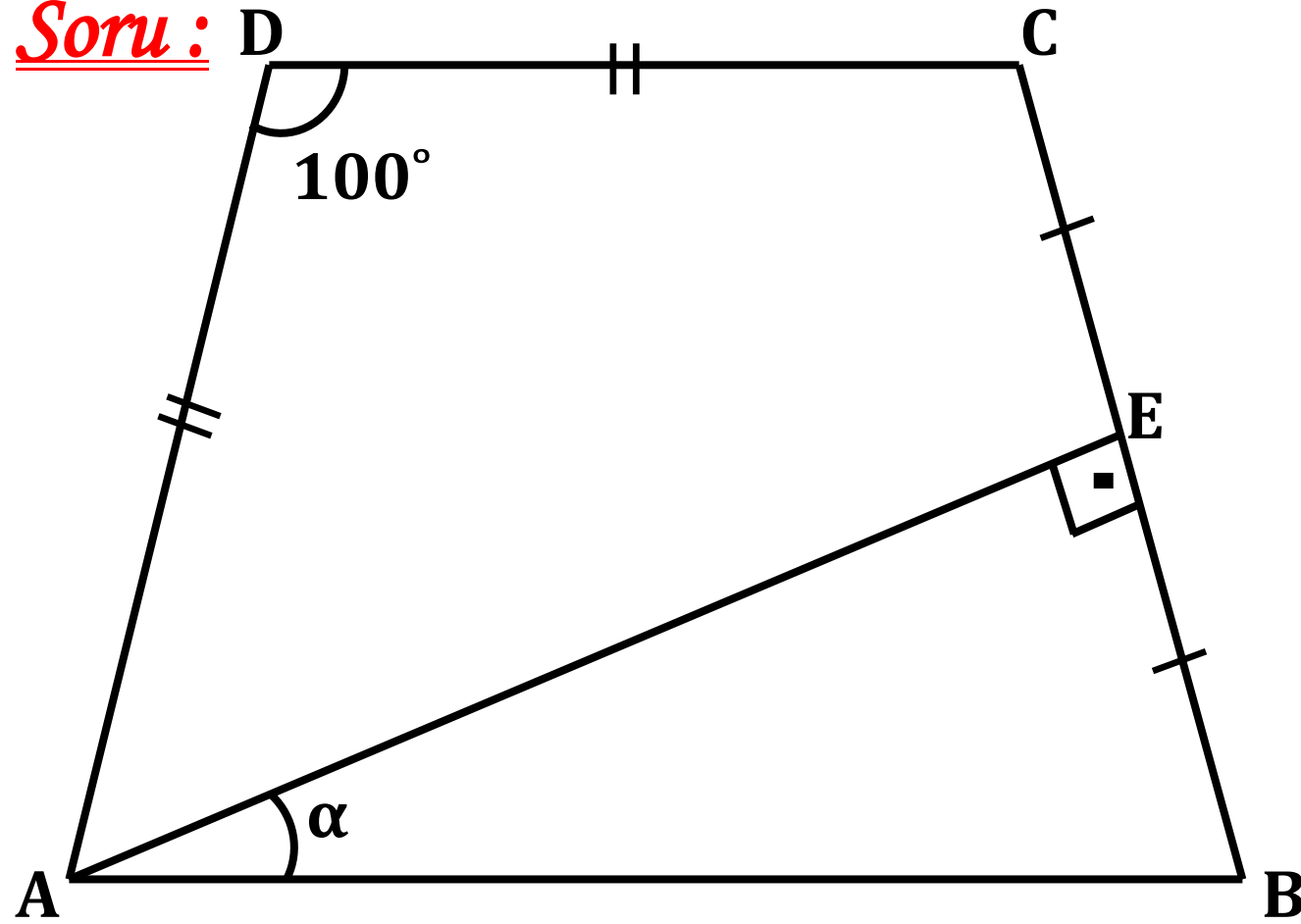
ABCD yamuk ve
 $m(\widehat{ADC}) = 3 \cdot m(\widehat{DAB})$
ise $p + m(\widehat{ADC}) = ?$

Soru :

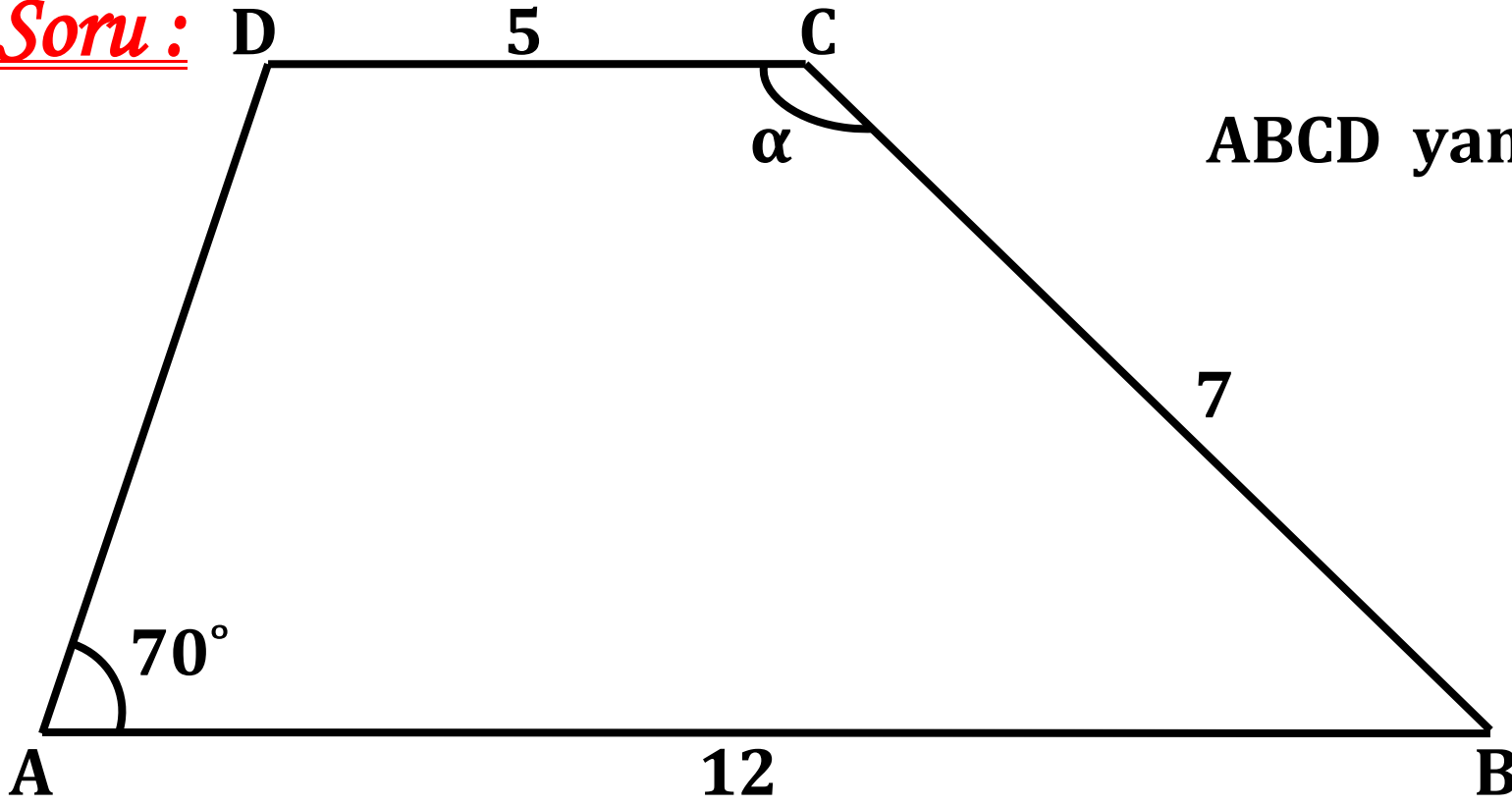
$ABCD$ yamuğunda $\alpha = ?$

Soru :

$ABCD$ yamuğunda $\alpha = ?$

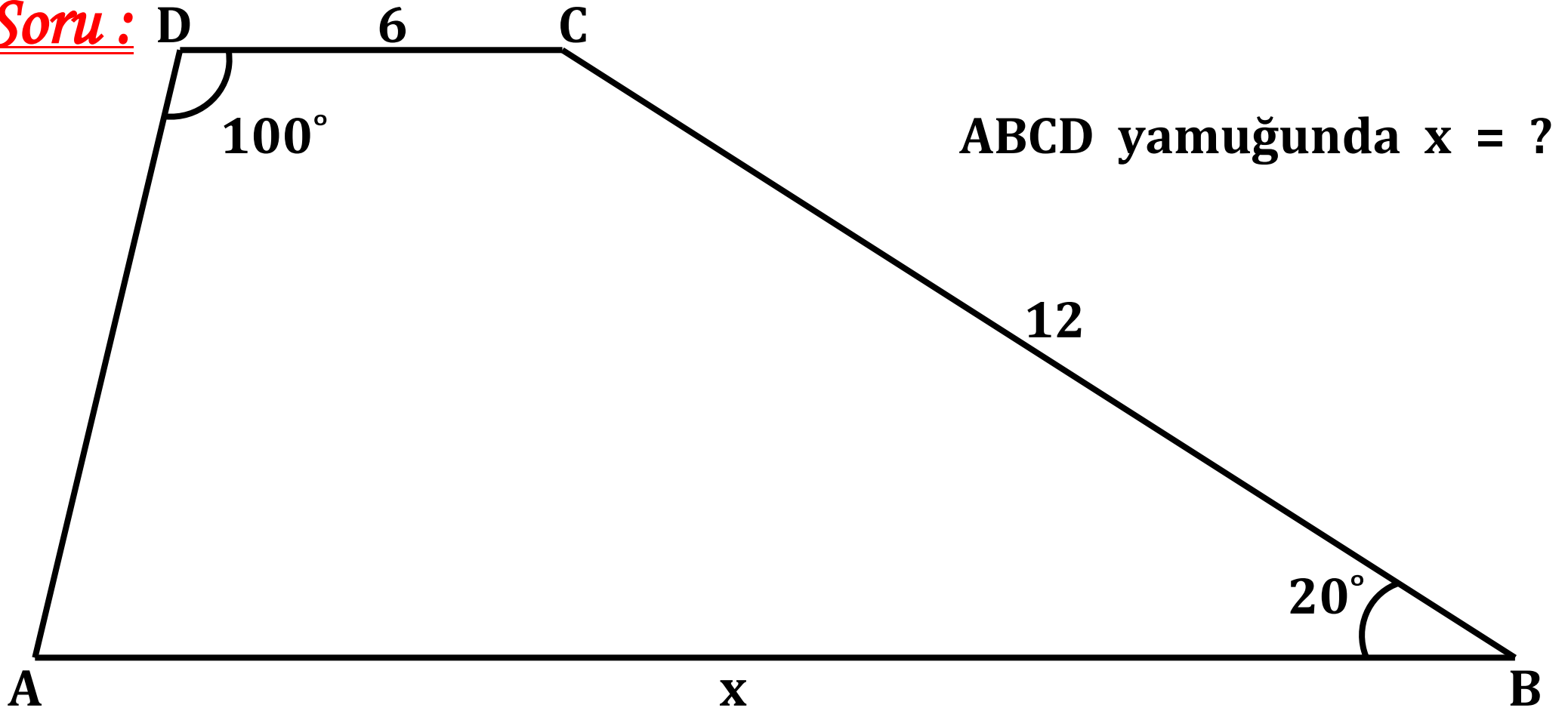
Soru :

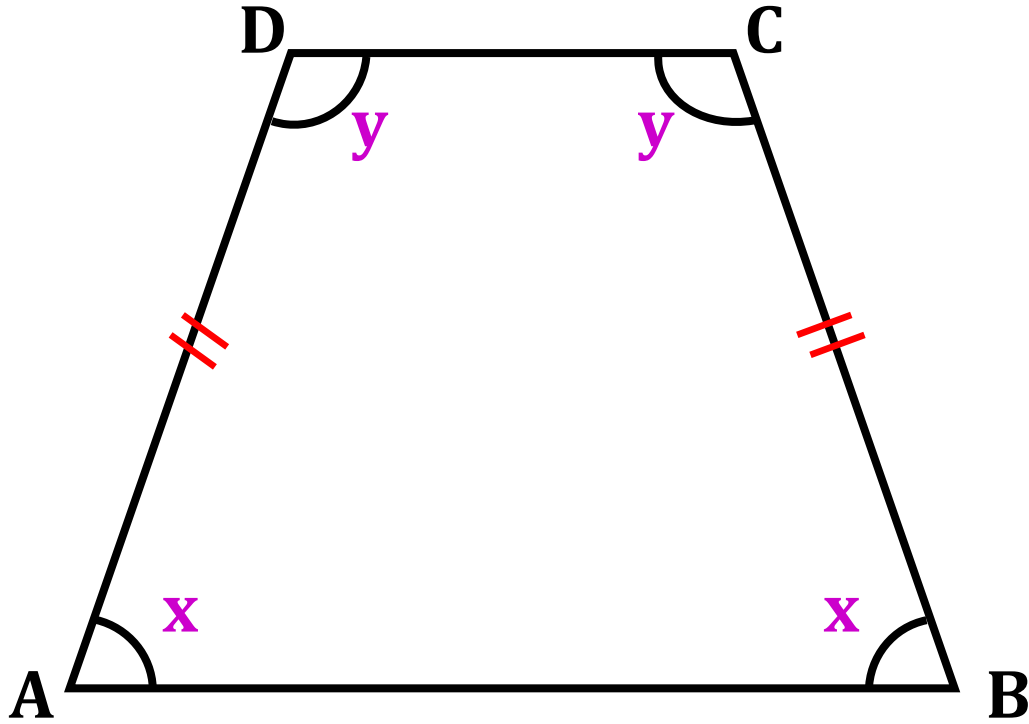
ABCD yamuğunda $\alpha = ?$

Not : Bu tarz sorularda üstteki noktalardan birinden alt tabana, yan tabanlardan birine paralel olacak şekilde bir doğru parçası indirilir. İkizkenar üçgen, yöndeş – ters açılardan sonuca gidilir.

Soru :

Kural 2: Yamukta paralel olmayan iki kenar birbirine eşitse, bu yamuğa “ ikizkenar yamuk ” adı verilir.

İkizkenar yamukta ;

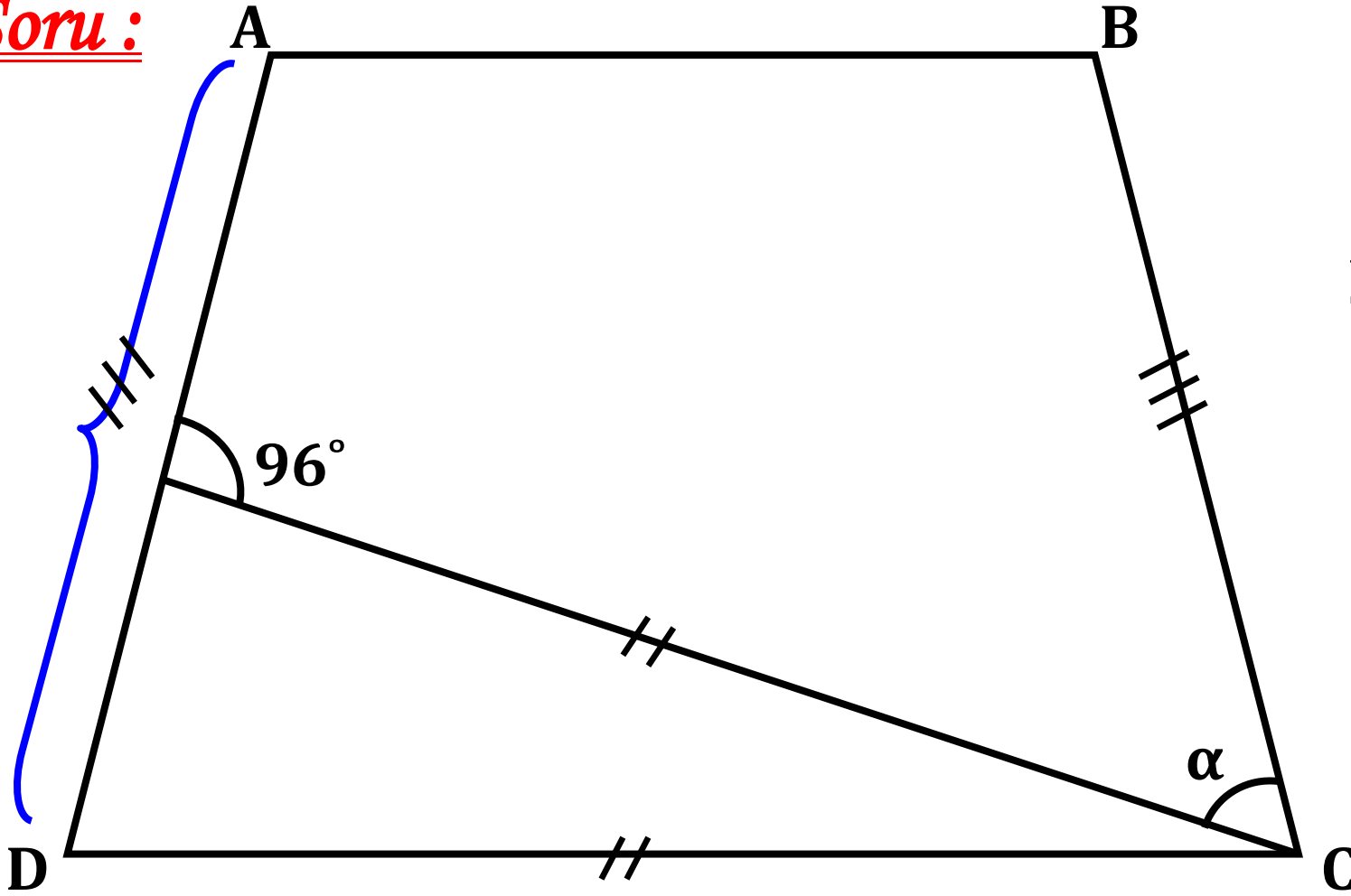
1) Alt taban açıları birbirine eşittir.

Dolayısıyla,

2) Üst taban açıları da birbirine eşittir.

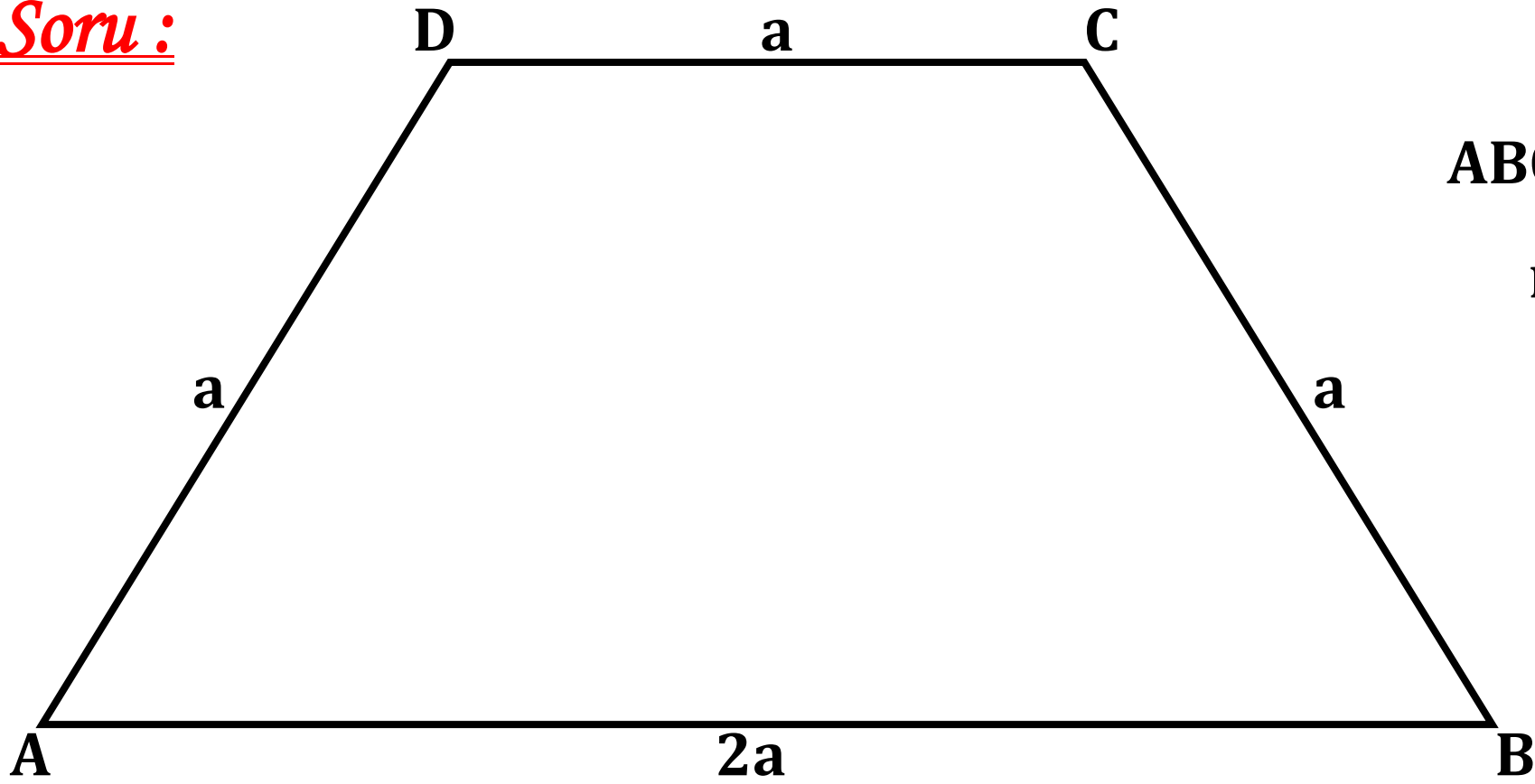

Soru :

ABCD ikizkenar
yamuğunda $\alpha = ?$

Soru :

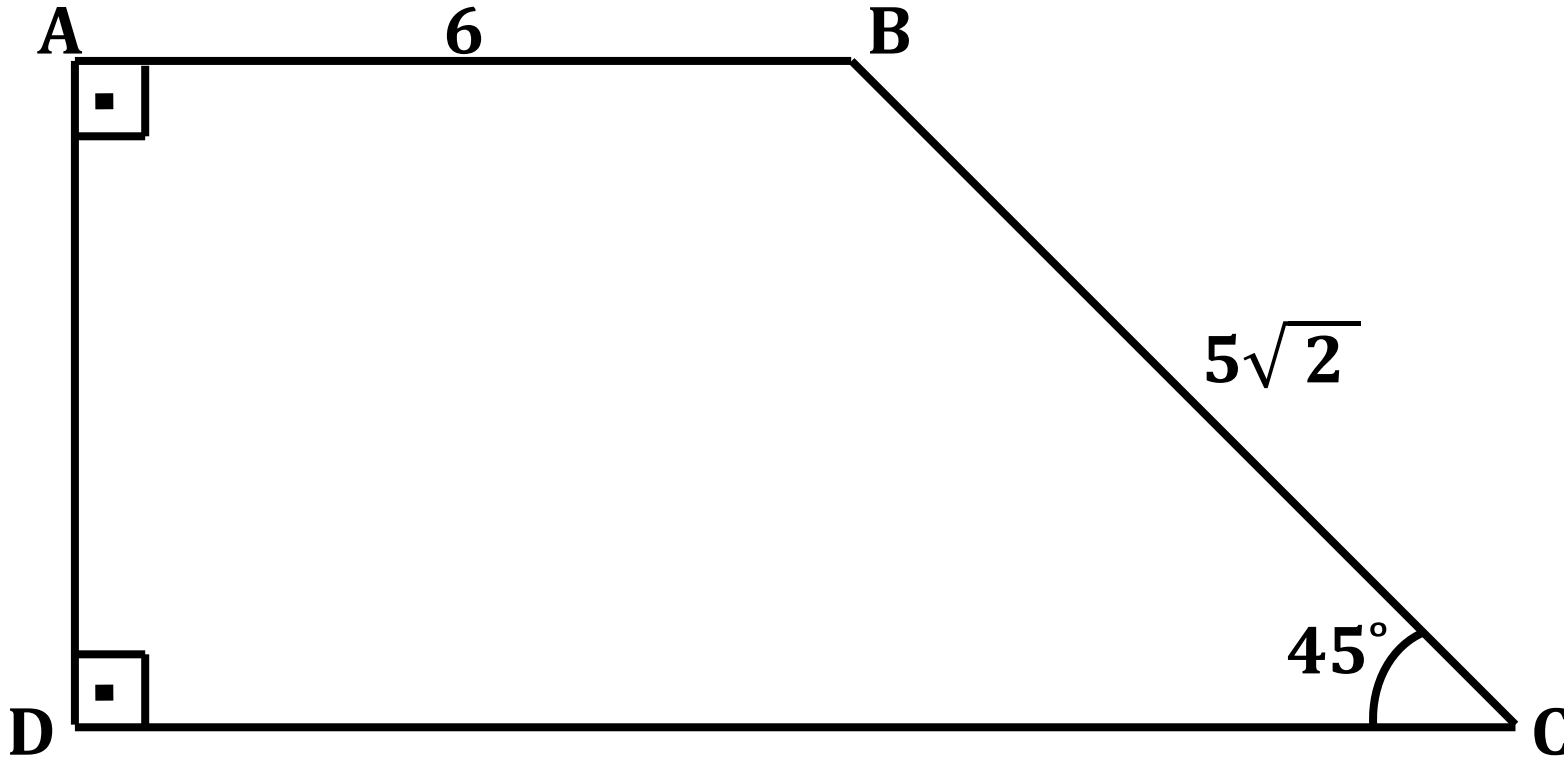

ABCD yamuksa

$$m(\widehat{C}) = ?$$

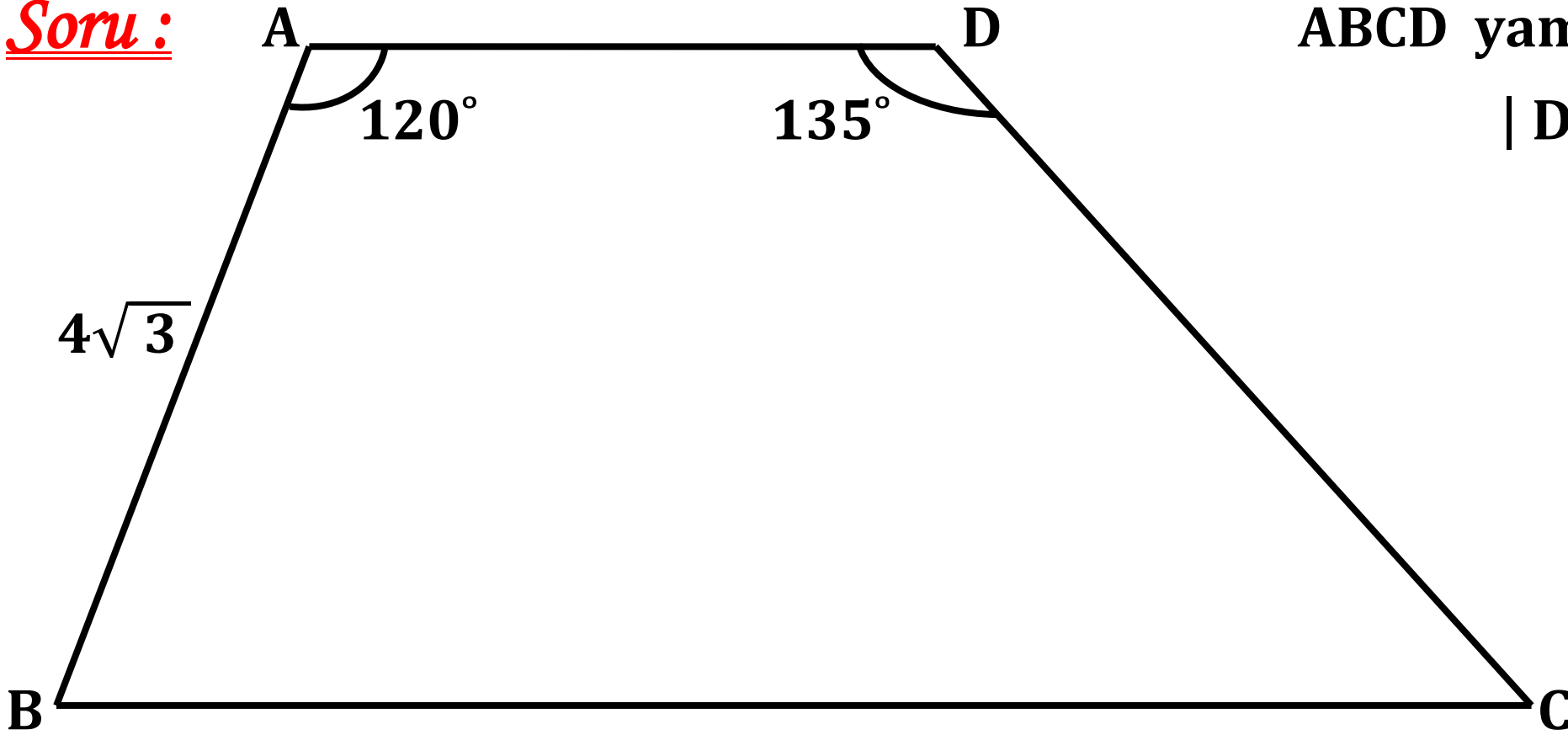
Uzunluk Uygulamaları: Üçgen konusunda öğrendiğimiz kurallar uygulanarak çözüme ulaşılır.

Soru: ABCD dik yamuğunda $|AD| + |DC| = ?$

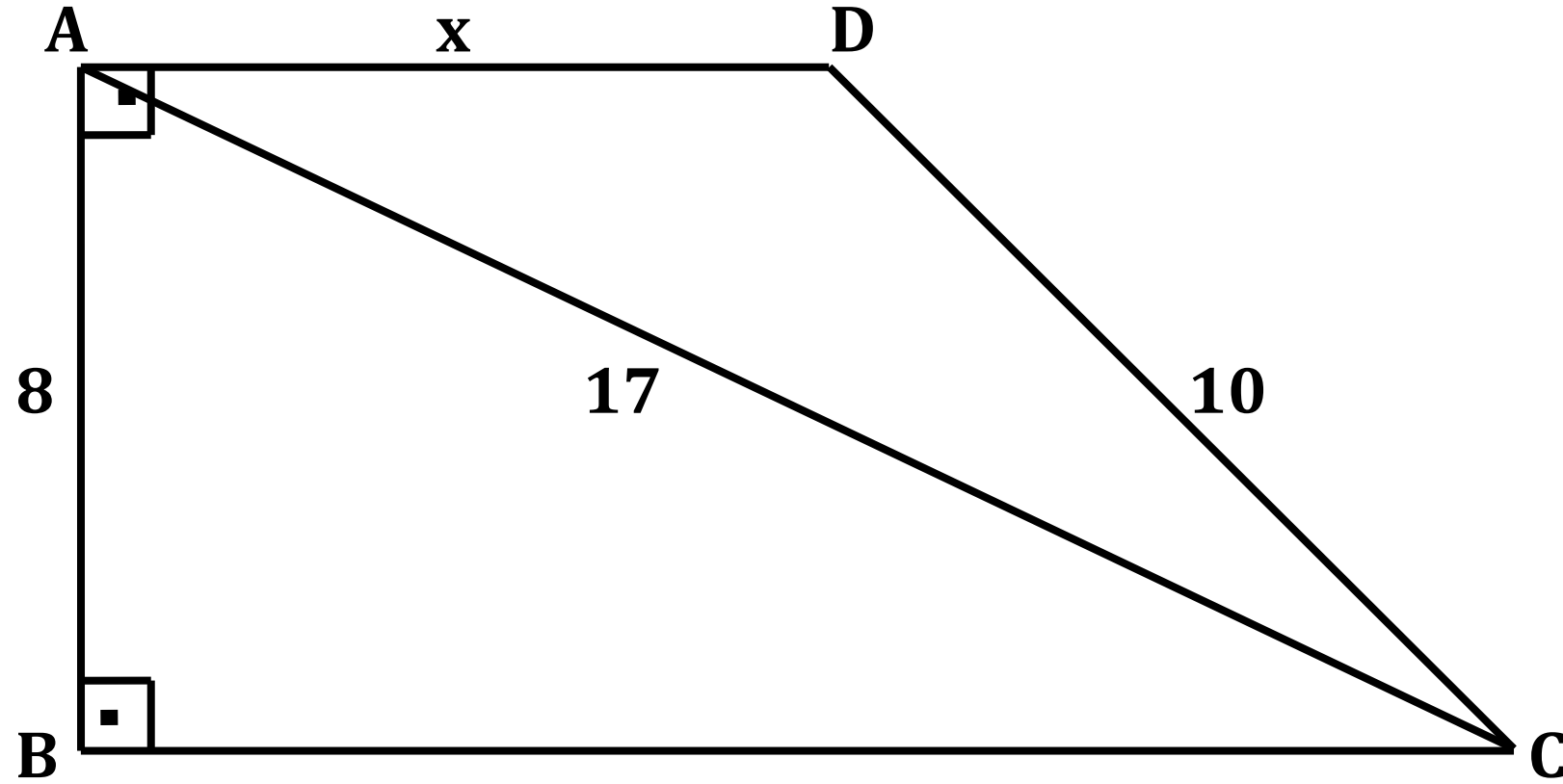

Soru :

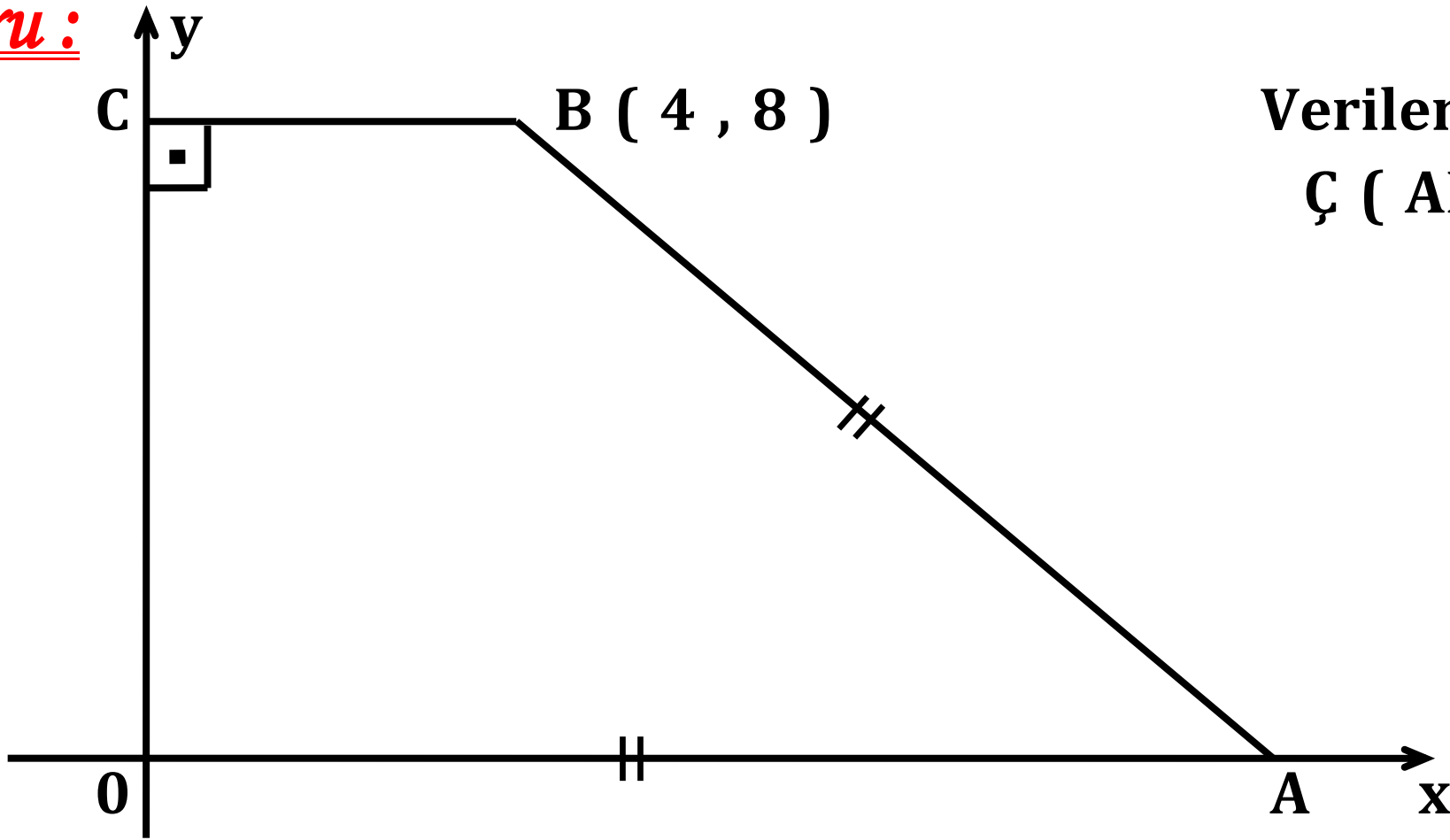
ABCD yamuk ise
 $|DC| = ?$

Soru : ABCD dik yamuğunda $x = ?$

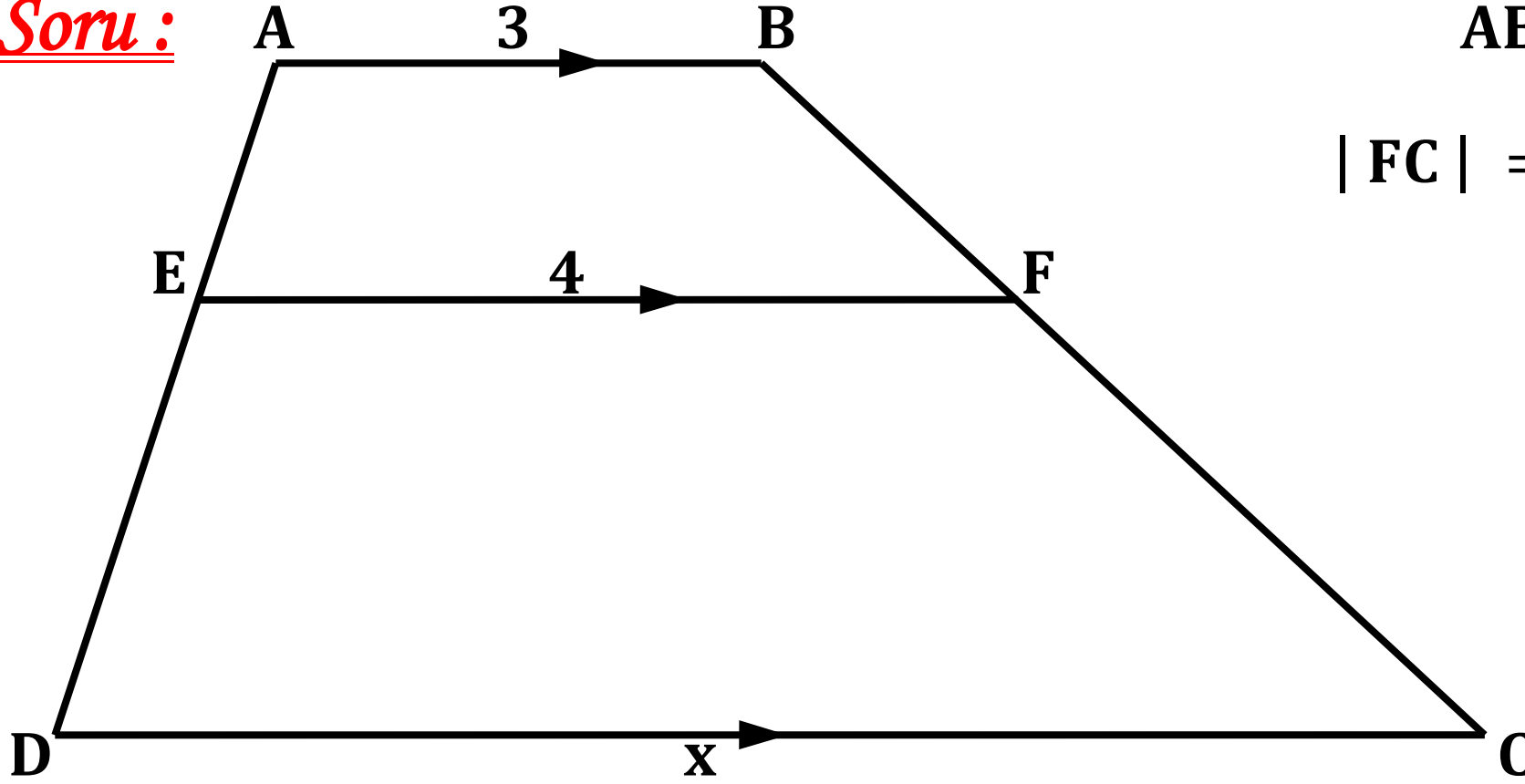

Soru :

Verilenlere göre
 $\angle (ABCD) = ?$

Soru :

ABCD yamuk ve

$$|FC| = 2 \cdot |BF| \text{ ise}$$

$$x = ?$$

Not : A 'dan veya B 'den alt tabana, yan tabanlardan birine paralel ola-

cak şekilde doğru parçası indirilir. Benzerlik – temel orantı kullanılarak

sonuca gidilir. **Kısayol :** Yan tabanlar arasındaki ilişki ve bilinen iki

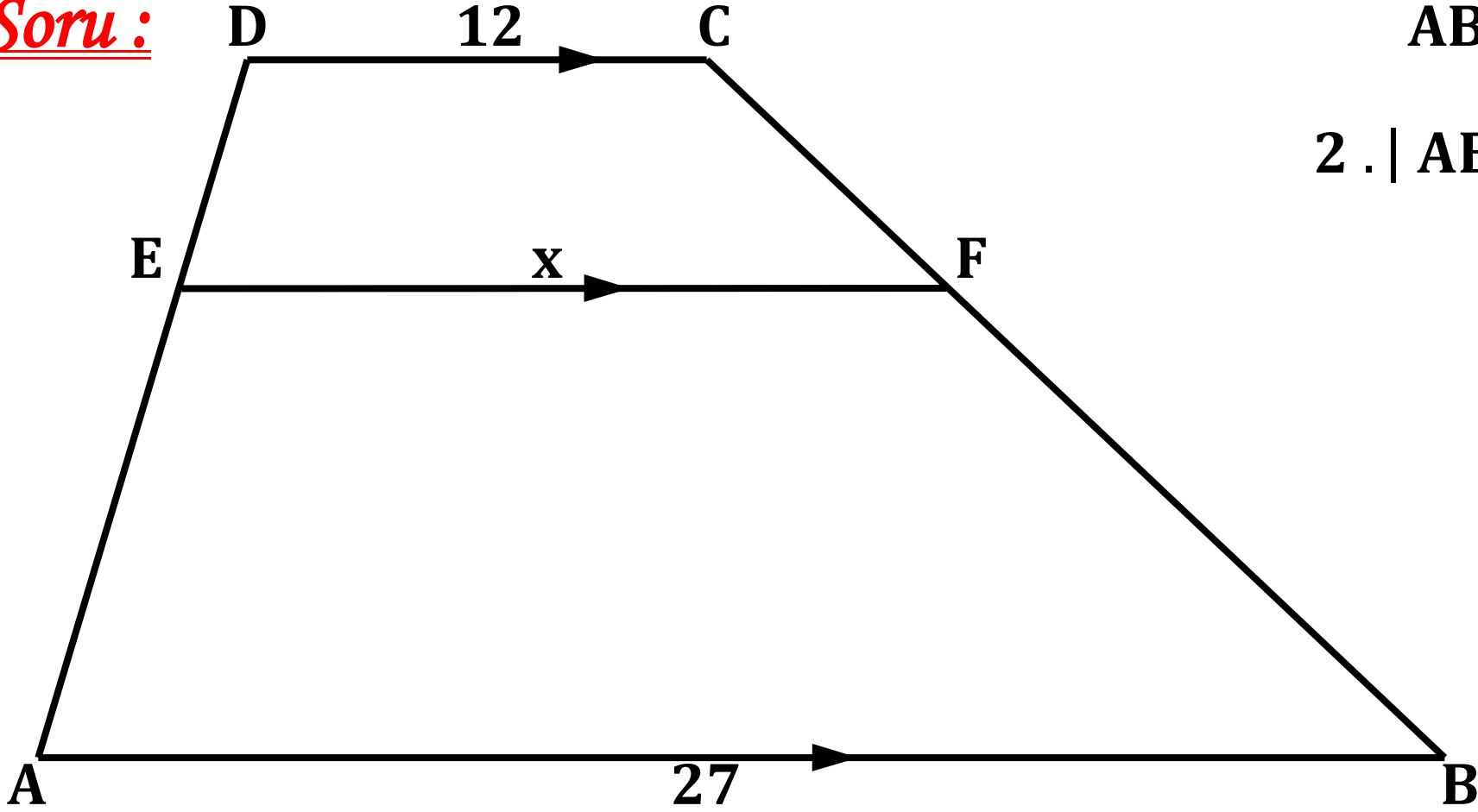
uzunluk arasındaki orantıya göre istenen bulunur.

Soru :

ABCD yamuk ve

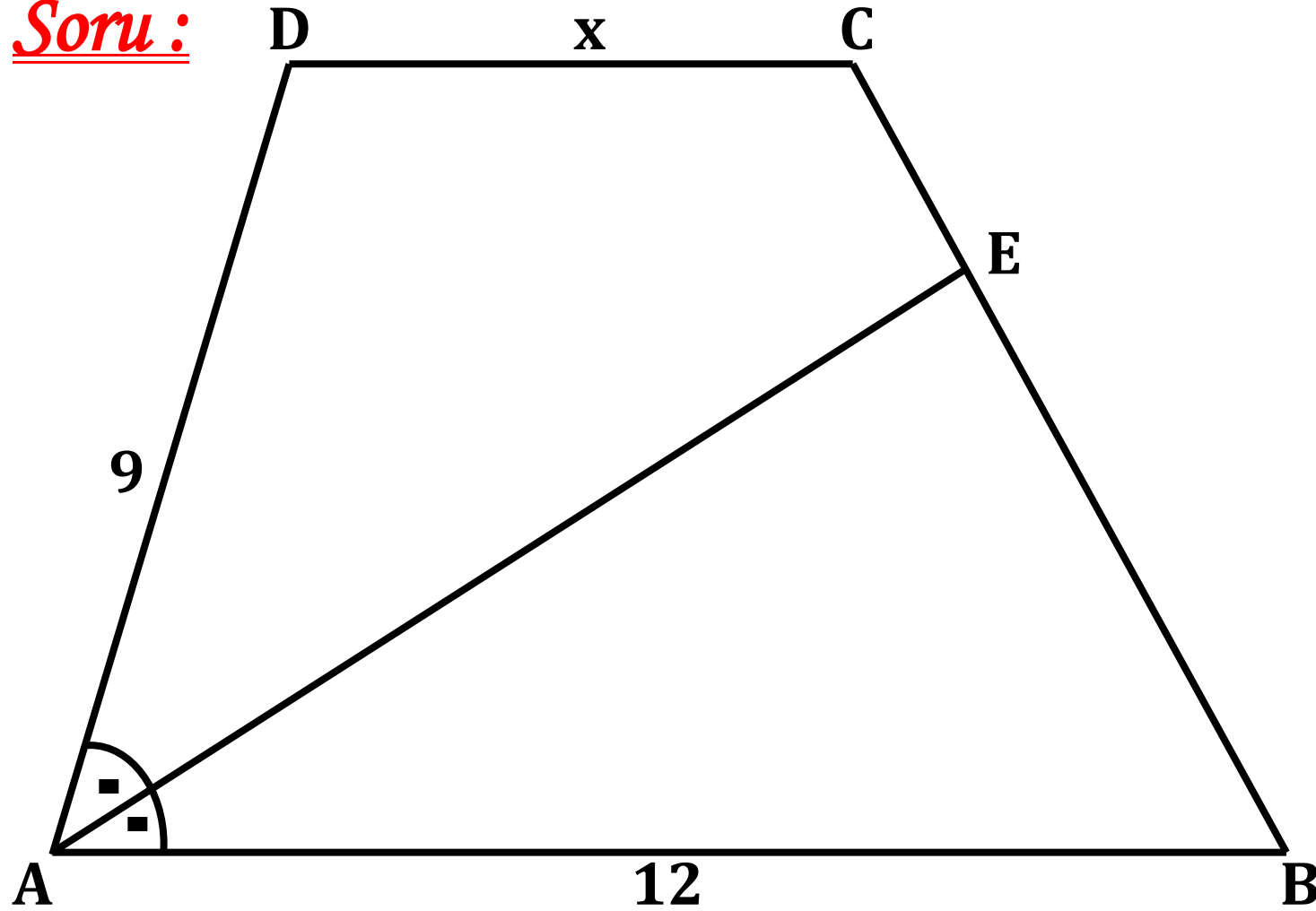
$$2 \cdot |AE| = 3 \cdot |ED|$$

ise $x = ?$

Soru :

ABCD yamuk ve

$$|EB| = 3 \cdot |EC|$$

ise $x = ?$

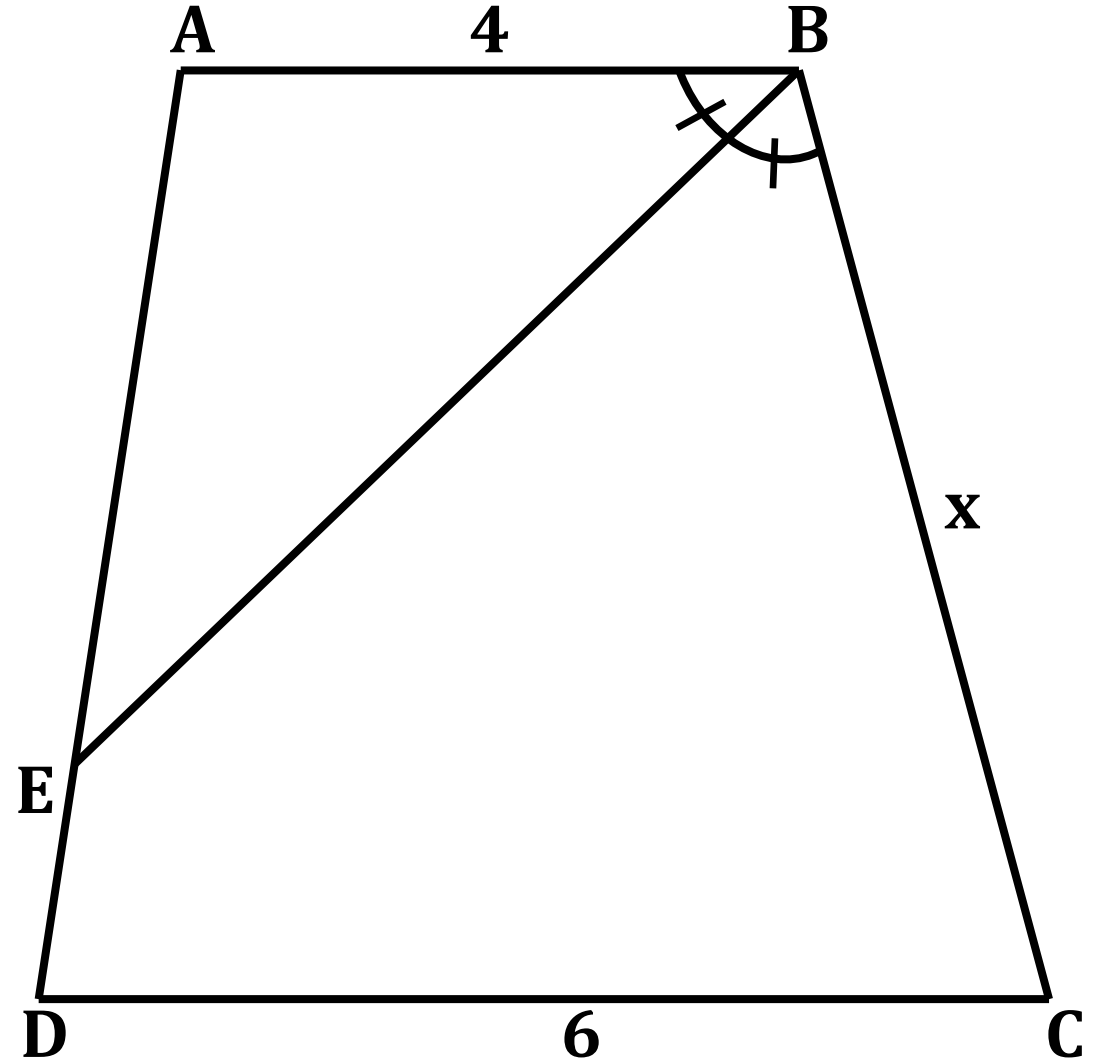
(E ile C 'yi uzat ve birleştir. Kelebek ve Z kuralından istenen sonuca ulaşılır.)

Soru :

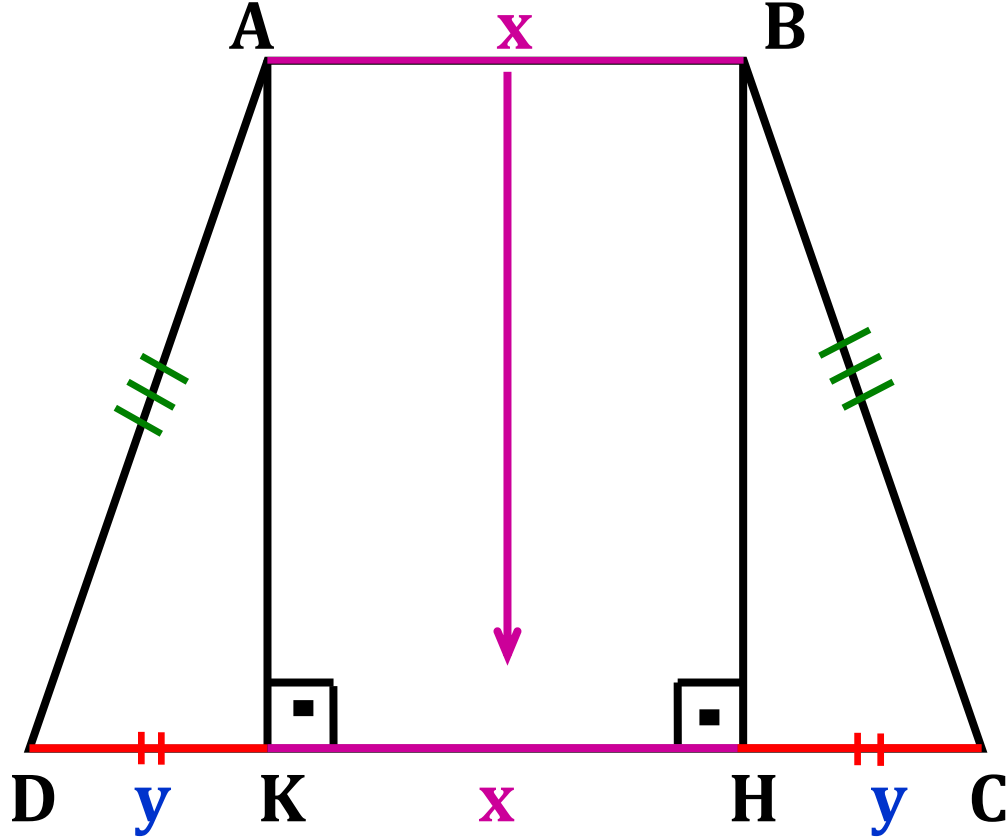
ABCD yamuk ve

$|AD| = 5 \cdot |ED|$ ise

$x = ?$

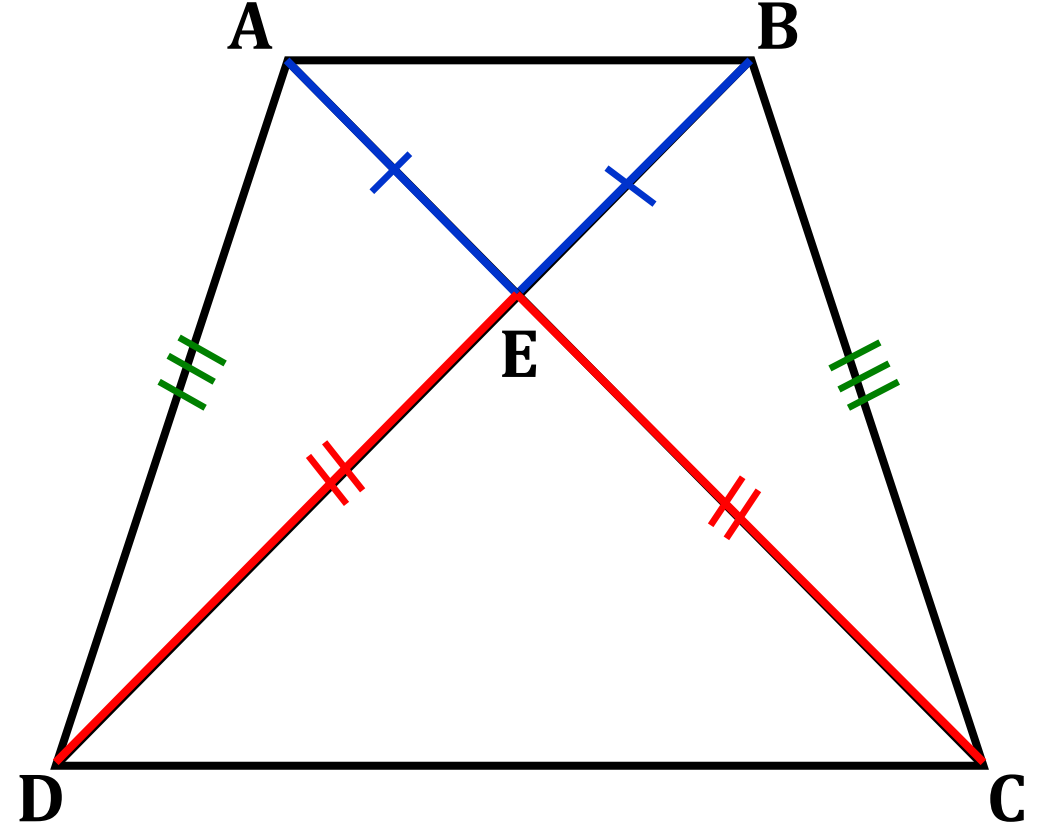

Kural 3 : A)

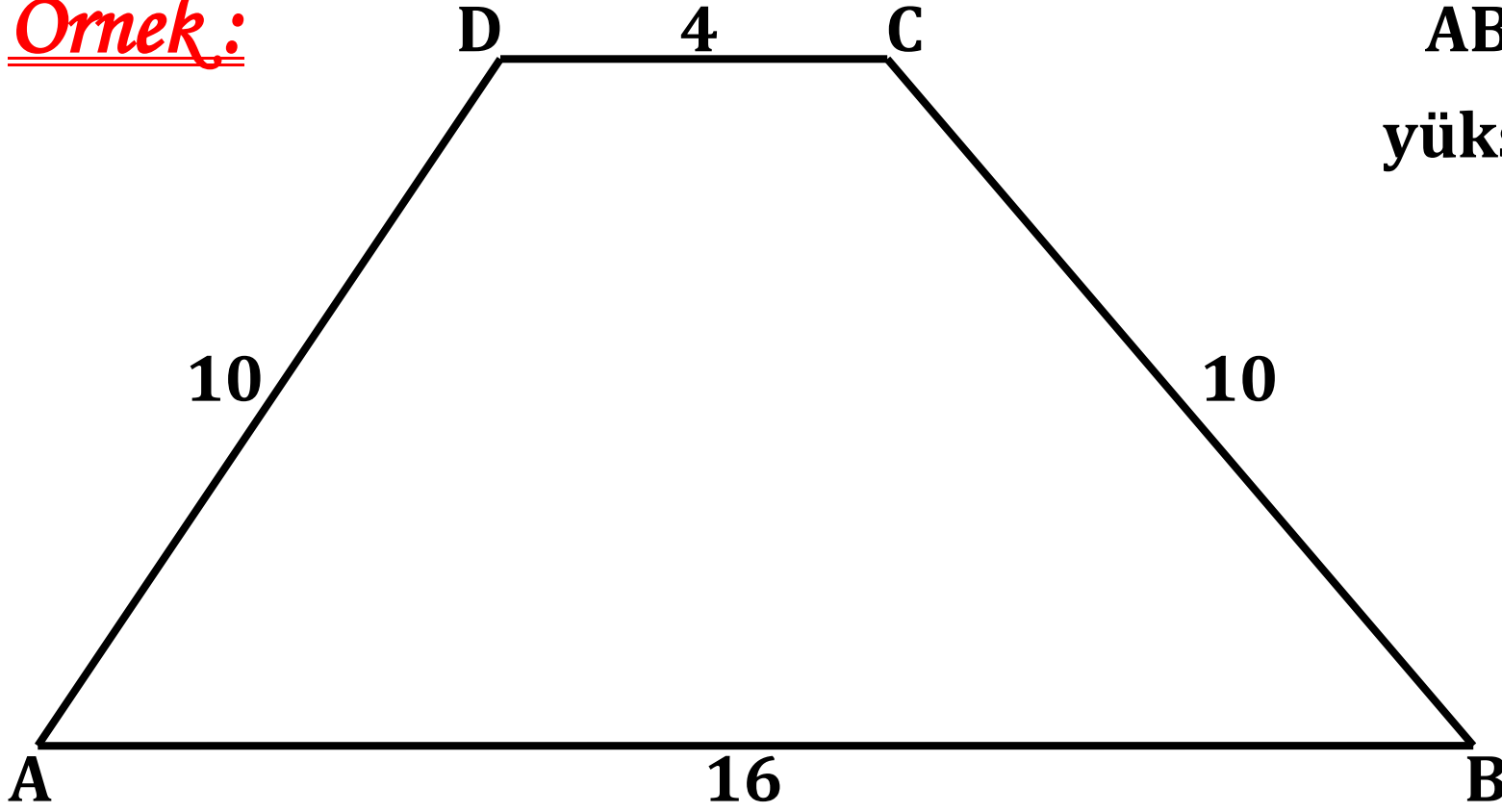
İkizkenar yamukta iki üst köşe noktasından diklik indirildiğinde, alt tabandaki iki yan parça birbirine eşit olur.

B)

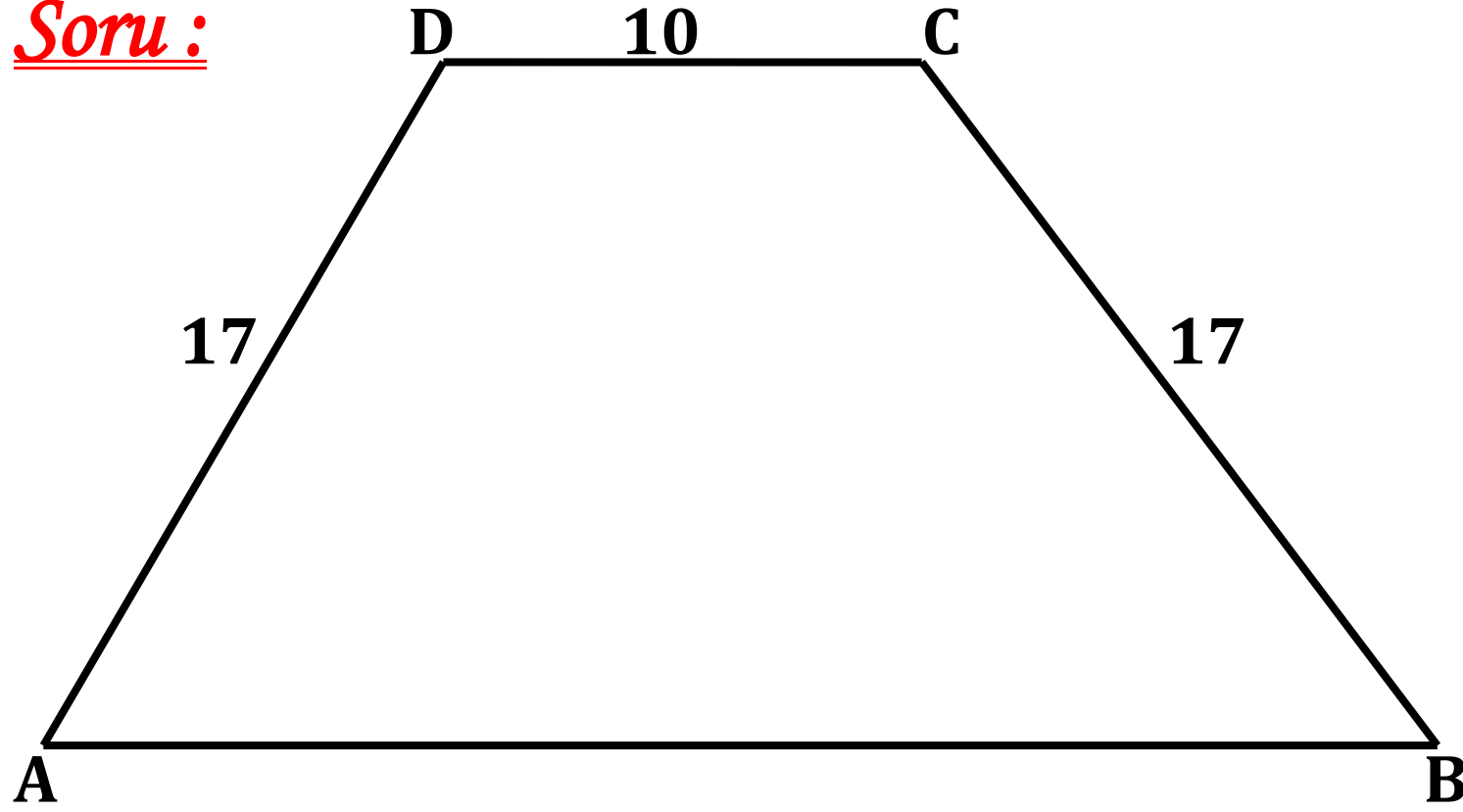
İkizkenar yamukta ;
 $|AE| = |EB|$, $|DE| = |EC|$
olup, ikizkenar yamukta köşegenler birbirine eşittir. Yani $|AC| = |BD|$ 'dir.

Örnek:

ABCD yamuğunun
yüksekliğini bulunuz.

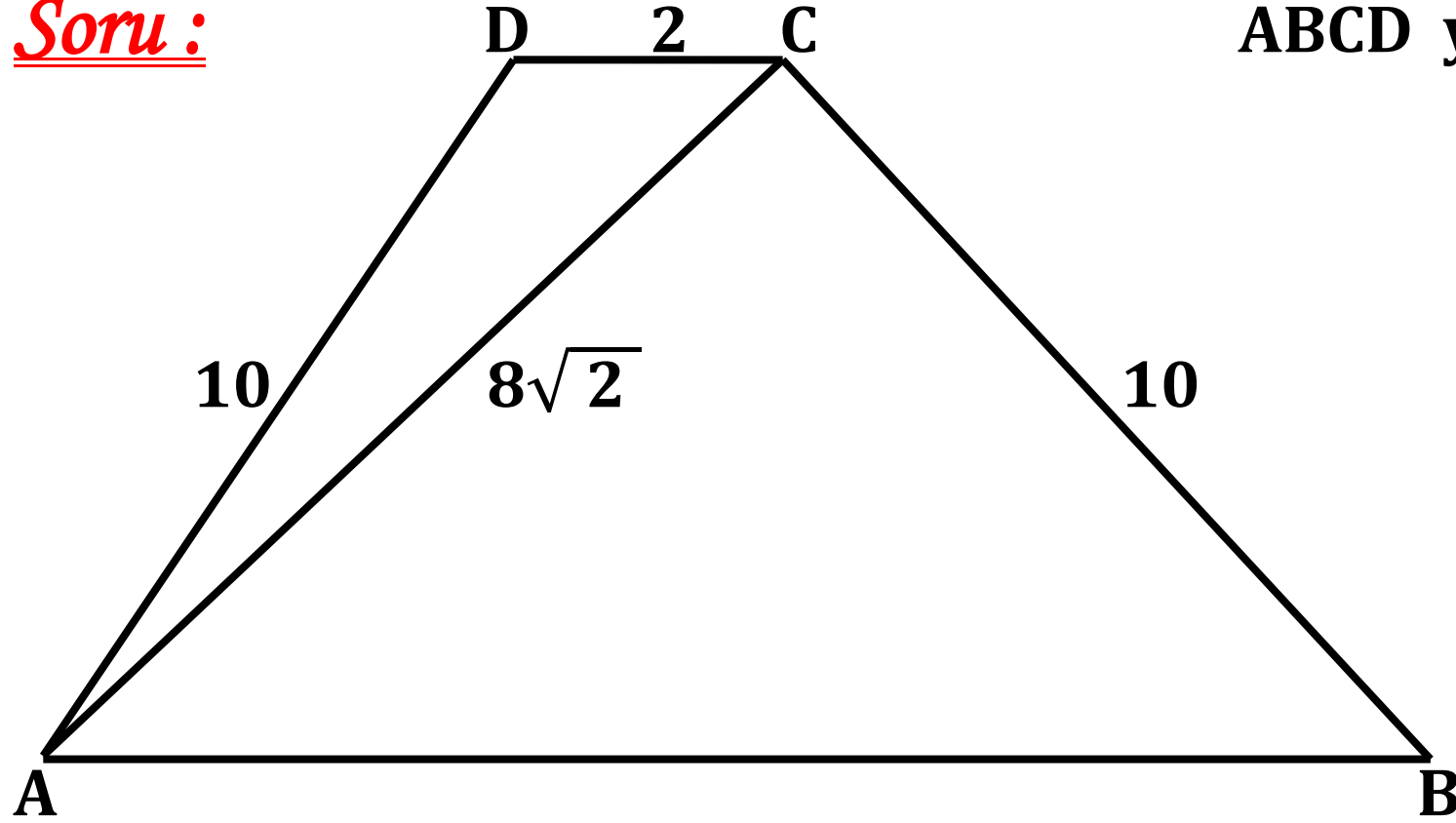
Soru :

ABCD yamuğunun
yüksekliğini 15 br
ise $\text{Ç (ABCD)} = ?$

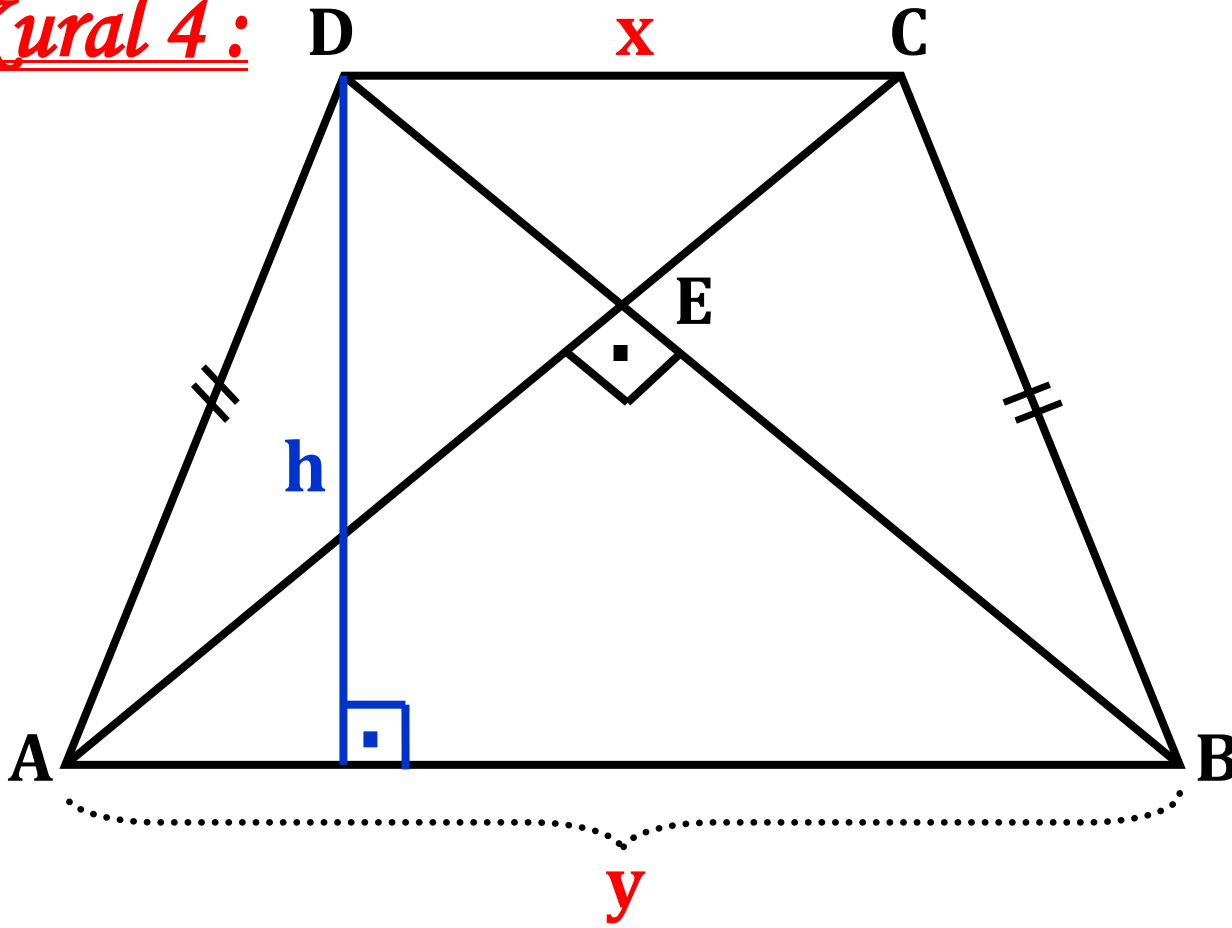
Soru :

ABCD yamuk ise $|AB| = ?$

Not : Üst iki köşe noktasından diklik indirilir. İki farklı dik üçgen-
den Pisagor bağıntısı uygulanarak istenen bulunur.

Kural 4 :

ABCD ikizkenar
yamuk olsun.

Yamukta köşegenler dik kesişiyorsa,

$$h = \frac{x + y}{2}$$

olarak

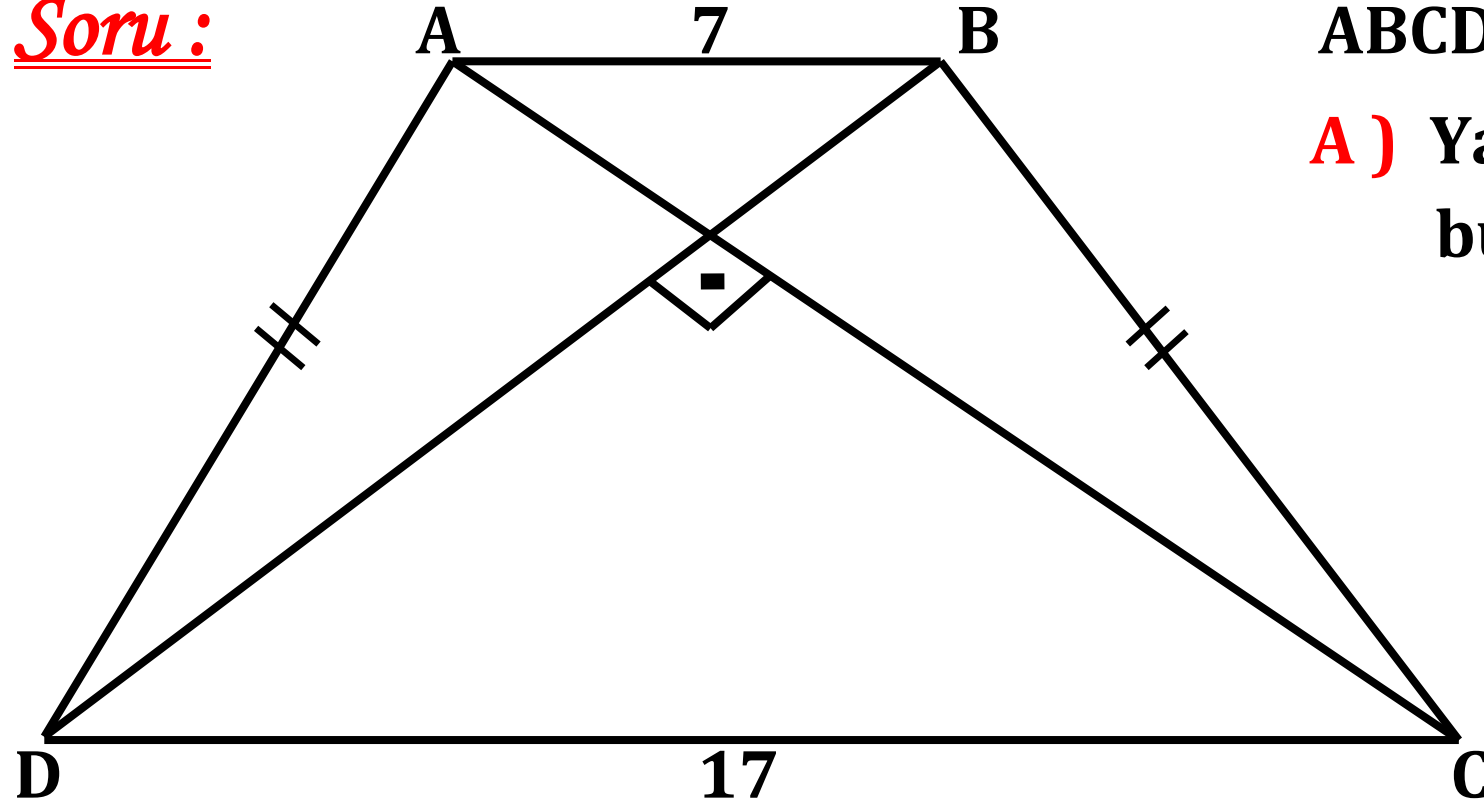
alınır.

2. yol :

E'den hem alt tabana hem de üst tabana diklik indirilirse,

muhteşem üçlü kuralından da aynı sonuç bulunabilir.

Soru :

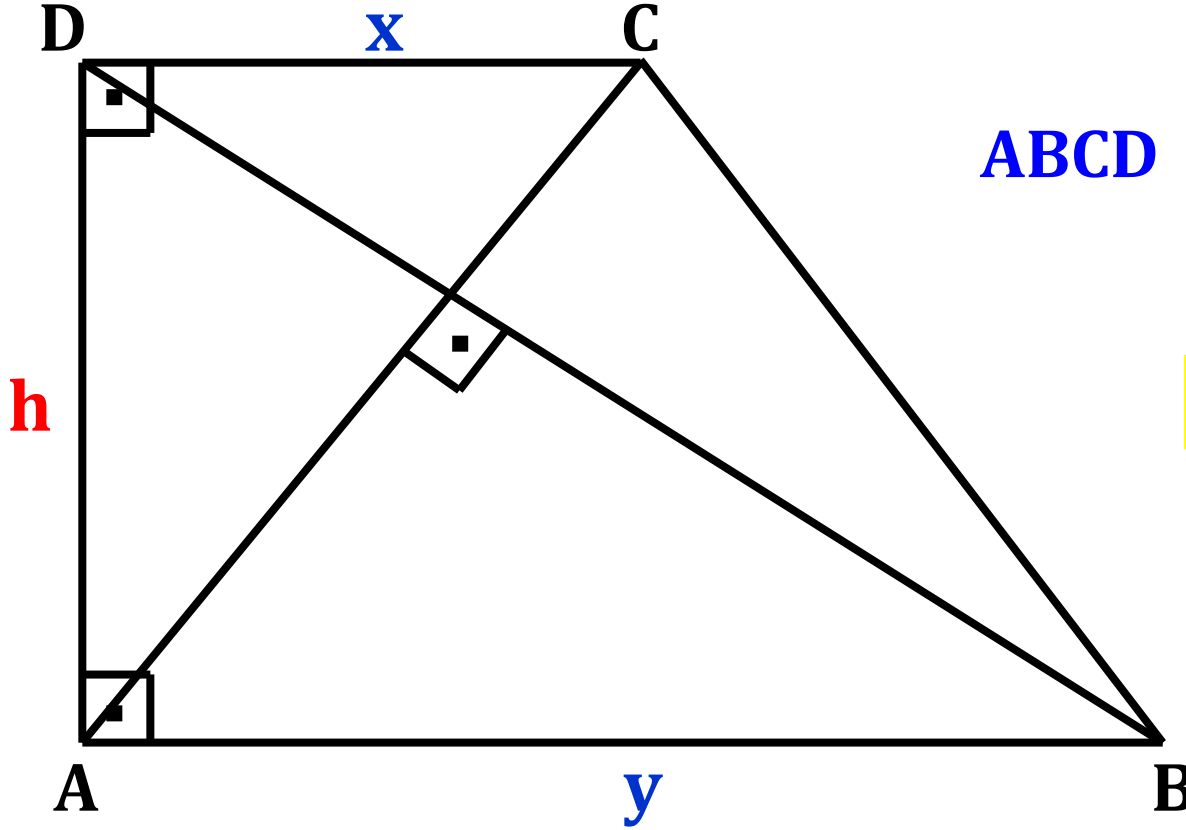
ABCD yamuğunda ;

A) Yamuğun yüksekliğini bulunuz.

B) $|AD| = ?$

Kural 5 :

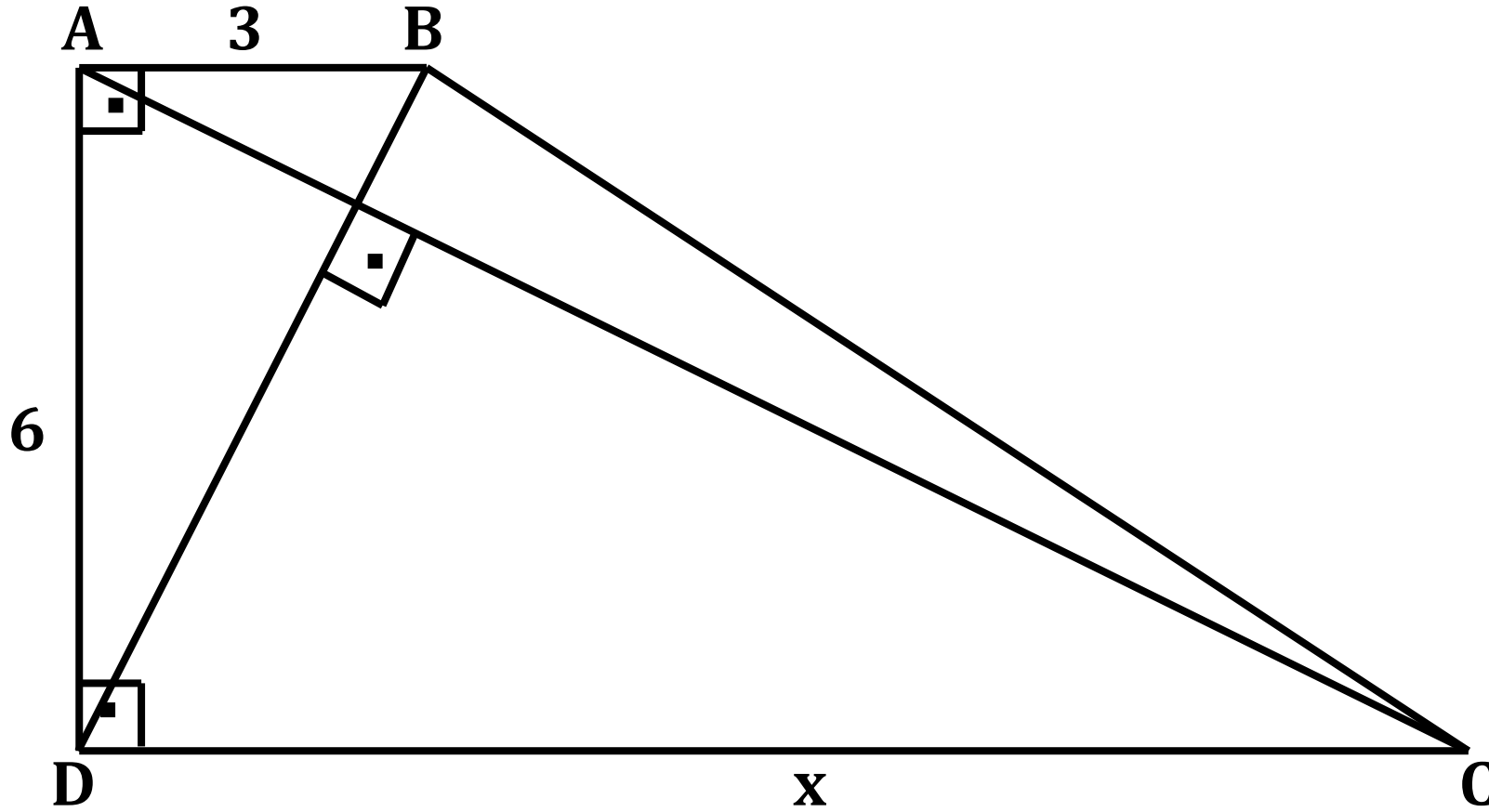

ABCD dik yamuğunda köşegenler
dik kesişiyorlarsa

$$h^2 = x \cdot y \text{ olarak alınır.}$$

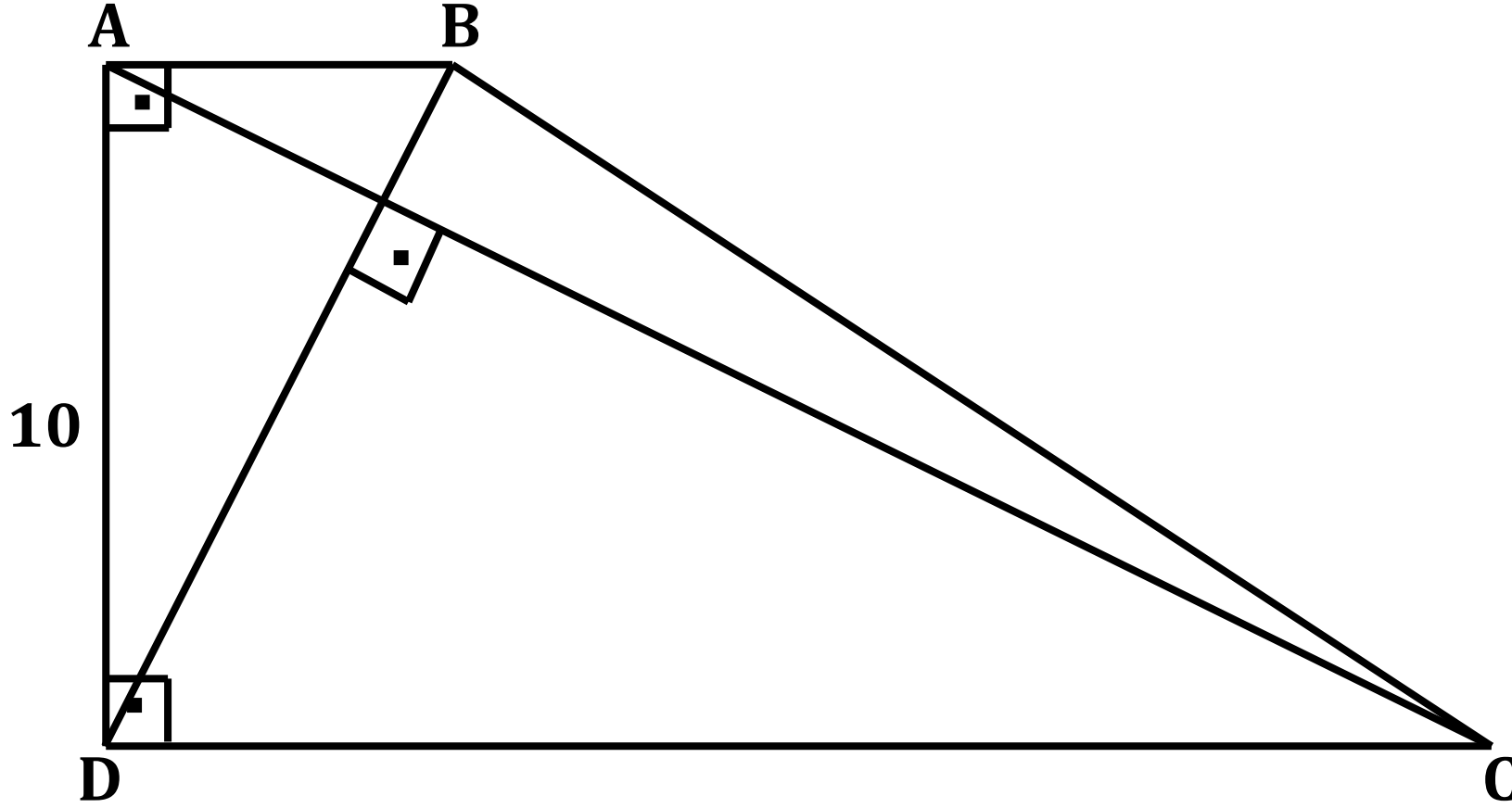
2. yol : D 'den [CA] 'nın paraleli çizilir ve A uzatılarak birleşme-
leri sağlanır. Öklit'ten sonuca ulaşılır.

Soru : ABCD dik yamuğunda ; **A)** $x = ?$

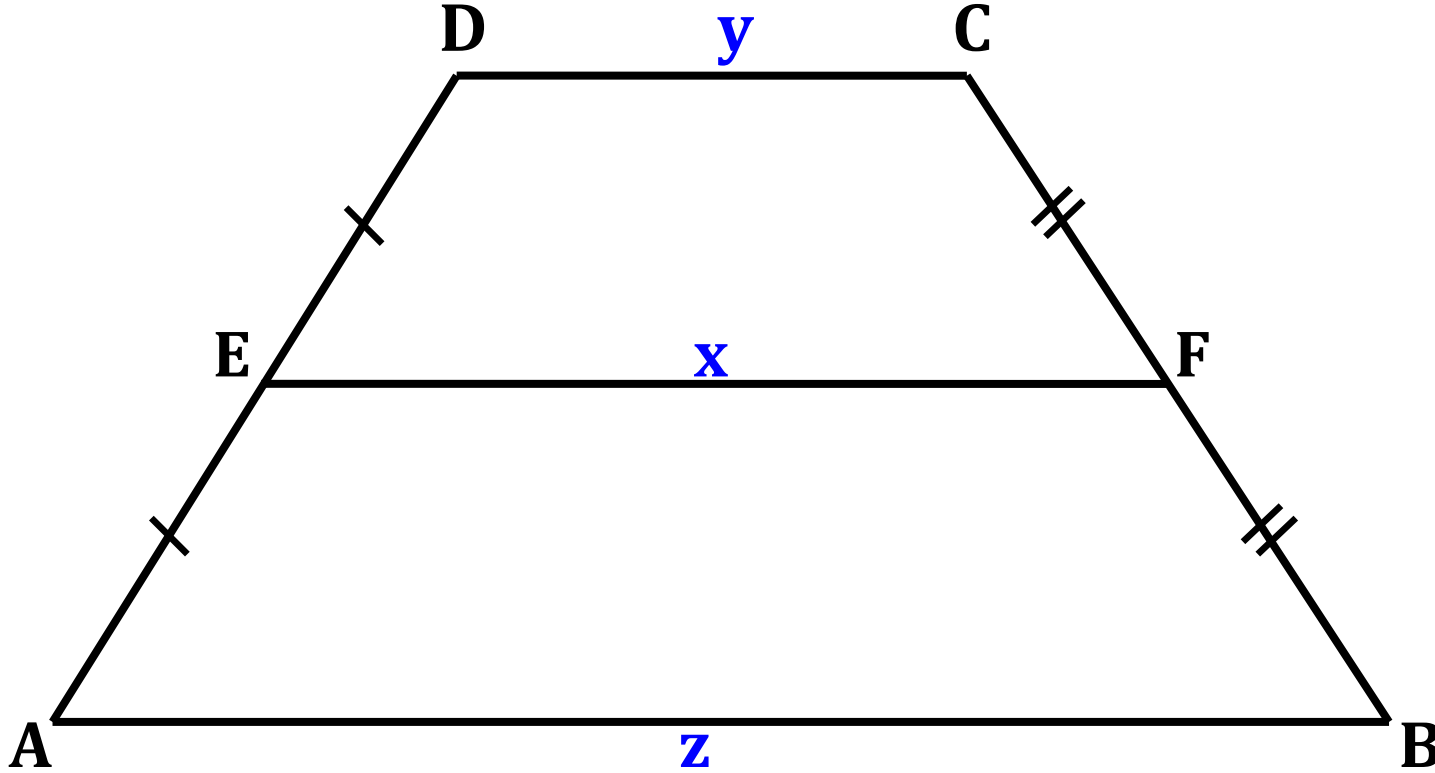

B) $|BC| = ?$

Soru : ABCD dik yamuğunda $|DC| = 4 \cdot |AB|$ ise $|AB| = ?$

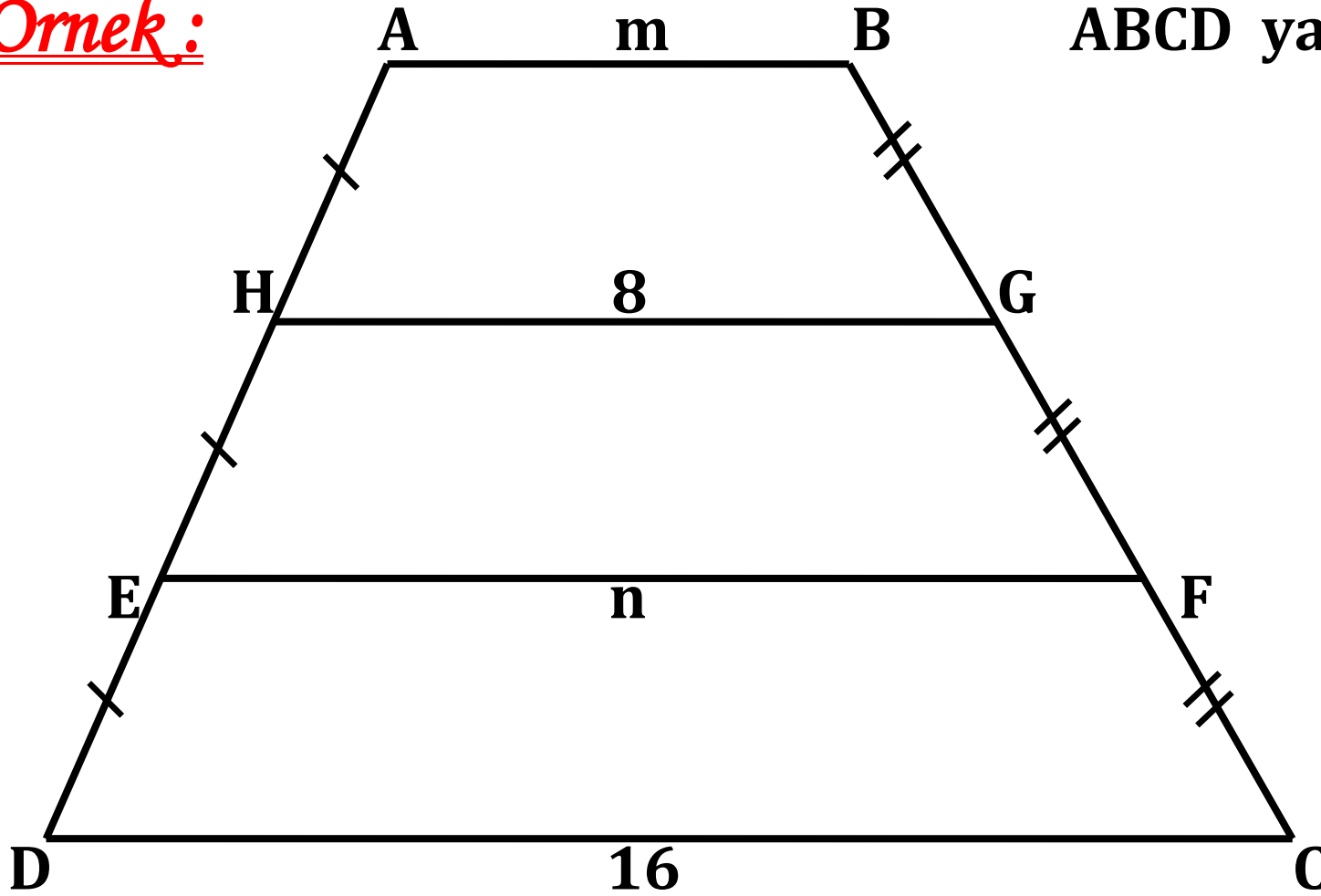
Kural 6: (Orta Taban)

ABCD yamuğunda [EF] orta taban ise $x = \frac{y + z}{2}$ olarak alınır.

Örnek:

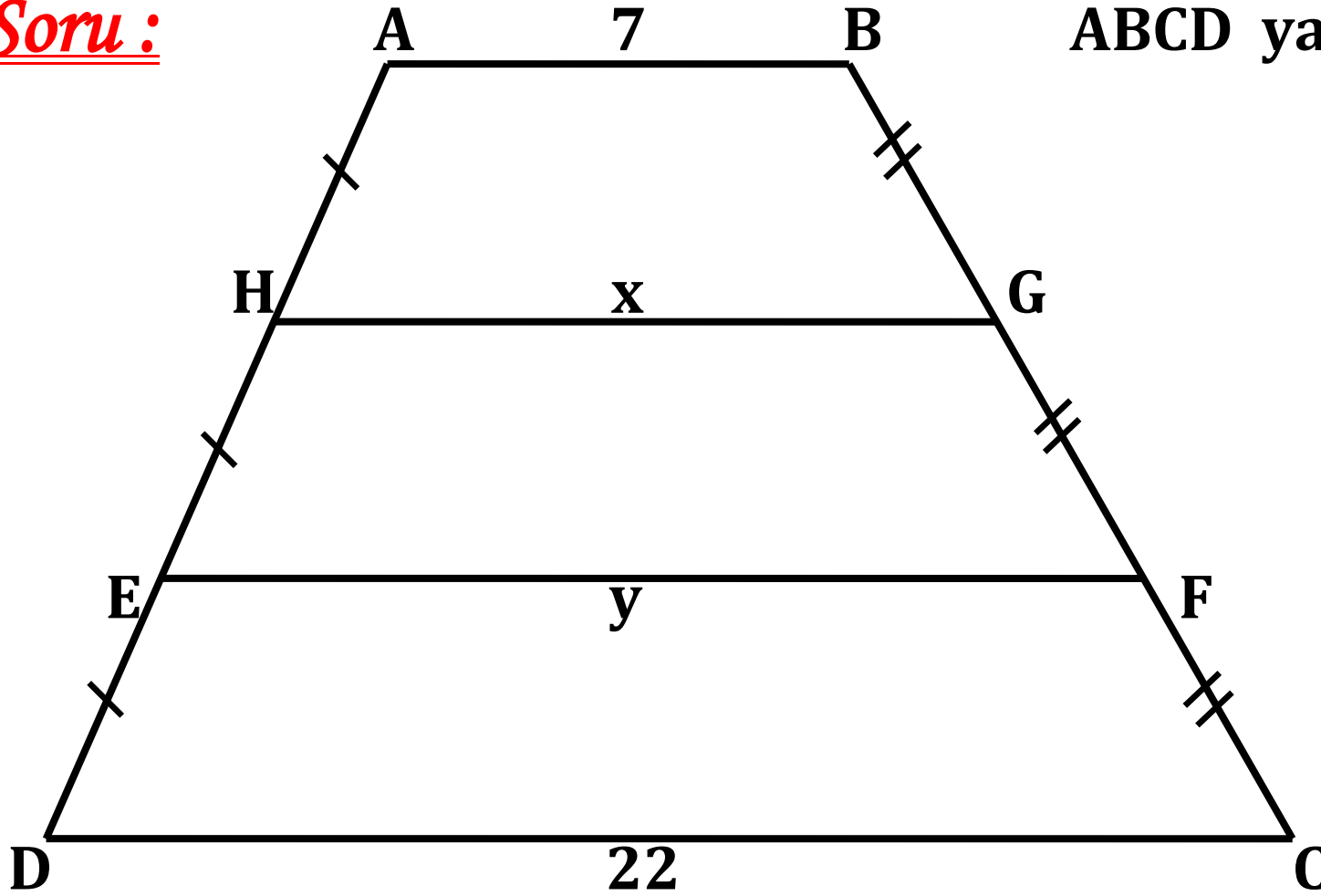
ABCD yamuğunda $m \cdot n = ?$

Not: Parçalar arasındaki artma oranına göre de istenilenler bulunabilir.

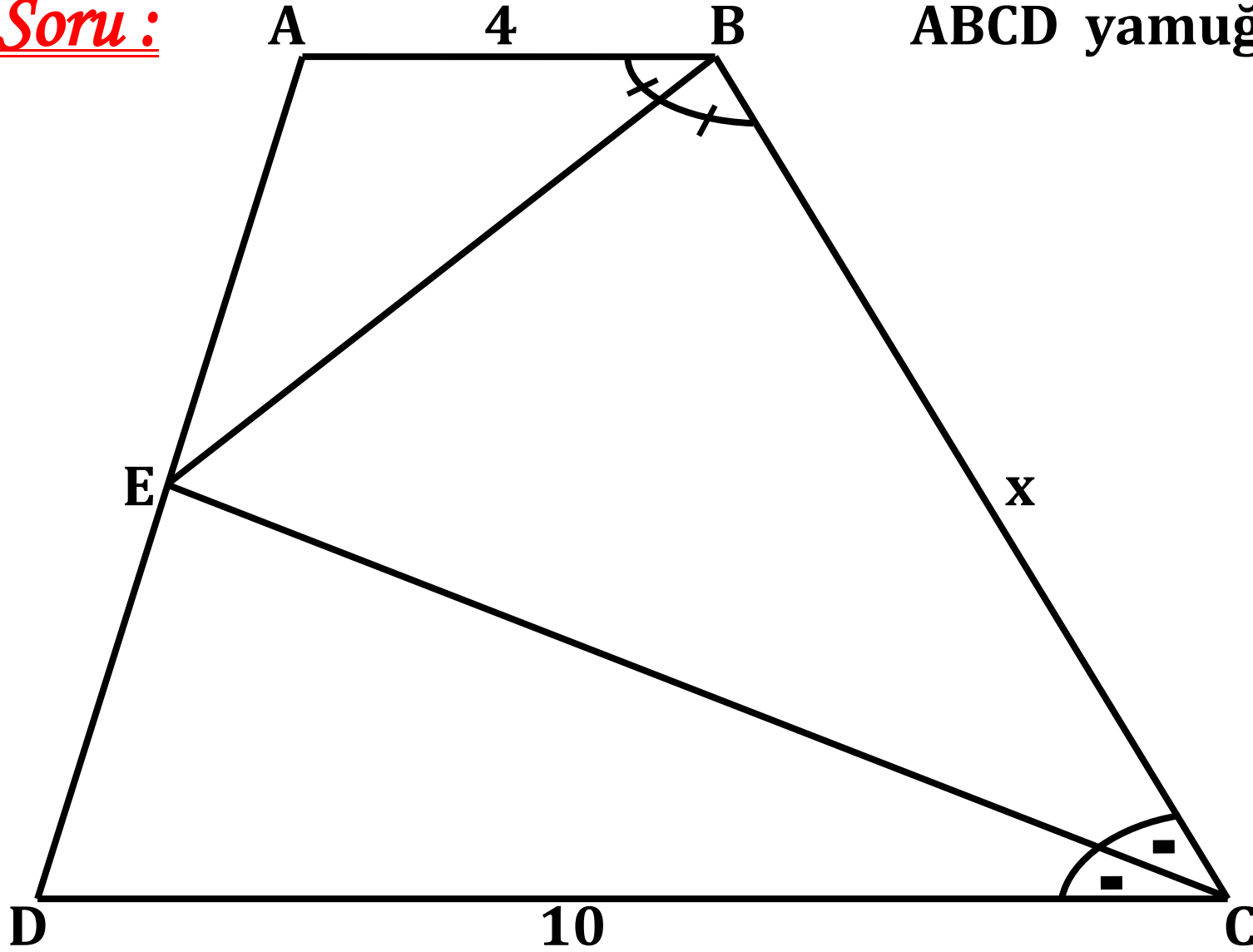
Soru :

ABCD yamuğunda $y - x = ?$

Soru :

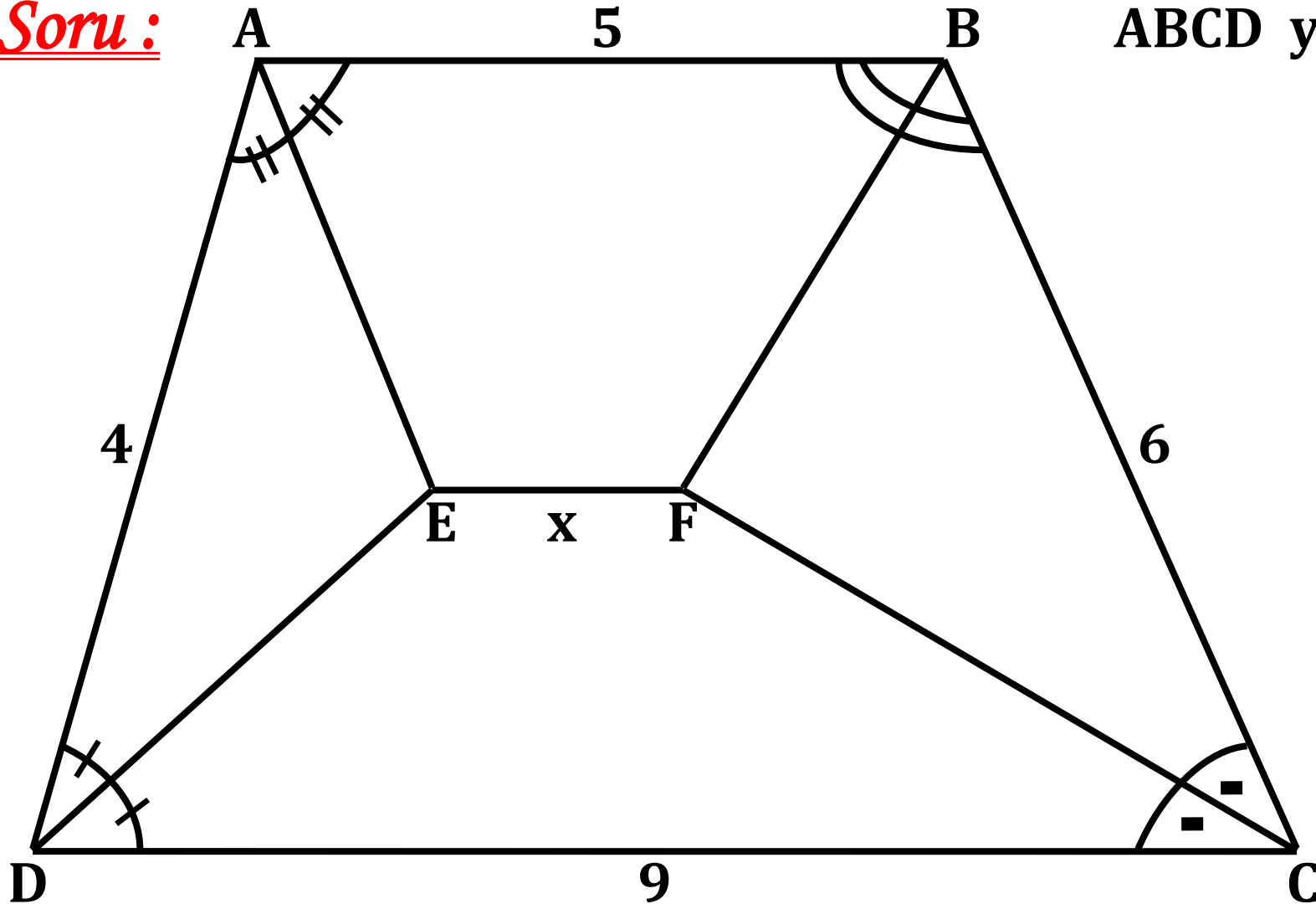
ABCD yamuğunda $x = ?$

Not : E 'den paralel çek. Z kuralı ve ikizkenar üçgenlerden x 'i bul.

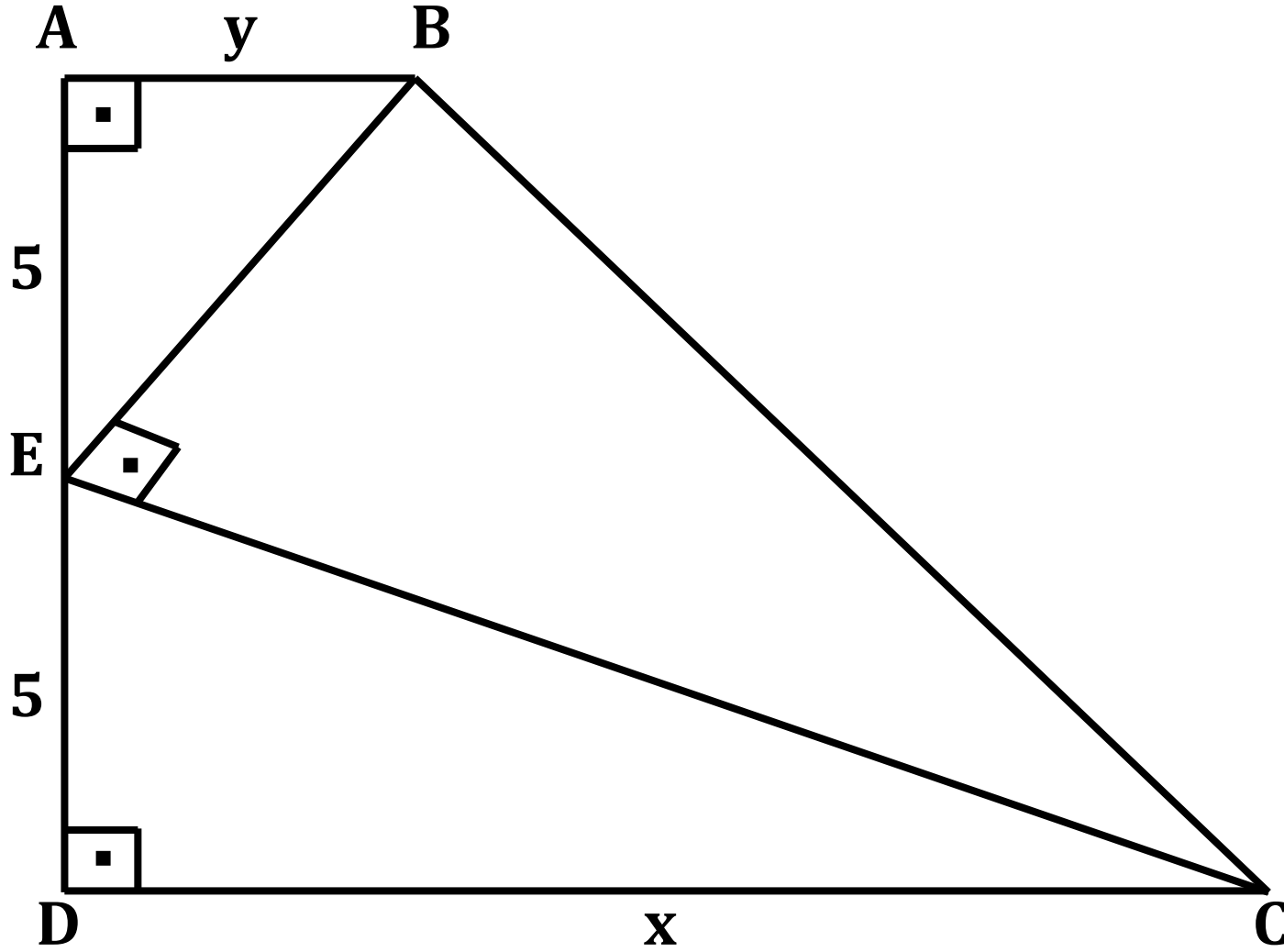
Soru :

ABCD yamuğunda $x = ?$

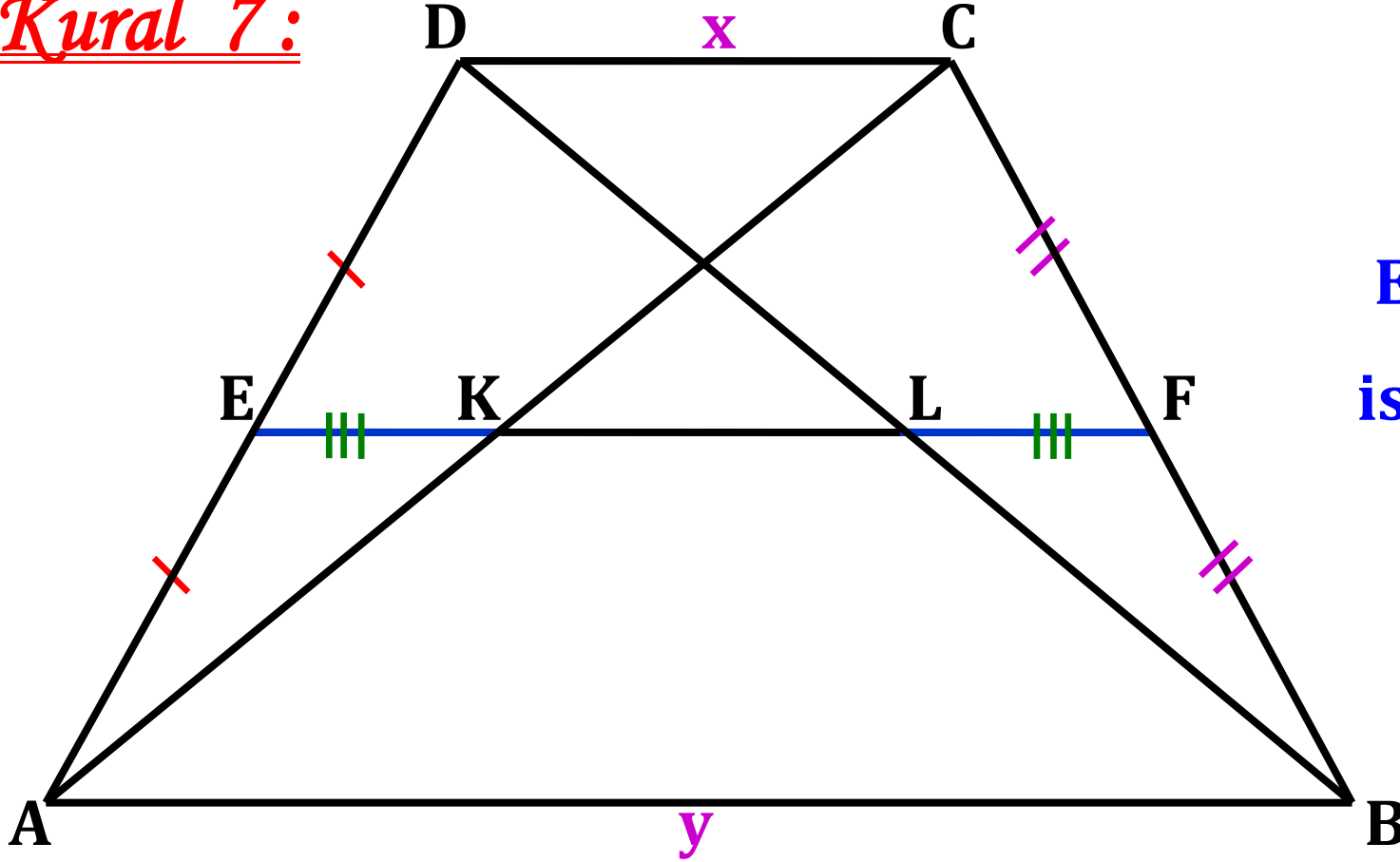

Soru : ABCD dik yamuğunda $x + y = 14$ ise $\angle (ABCD) = ?$

Kural 7:

ABCD yamuğunda
E ile F orta noktalar
ise aşağıdaki özellikler
geçerlidir.

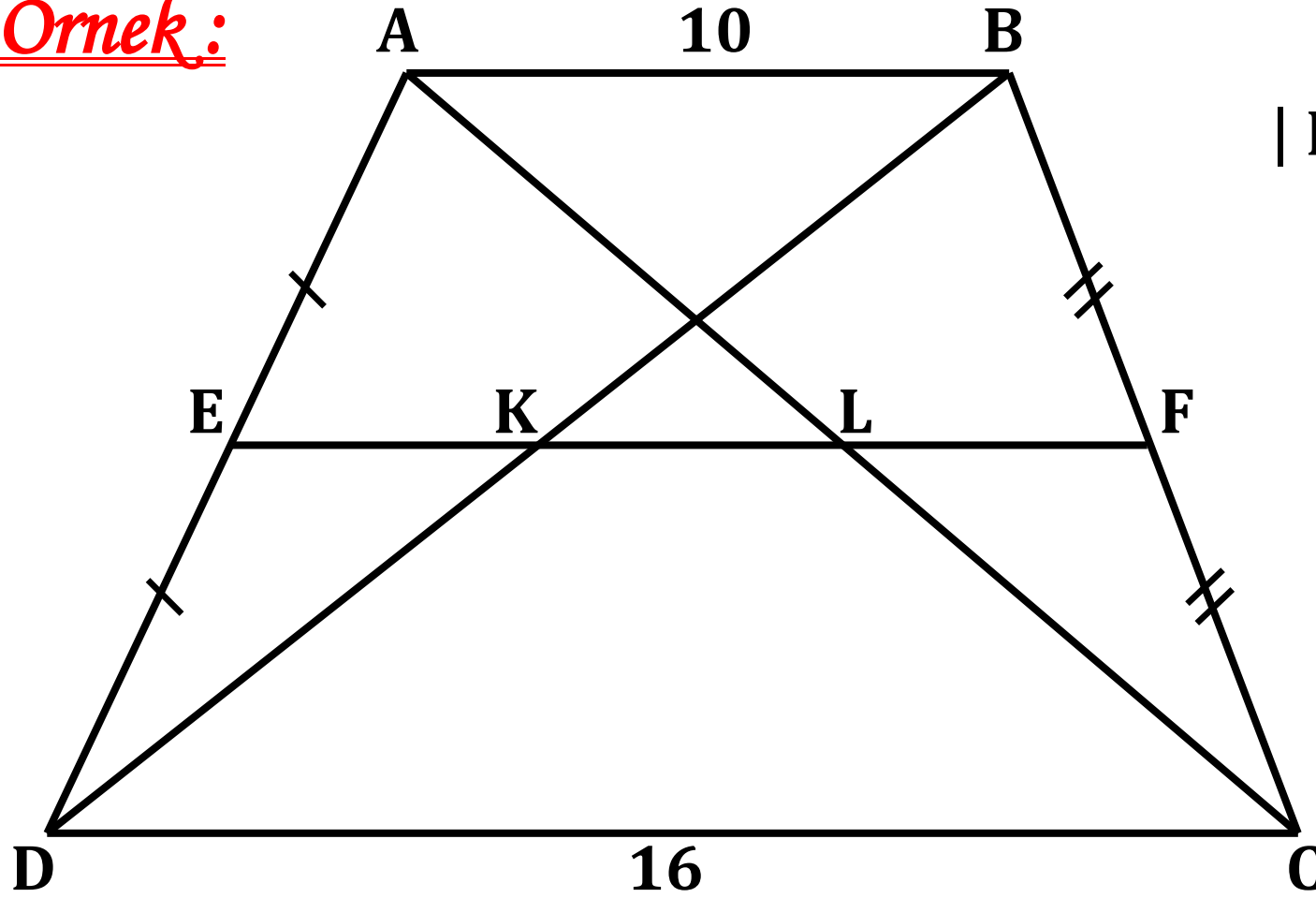
1) $|EK| = |KF|$

2) $|KL| = \frac{y - x}{2}$ olarak

alınır.

2. yol: Benzerlikten de istenen bulunabilir.

Örnek:

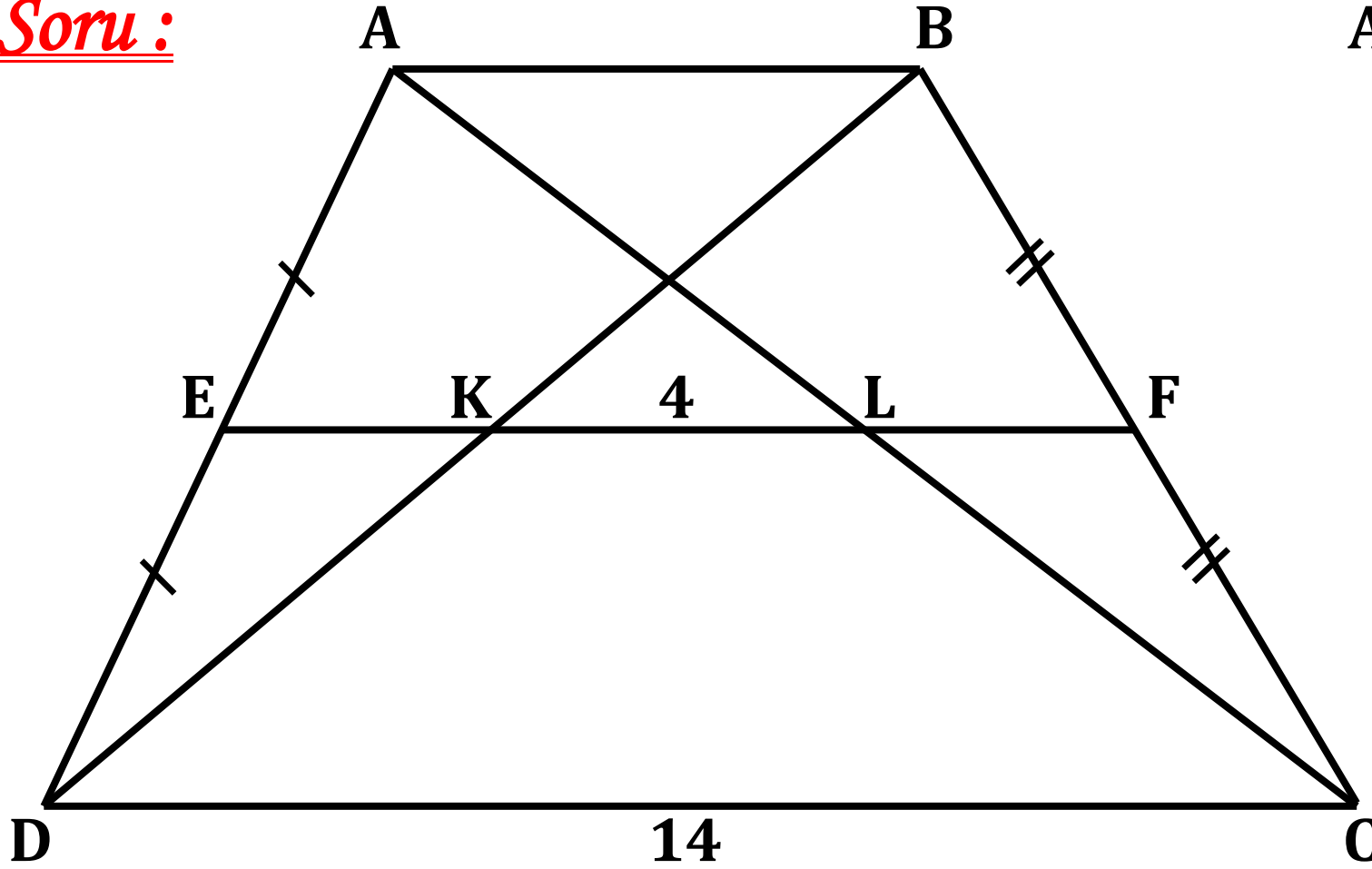

$ABCD$ yamuk ise
 $|KL| = ?$ ve $|EK| = ?$

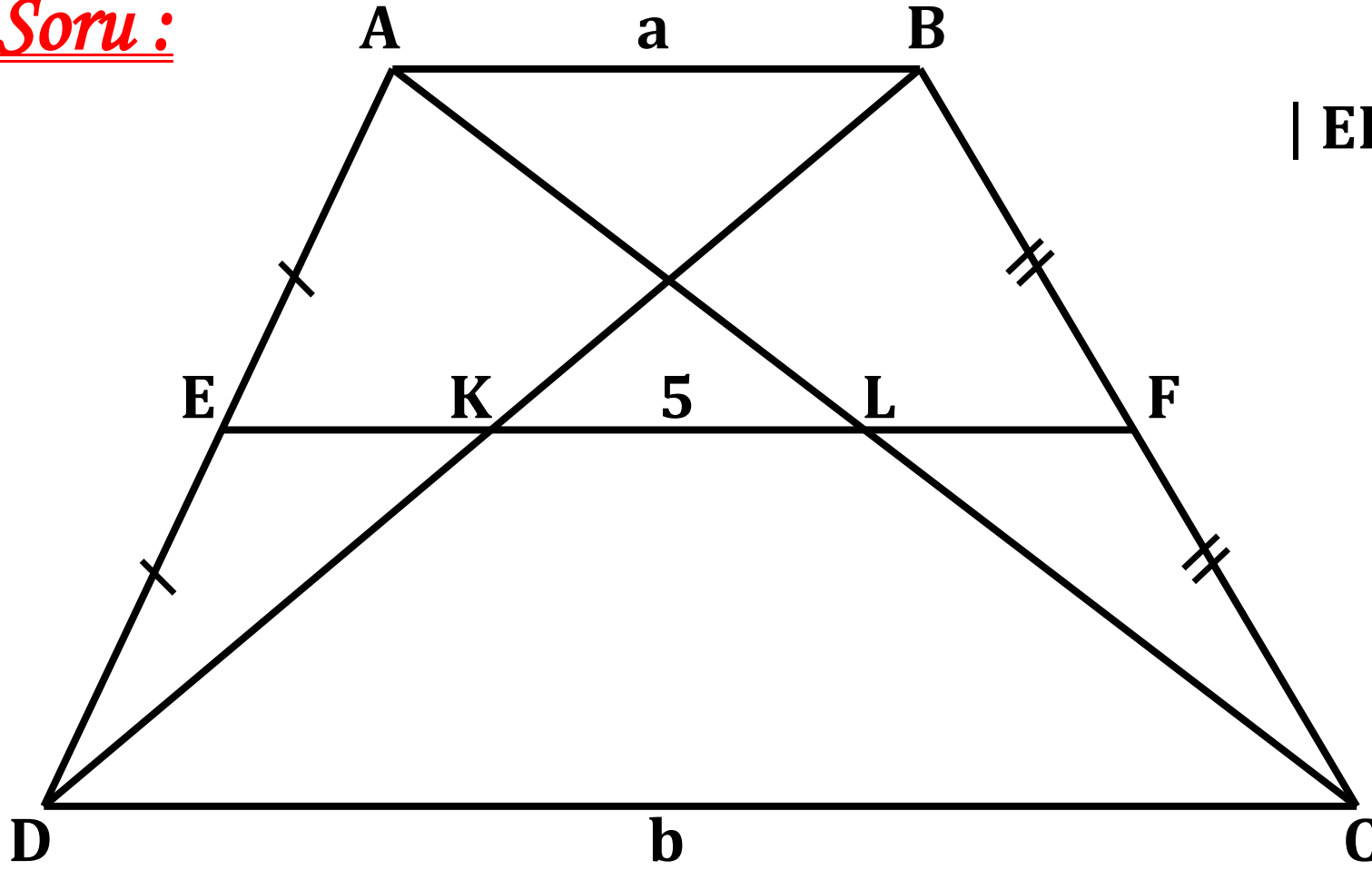
Soru :

ABCD yamuk ise

| EK | = ?

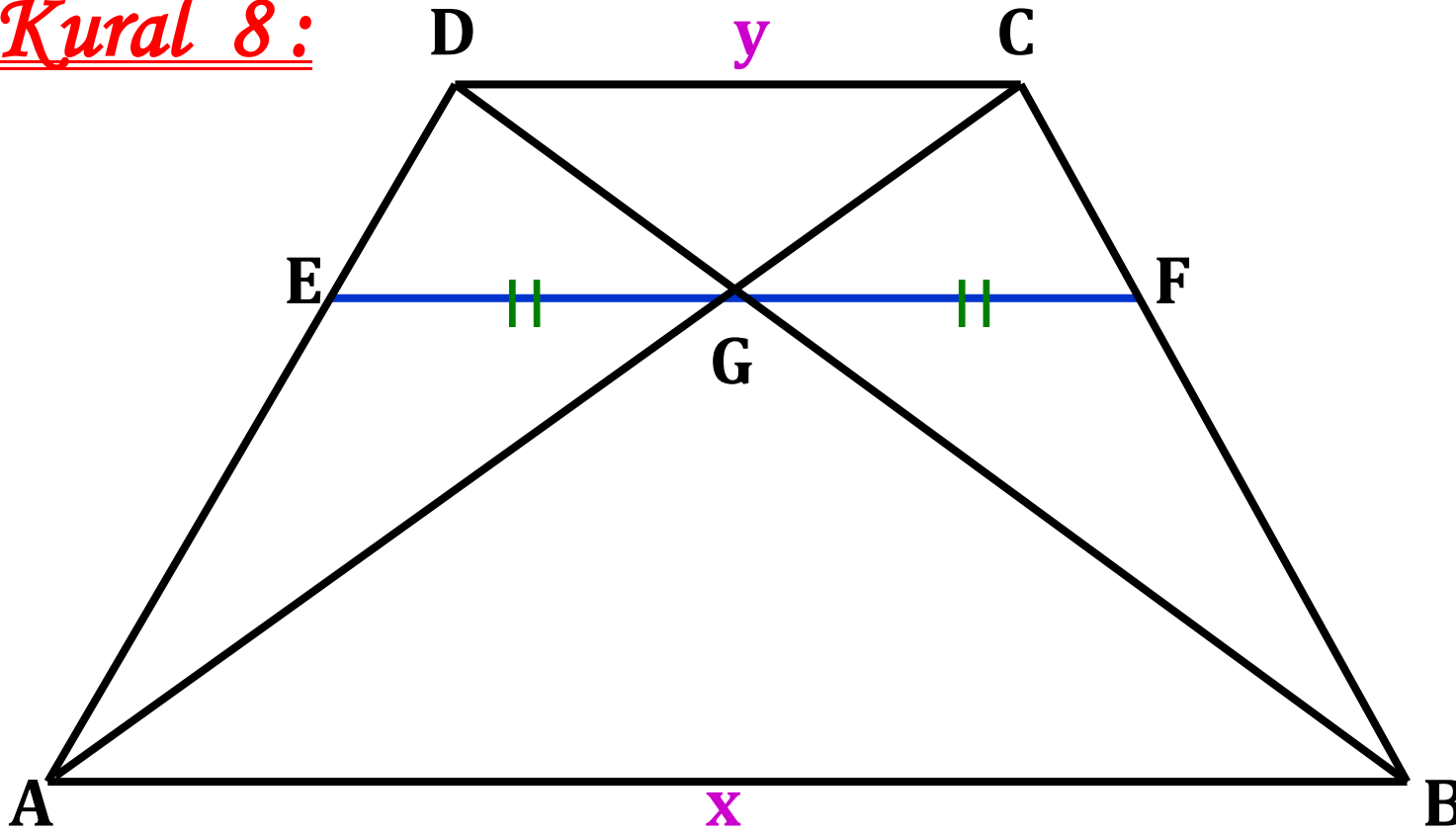

Soru :

ABCD yamuk ise
 $|EF| = 13$ br ise a ve
 b 'yi bulunuz.

Kural 8:

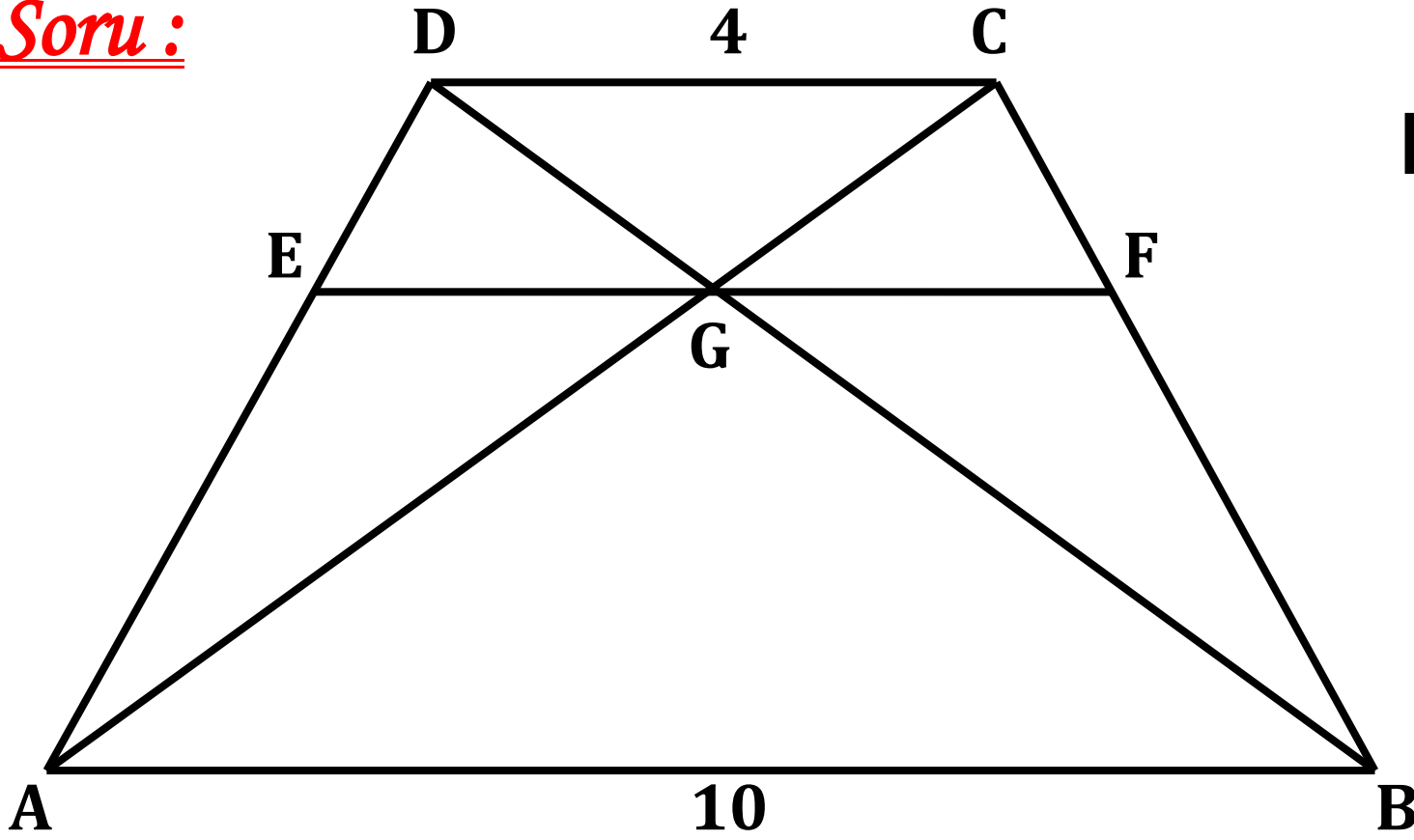
ABCD yamuk ve
[EF] // [AB] olsun.

1) $| EF | = \frac{2x \cdot y}{x + y}$

2) $| EG | = | GF | = \frac{x \cdot y}{x + y}$ olarak alınır.

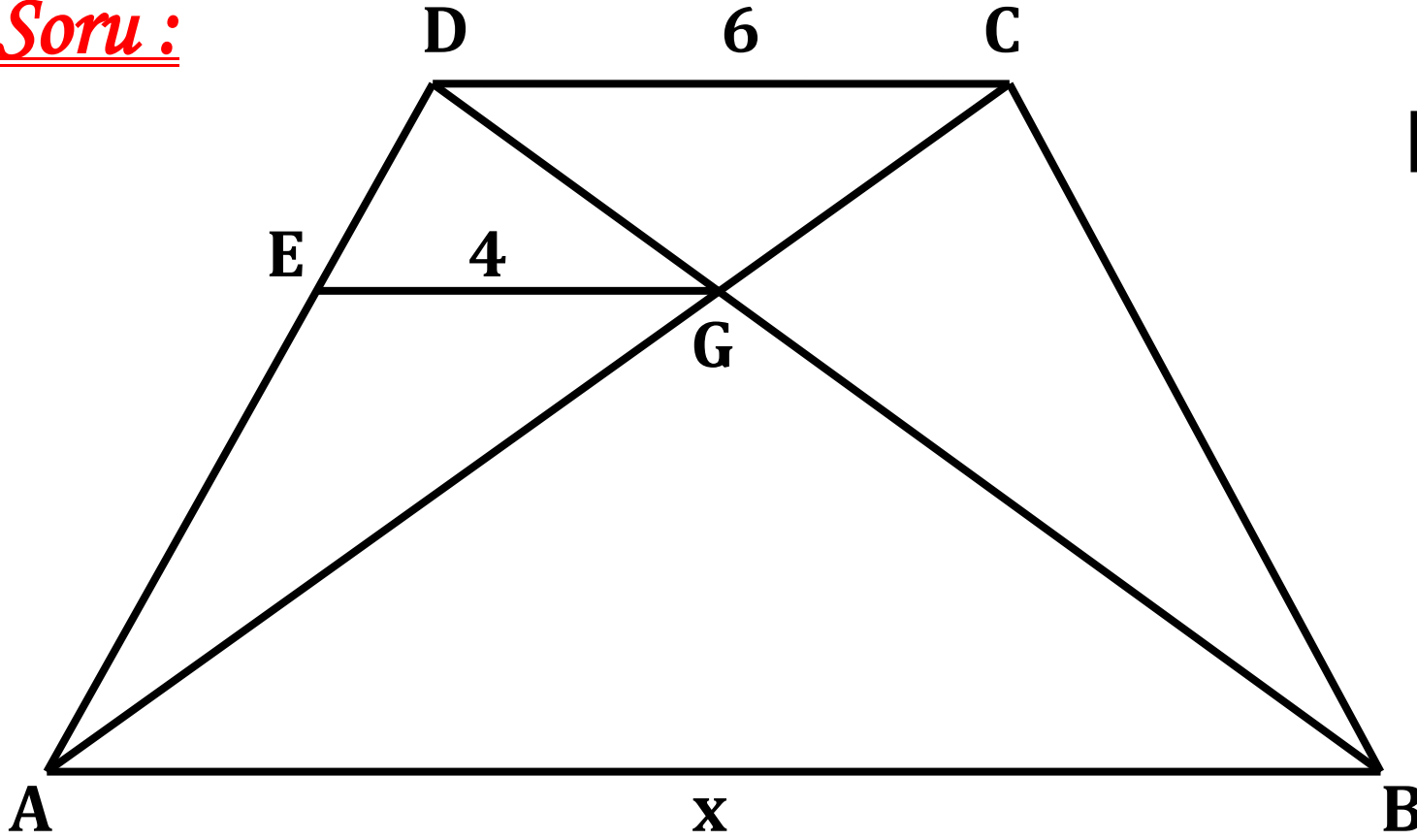
2. yol: Kelebek kuralından da istenen bulunabilir.

Soru :

$ABCD$ yamuk ve
 $[EF] \parallel [AB]$ ise
 $|EG| = ?$

Soru :

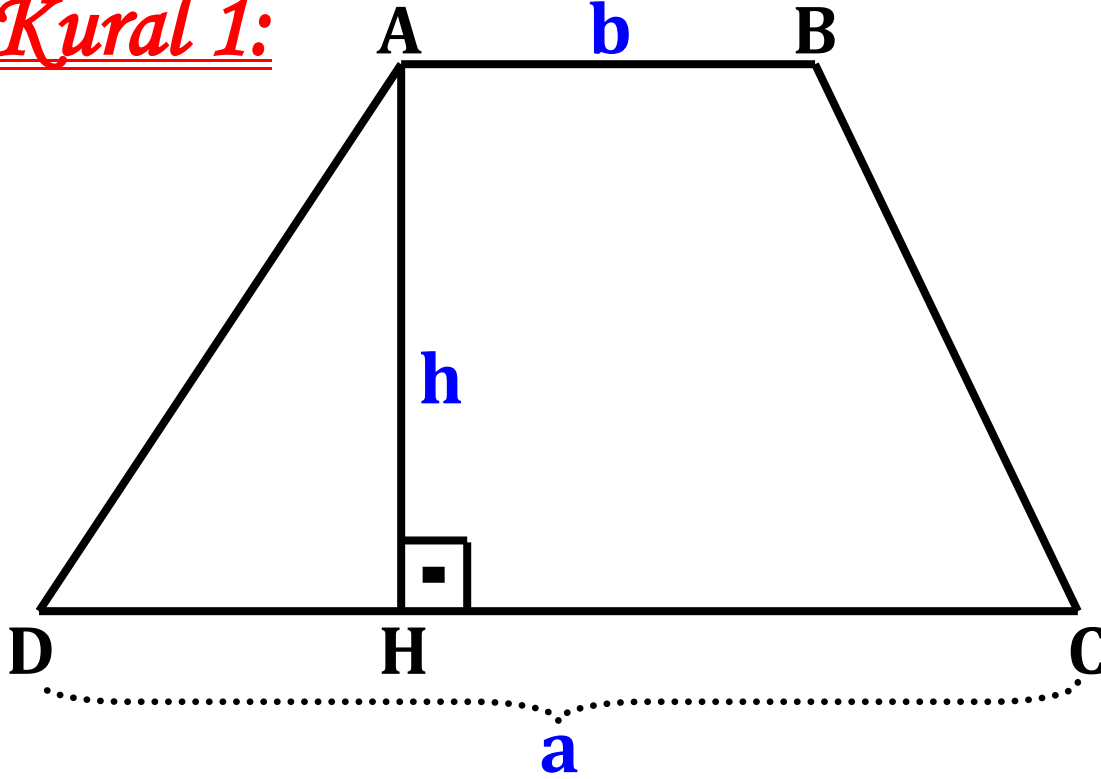

$ABCD$ yamuk ve
 $[EG] \parallel [AB]$ ise
 $x = ?$

Yamukta Alan Uygulamaları

Kural 1:

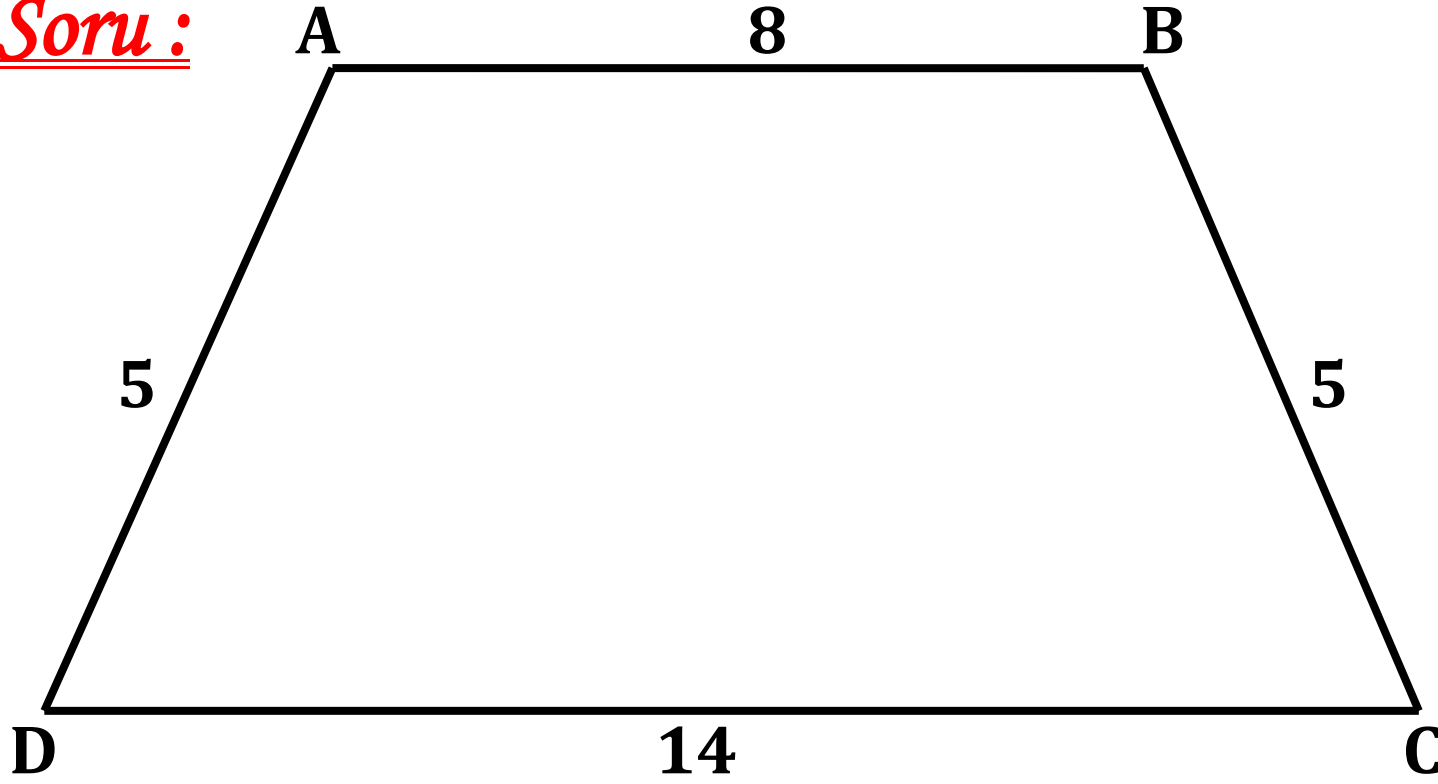
ABCD yamuğunun alanı

$$A (ABCD) = \frac{ (a + b) \cdot h }{ 2 }$$

olarak alınır. Yamuktaki
uzunluk kurallarından da yeri
geldiğinde faydalanılır.

Örnek: Alt tabanı 8, üst tabanı 4 br olan yamuğun alanı 36 br²
ise yamuğun yüksekliğini bulunuz.

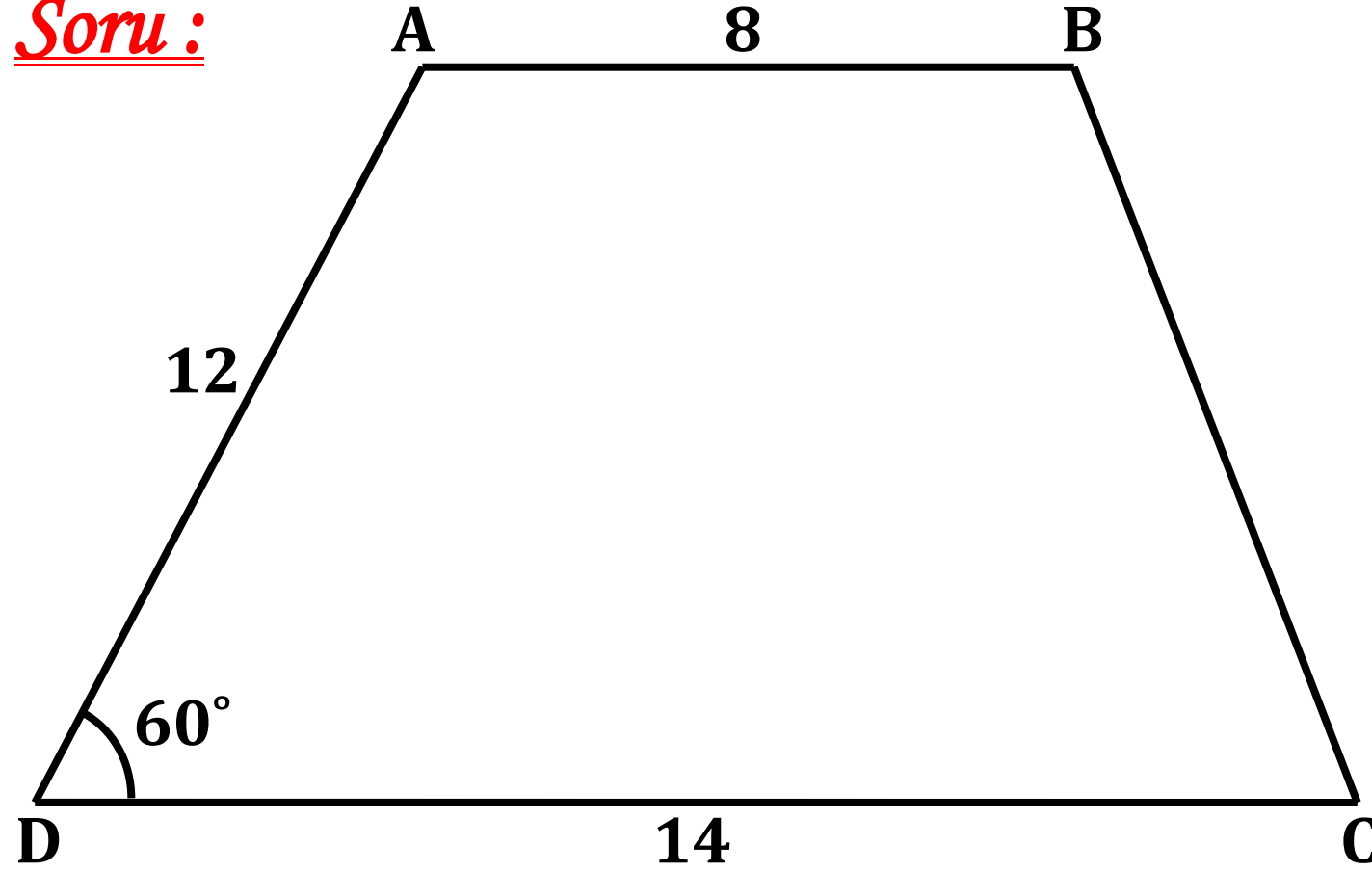
Soru :

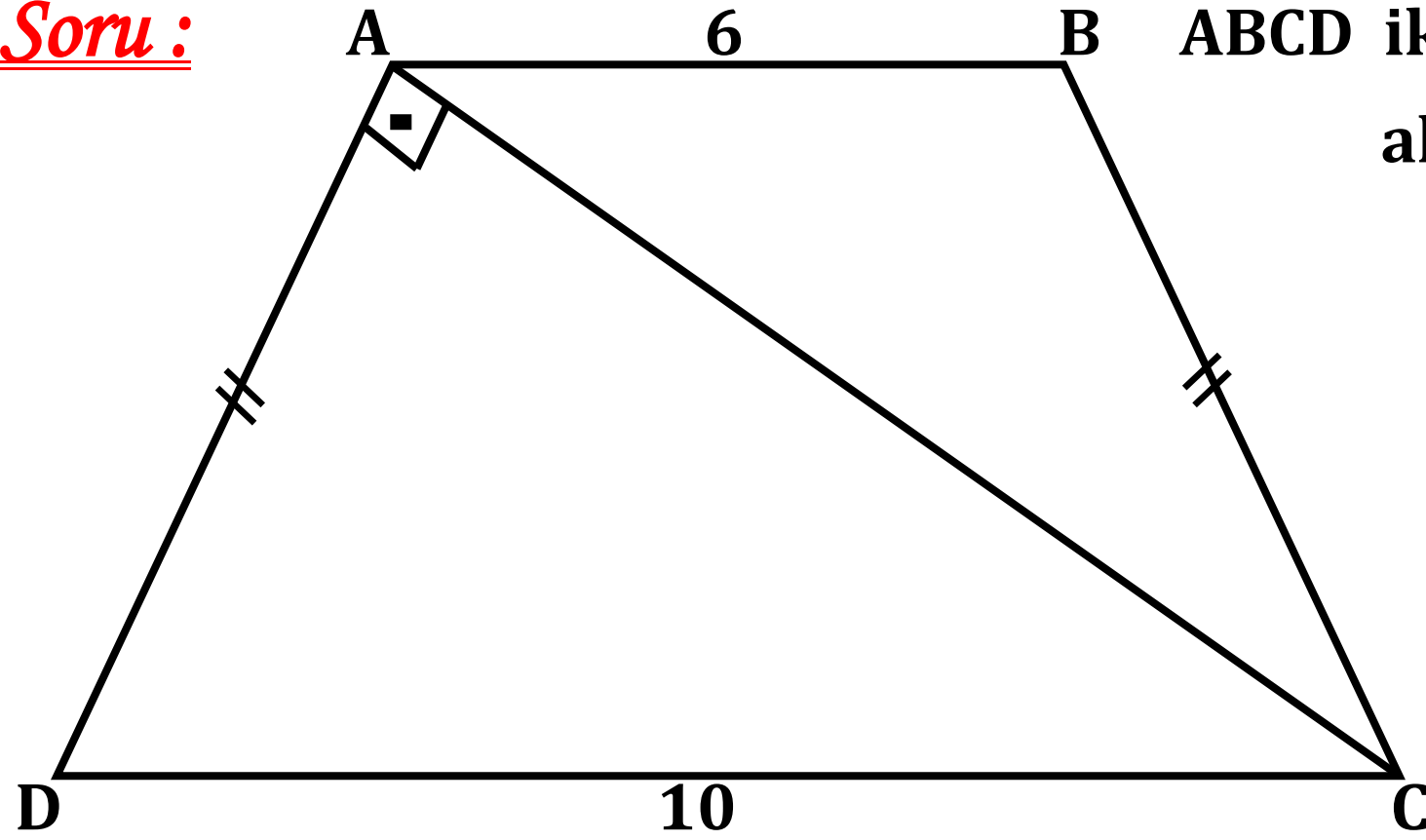
**ABCD yamuğunun
alanını bulunuz.**

Soru :

**ABCD yamuğunun
alanını bulunuz.**

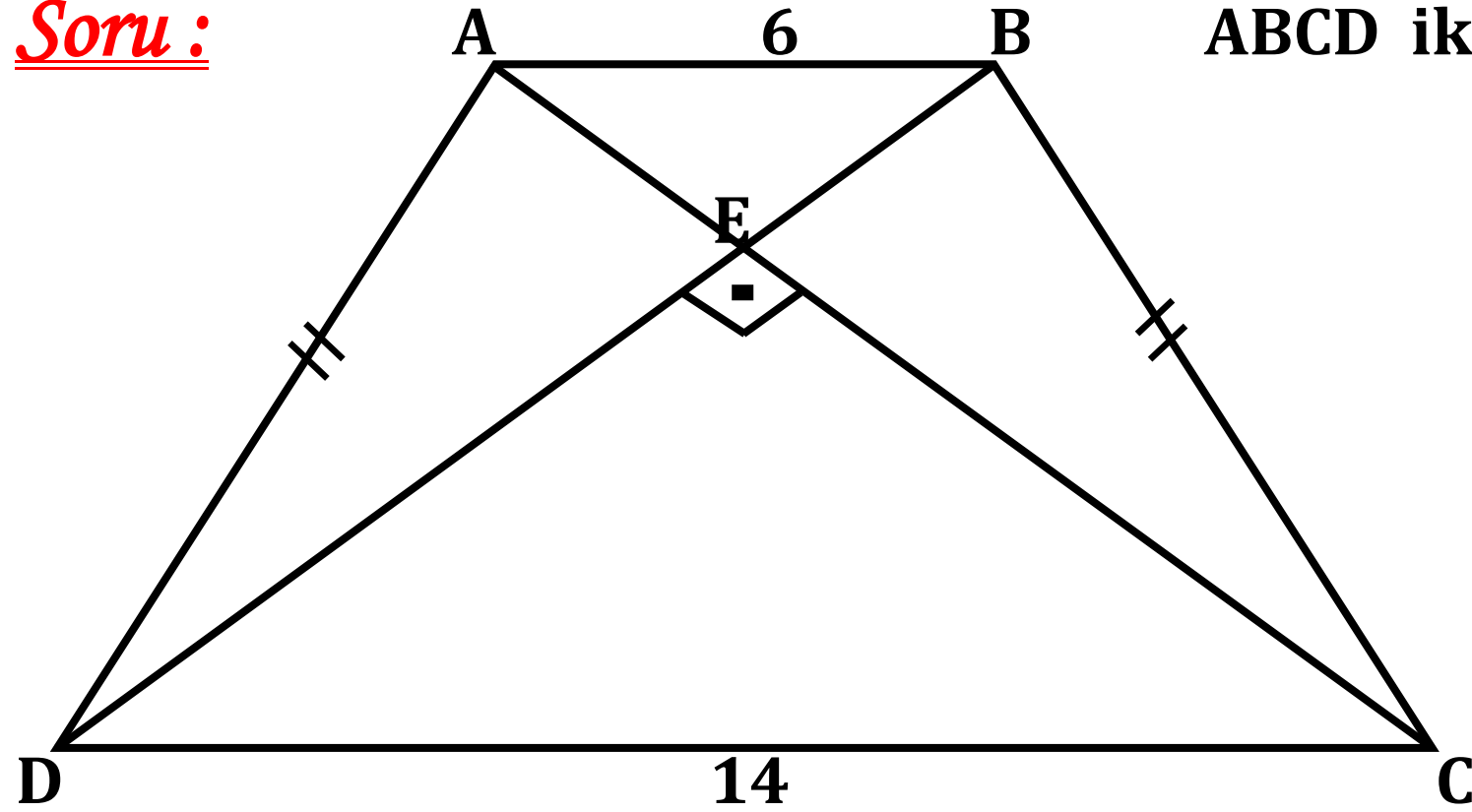
Soru :

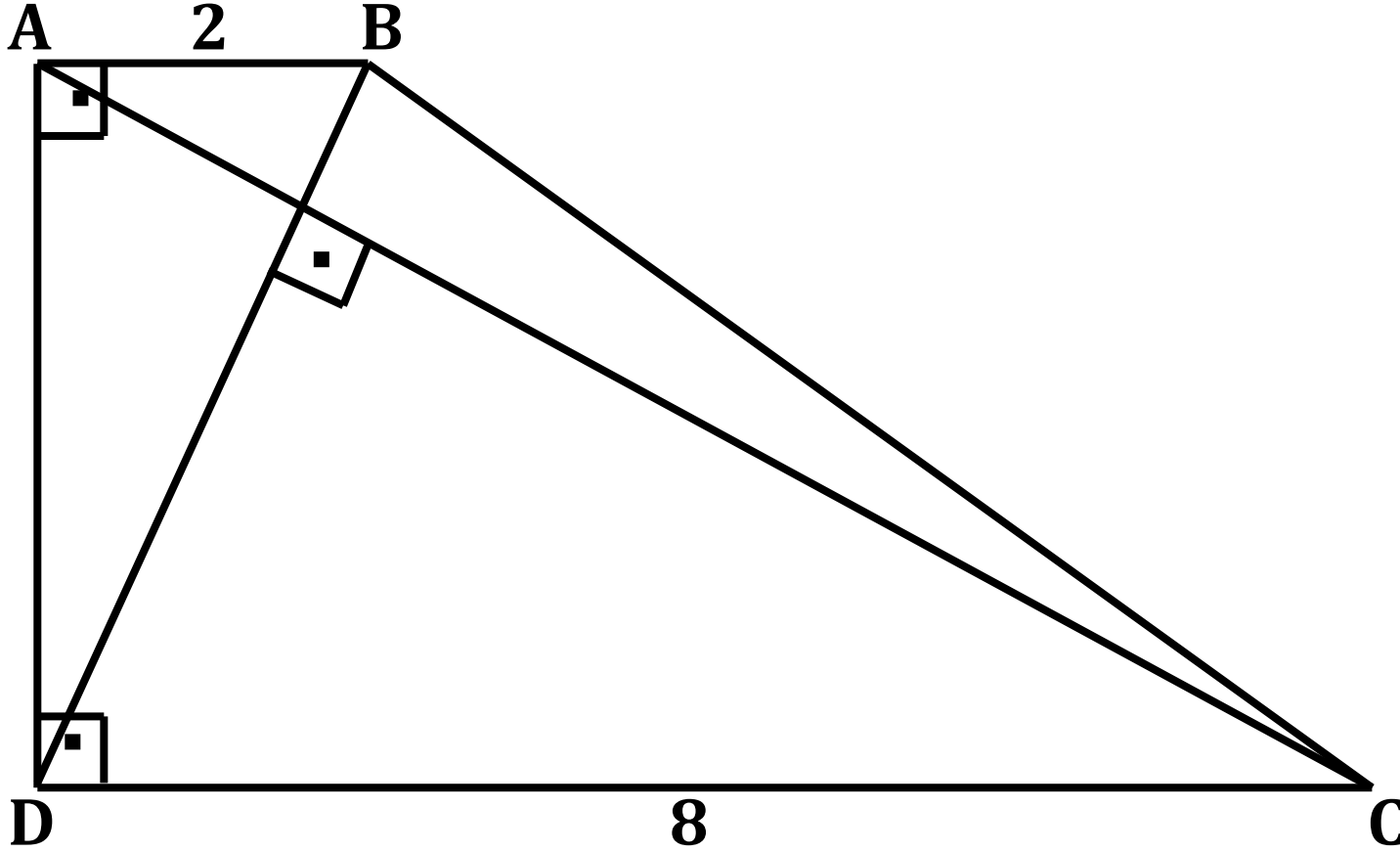
ABCD ikizkenar yamuğunun alanını bulunuz.

Soru :

ABCD ikizkenar yamuğunun
alanını bulunuz.

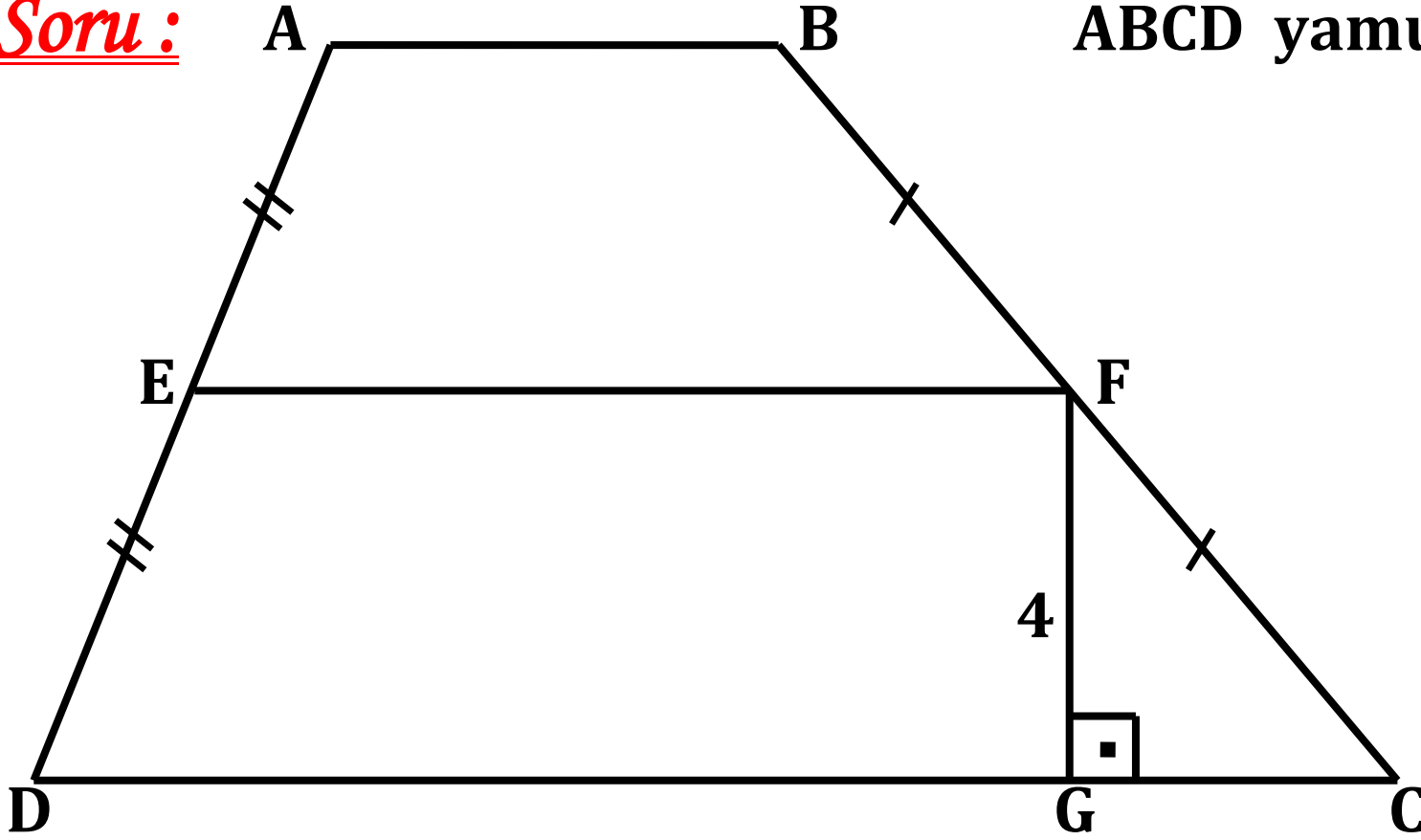

Soru : ABCD dik yamuğunun alanını bulunuz.

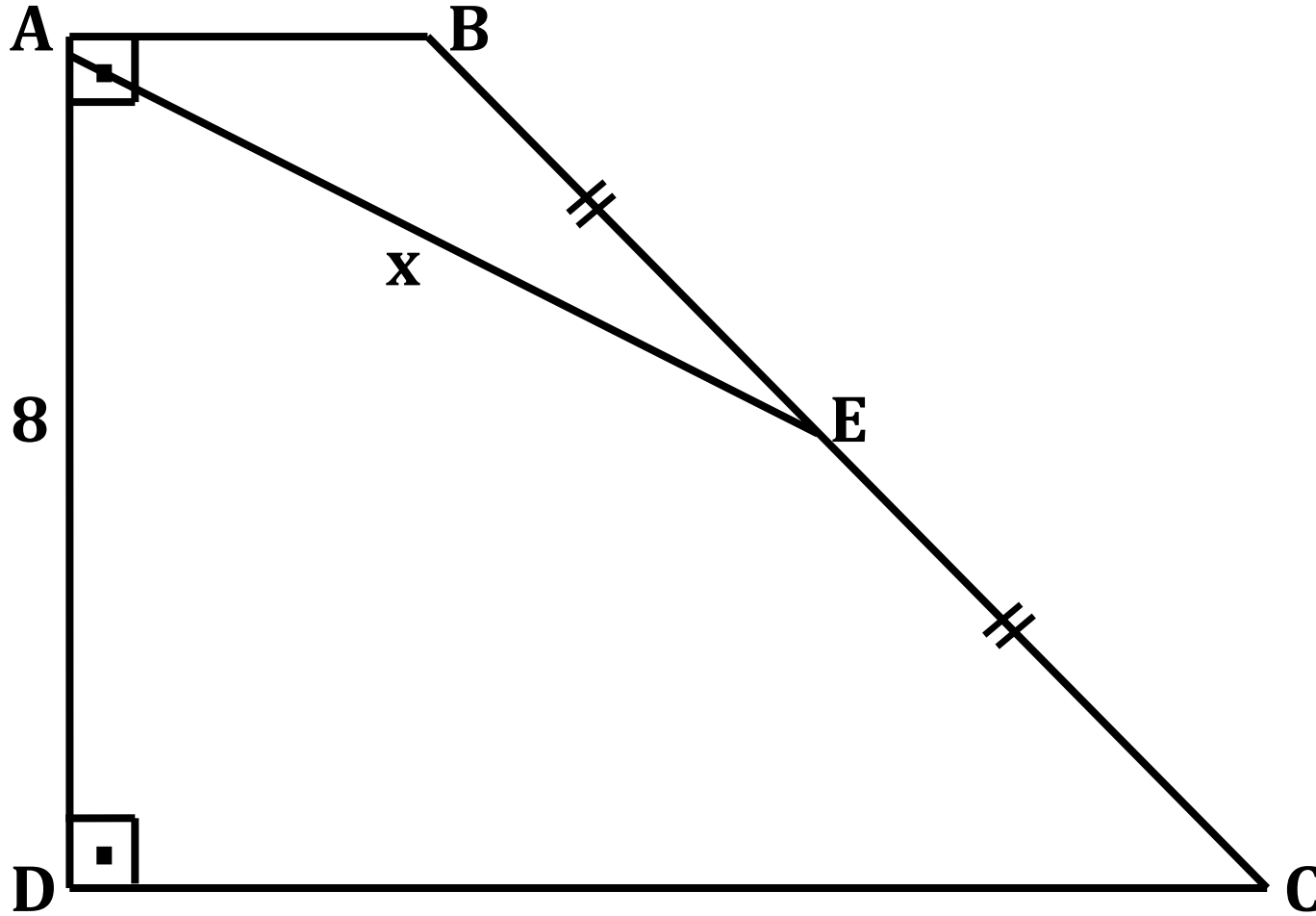

Soru :

ABCD yamuk ve $|EF| = 15$ br
ise $A(ABCD) = ?$

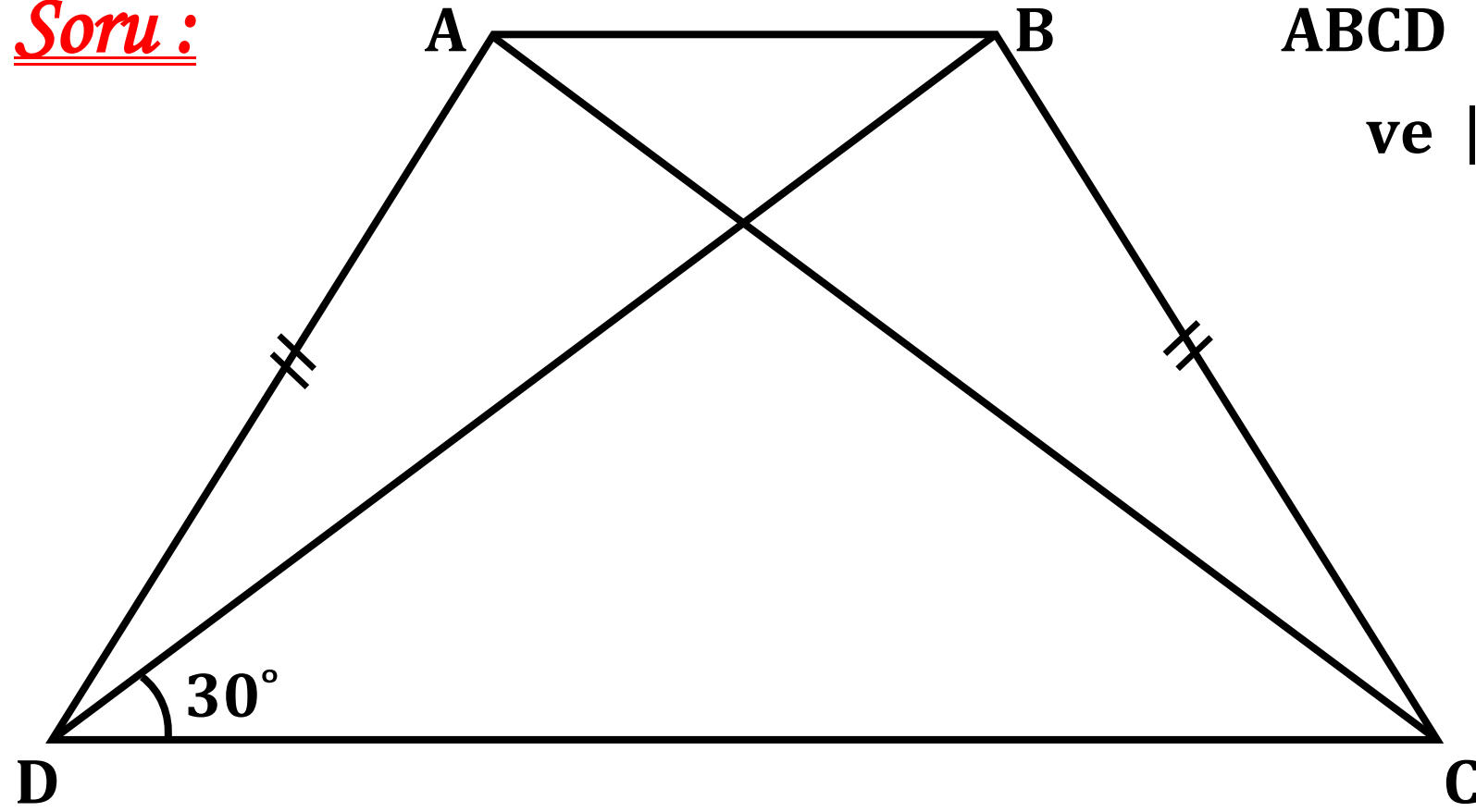

Soru: ABCD dik yamuğunun alanı 32 br^2 ise $x = ?$

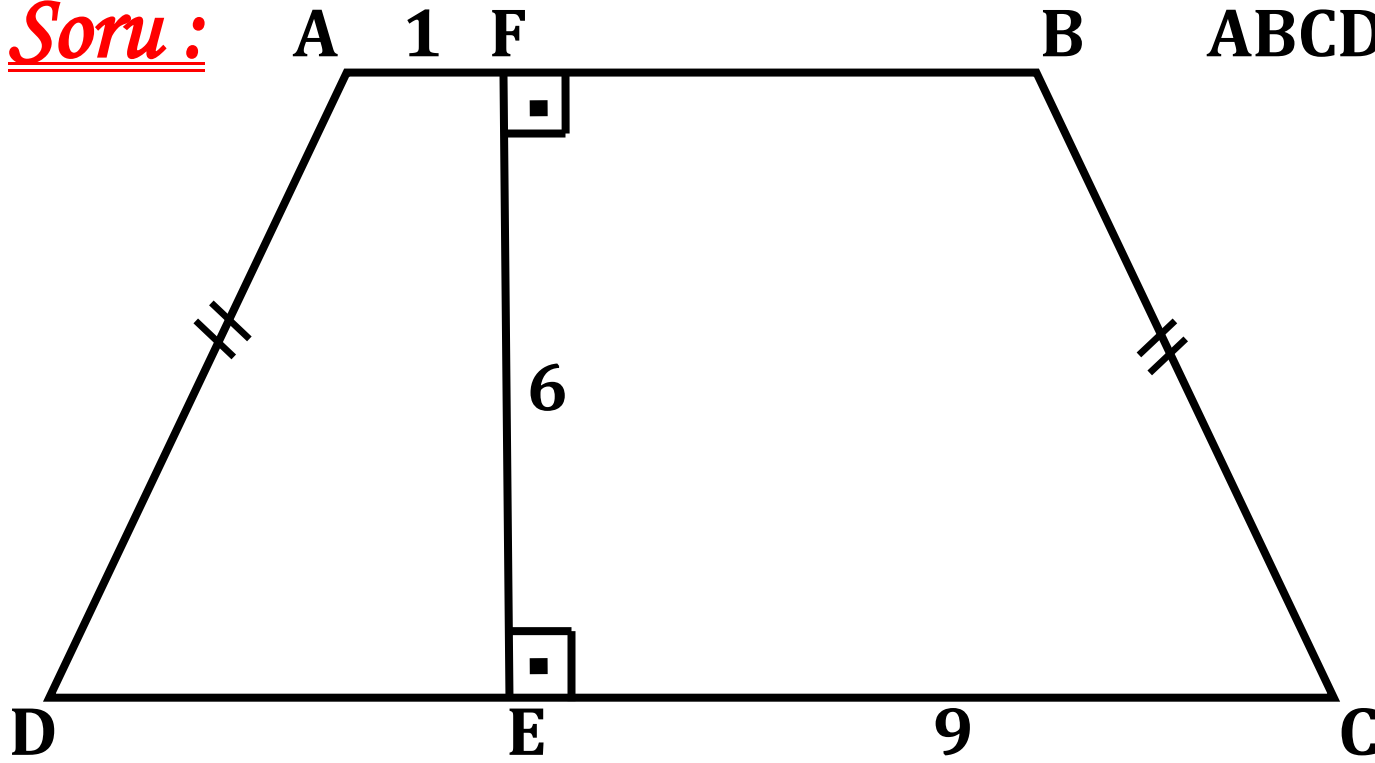

Soru :

ABCD ikizkenar yamuk
ve $|BD| = 10$ br ise
 $A(ABCD) = ?$

Soru :

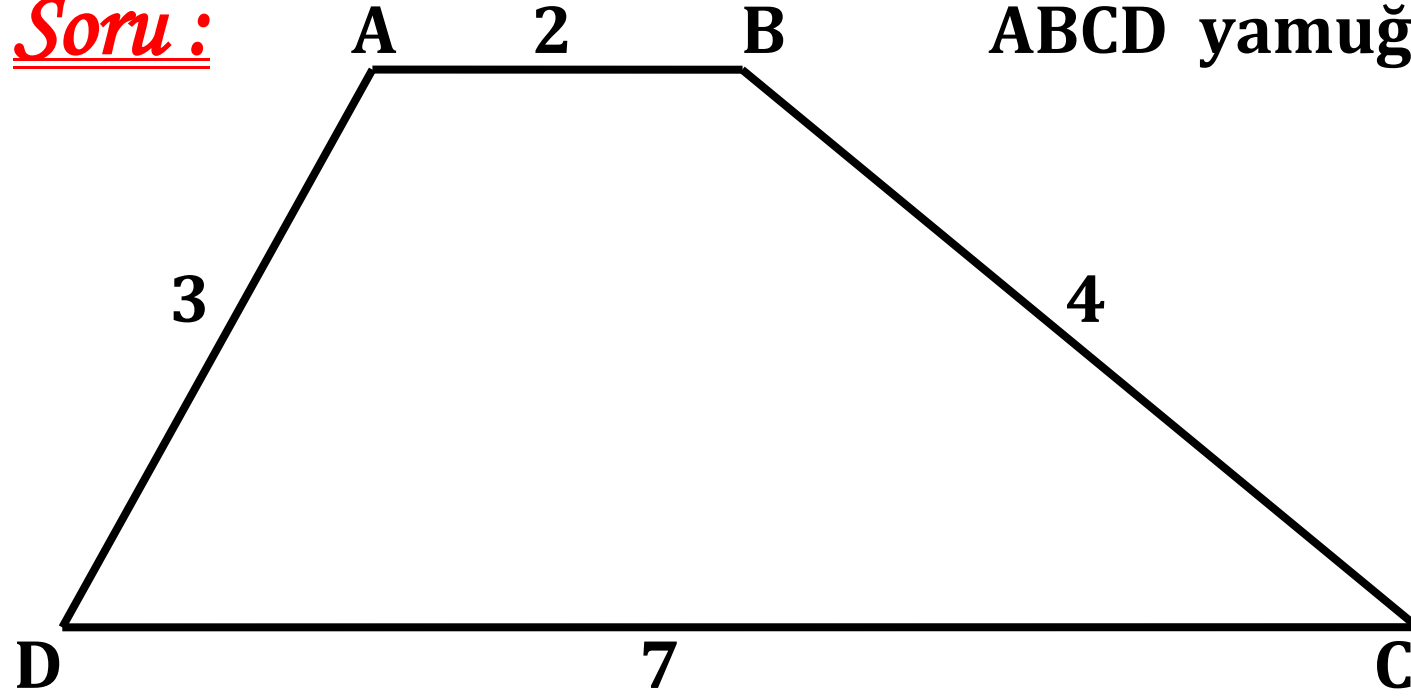

ABCD ikizkenar yamuğunun alanını bulunuz.

(A 'dan ve B 'den dik indir. Uzunluklara harf vererek alanı bul.)

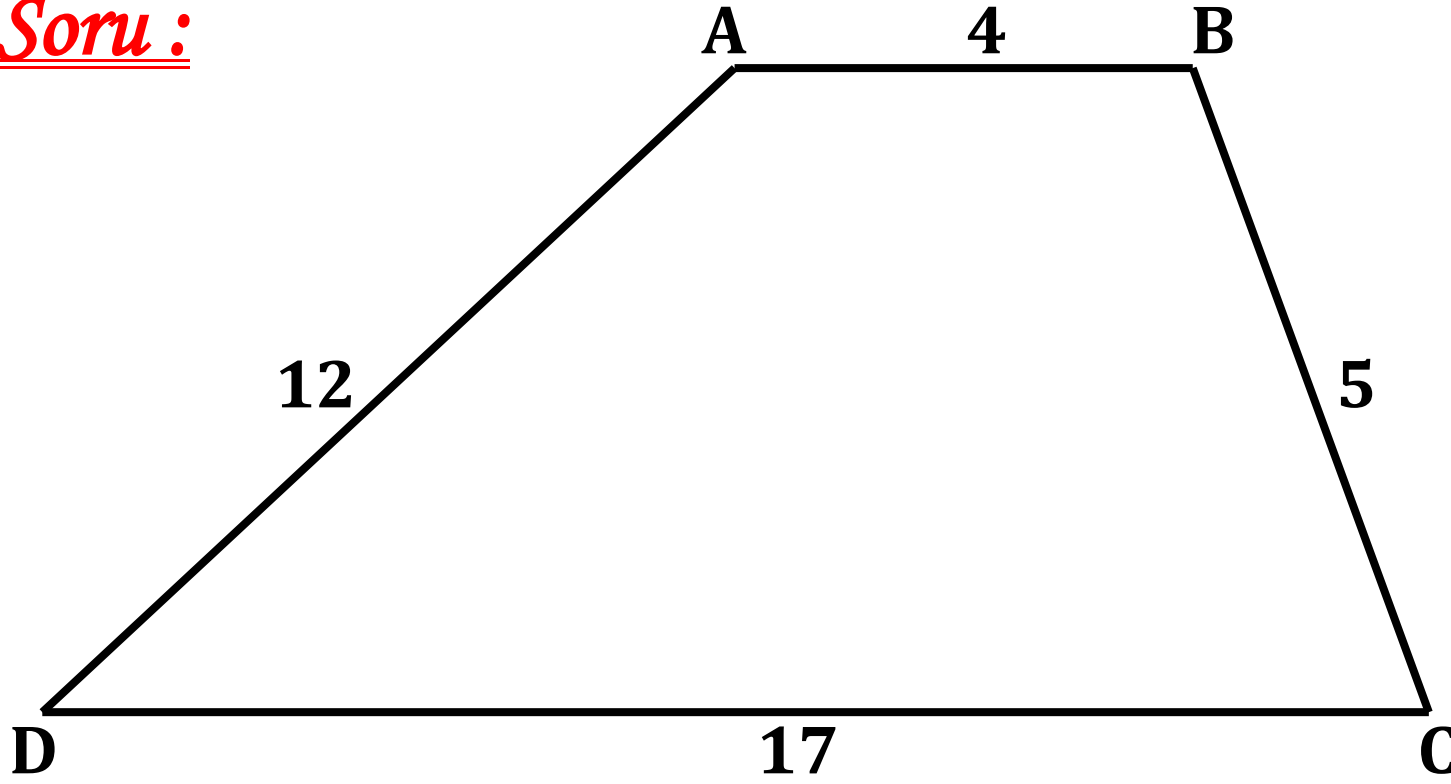
Soru :

ABCD yamuğunun alanını bulunuz.

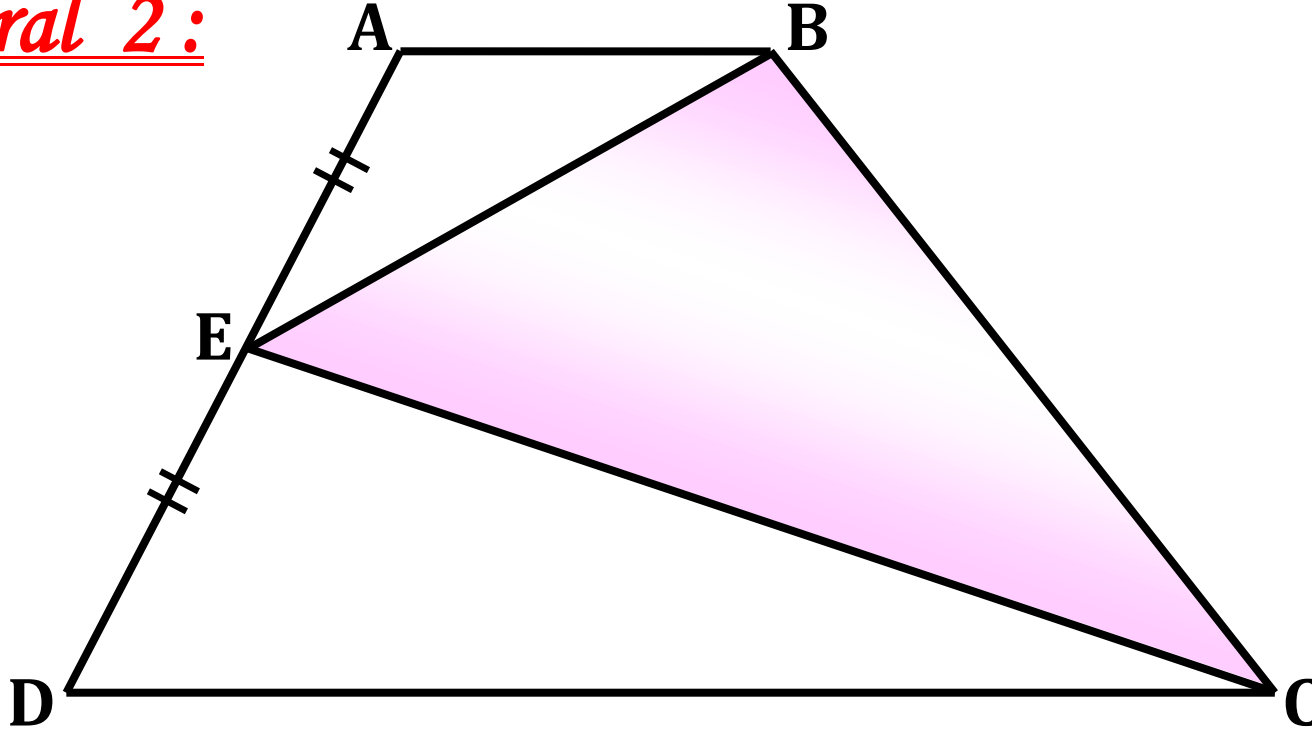
**(A 'dan veya B 'den yan tabanın paraleli çekilir. Bulunan özel üçgende, alan for-
mülleri kullanılarak yükseklik elde edilir. 2.Yol: A 'dan ve B 'den iki diklik in-
dirilir. Ve iki dik üçgenden yükseklik bulunur. Ama işlem uzunluluğu fazladır.)**

Soru :

**ABCD yamuğunun
alanını bulunuz.**

Kural 2 :

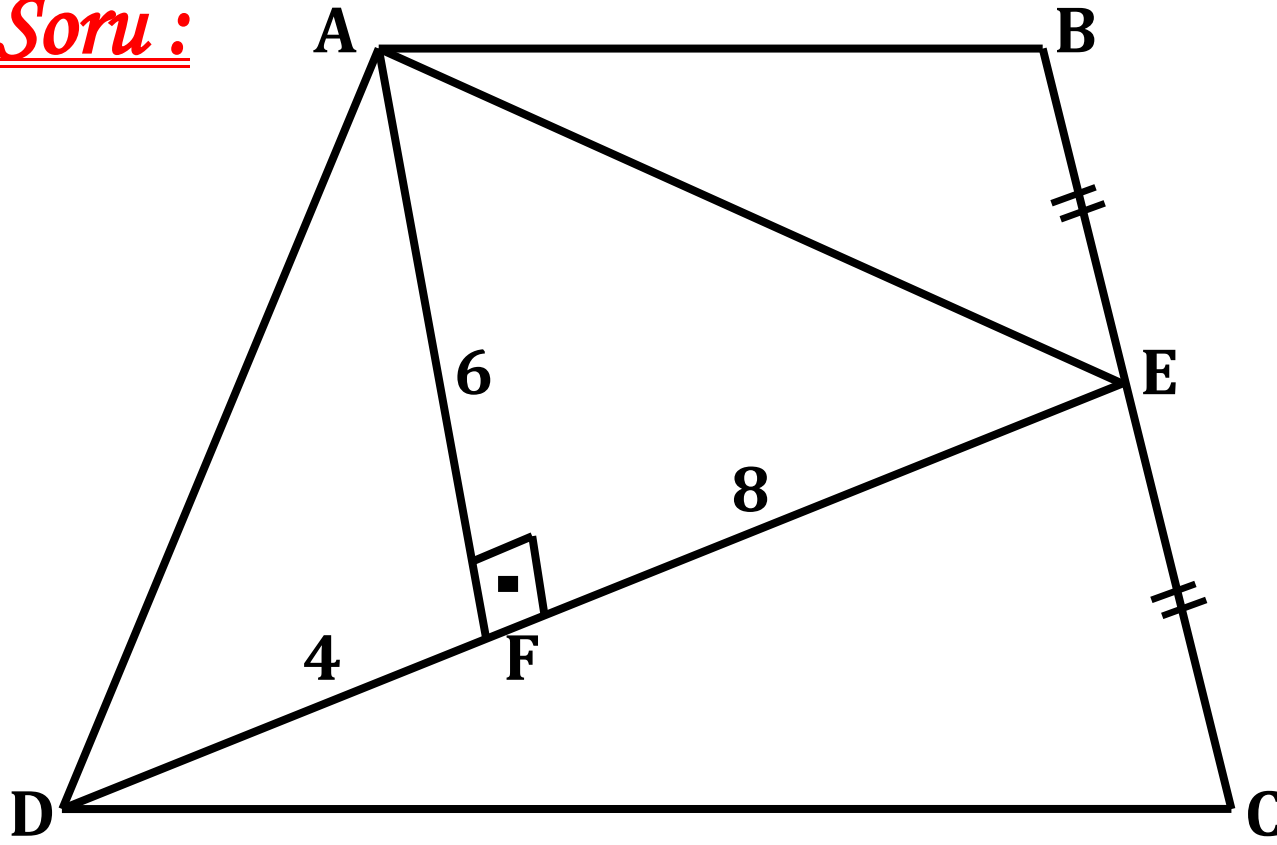

ABCD yamuğunda E orta nokta ise,

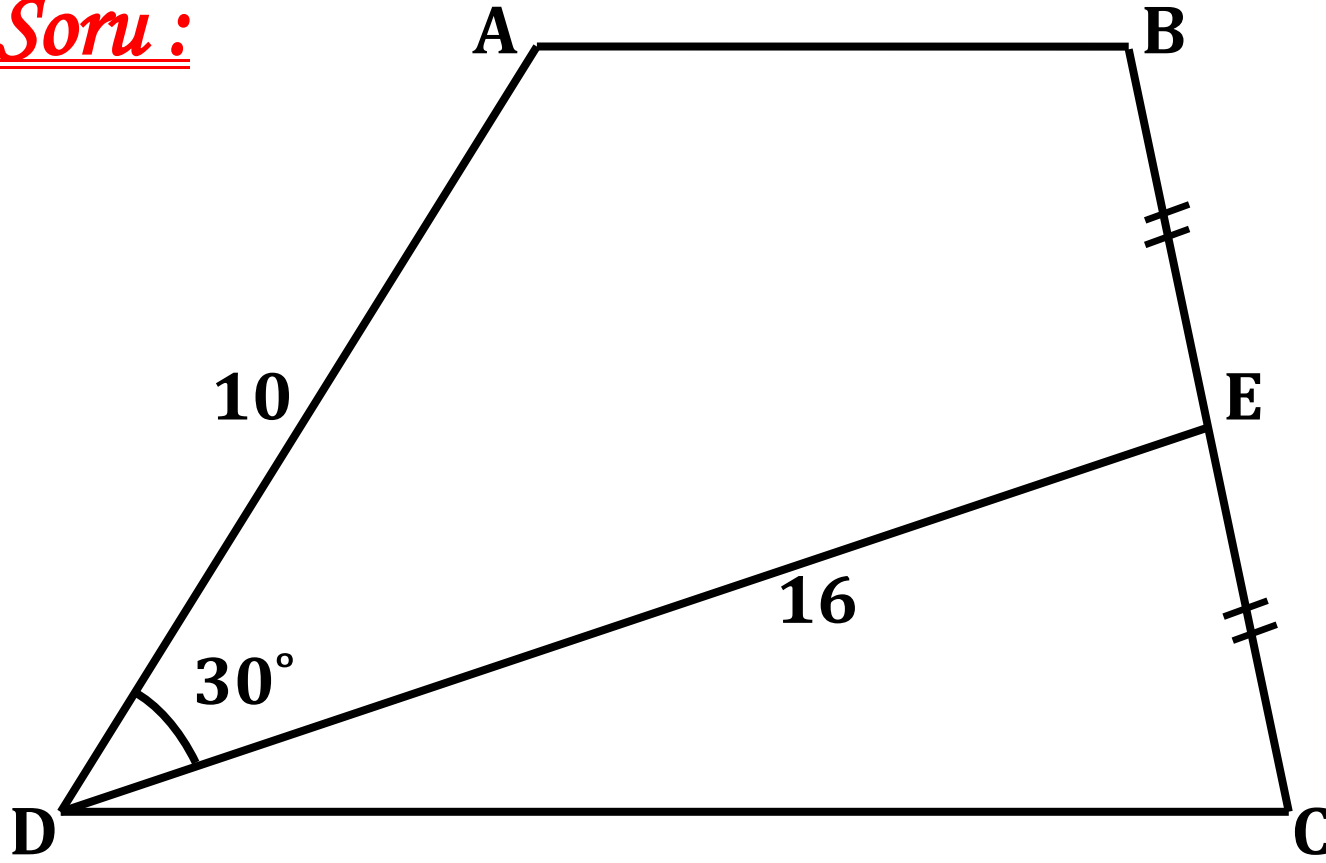
$$A (ABCD) = 2 . A (BCE) \text{ olarak alınır.}$$

Soru :

**ABCD yamuğunun
alanını bulunuz.**

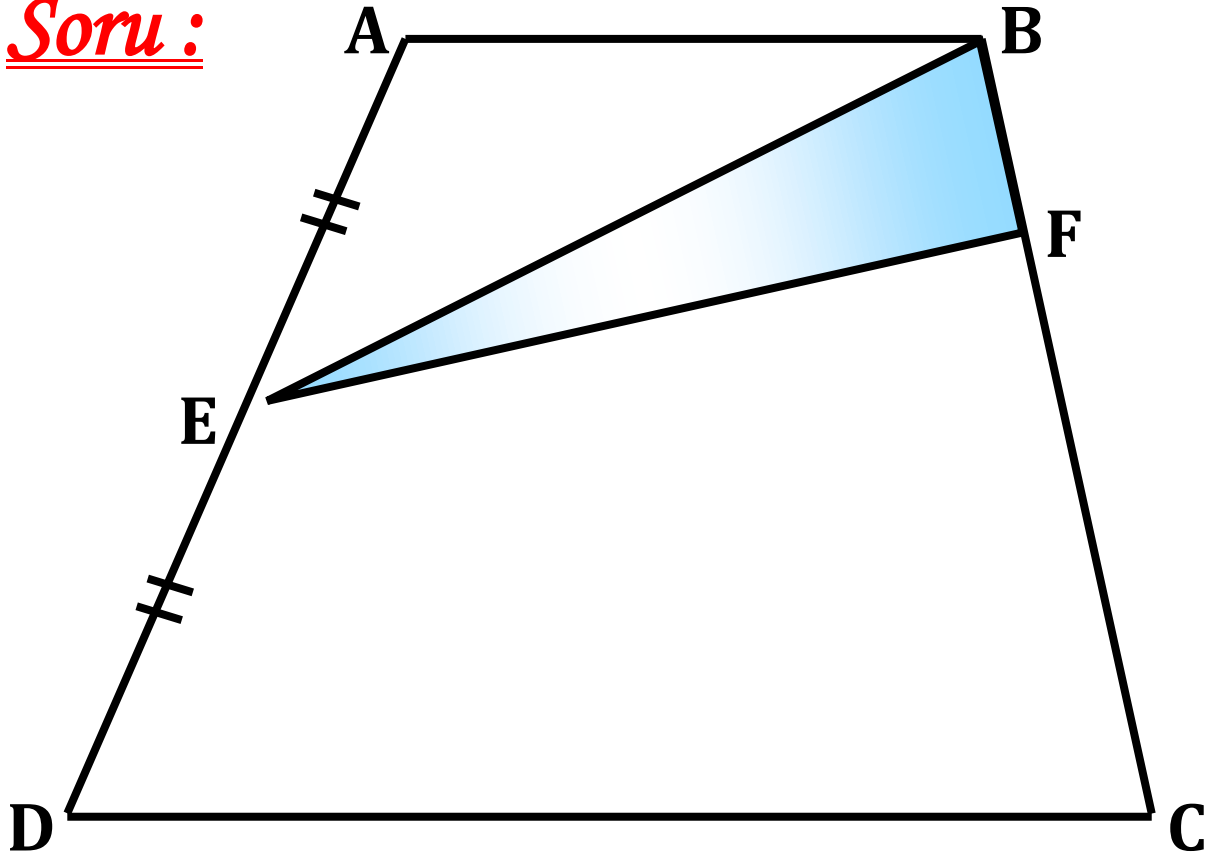
Soru :

ABCD yamuğunun
alanını bulunuz.

(A ile E birleştirilir.)

Soru :

ABCD yamuk,

$|FC| = 3 \cdot |BF|$ ve

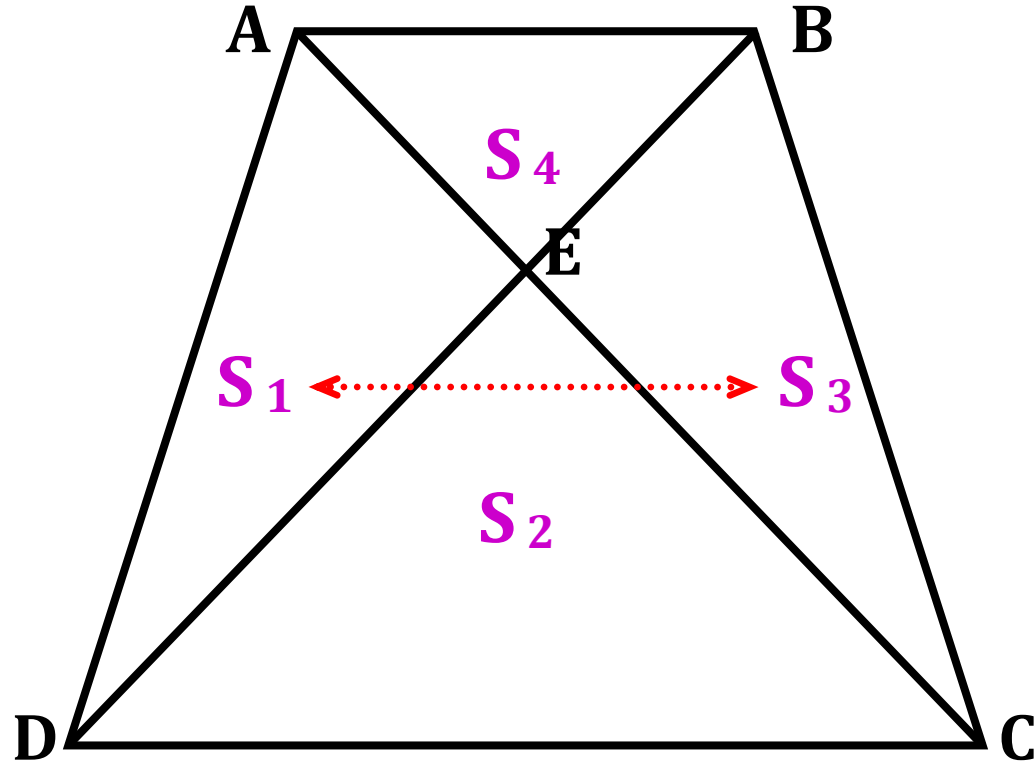
$A(BEF) = 8 \text{ br}^2$ ise

$A(ABCD) = ?$

(Alan – taban ilişkisini kullanılır.)

Kural 3: S'ler bulundukları bölgelerin alanlarını göstermektedir.

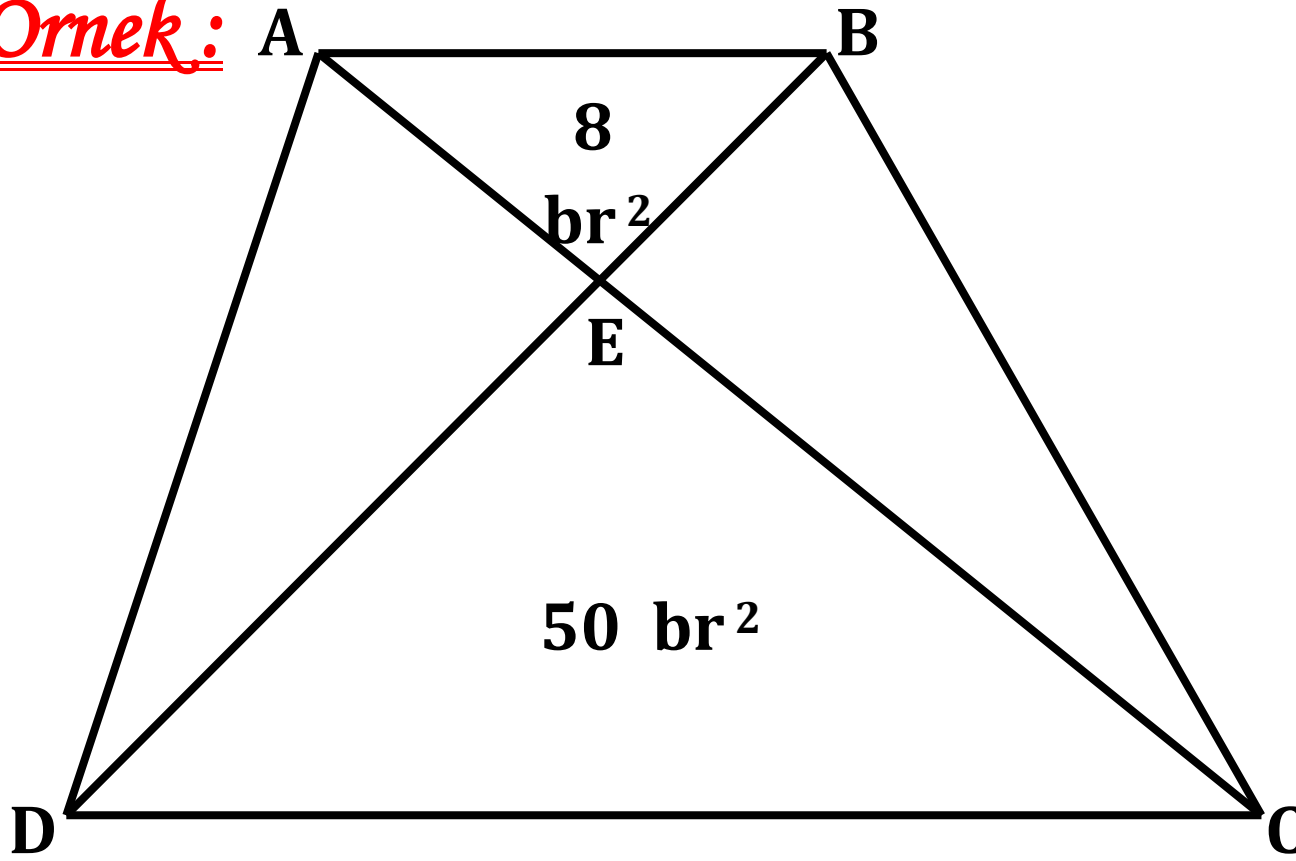
Yamukta köşegenlerin
ayırıldığı üçgenler varsa ;

1) $S_1 \cdot S_3 = S_2 \cdot S_4$

olarak alınır. (Çapraz alanların
çarpımı birbirine eşittir.)

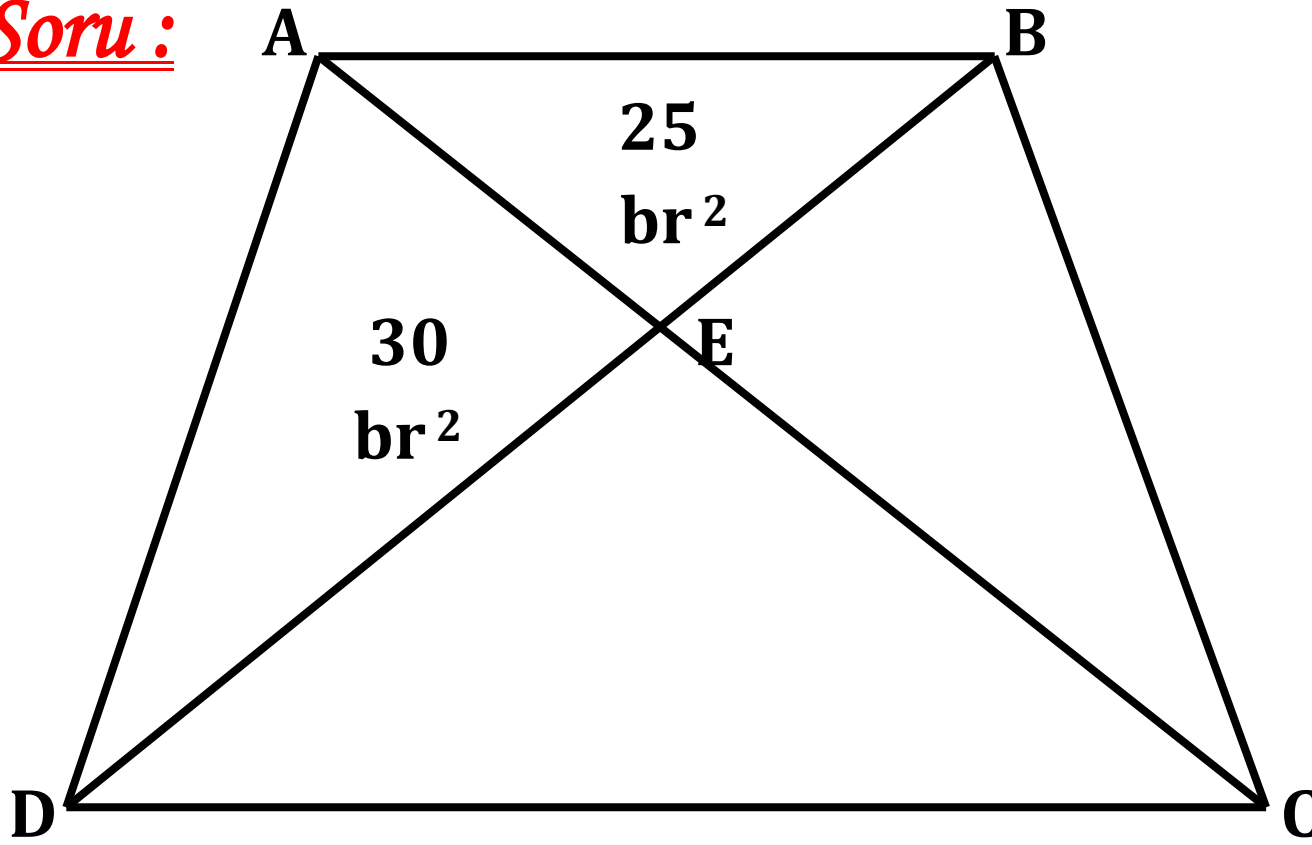
2) $S_1 = S_3$ 'tür. Yani yamukta paralel kollar arasında kalan iki
yan üçgenin alanları birbirine eşittir.

Örnek:

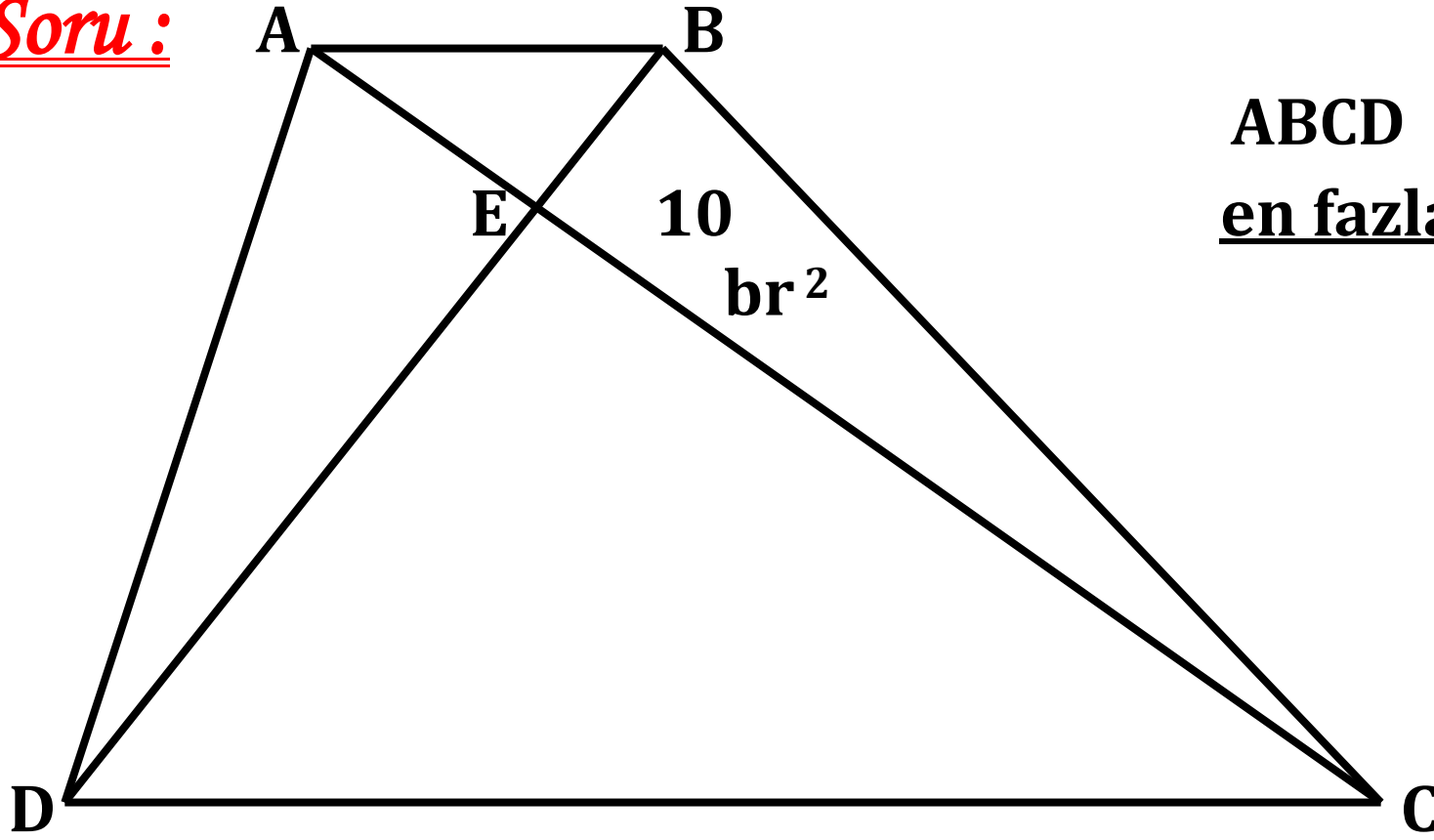
ABCD yamuk ise
 $A (ABCD) = ?$

Soru :

ABCD yamuk ise
 $A (ABCD) = ?$

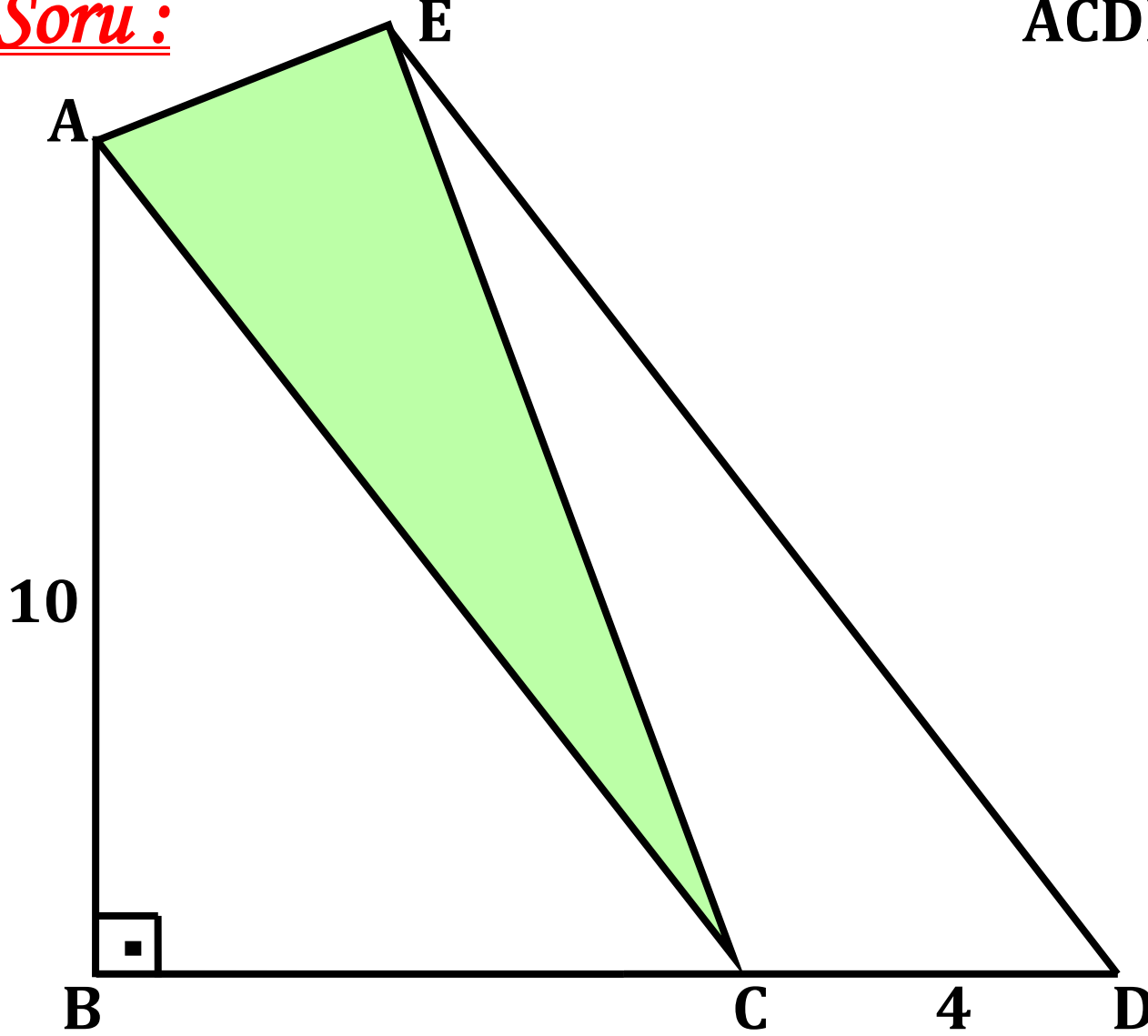
Soru :

ABCD yamuğunun alanı
en fazla kaç br² olabilir ?

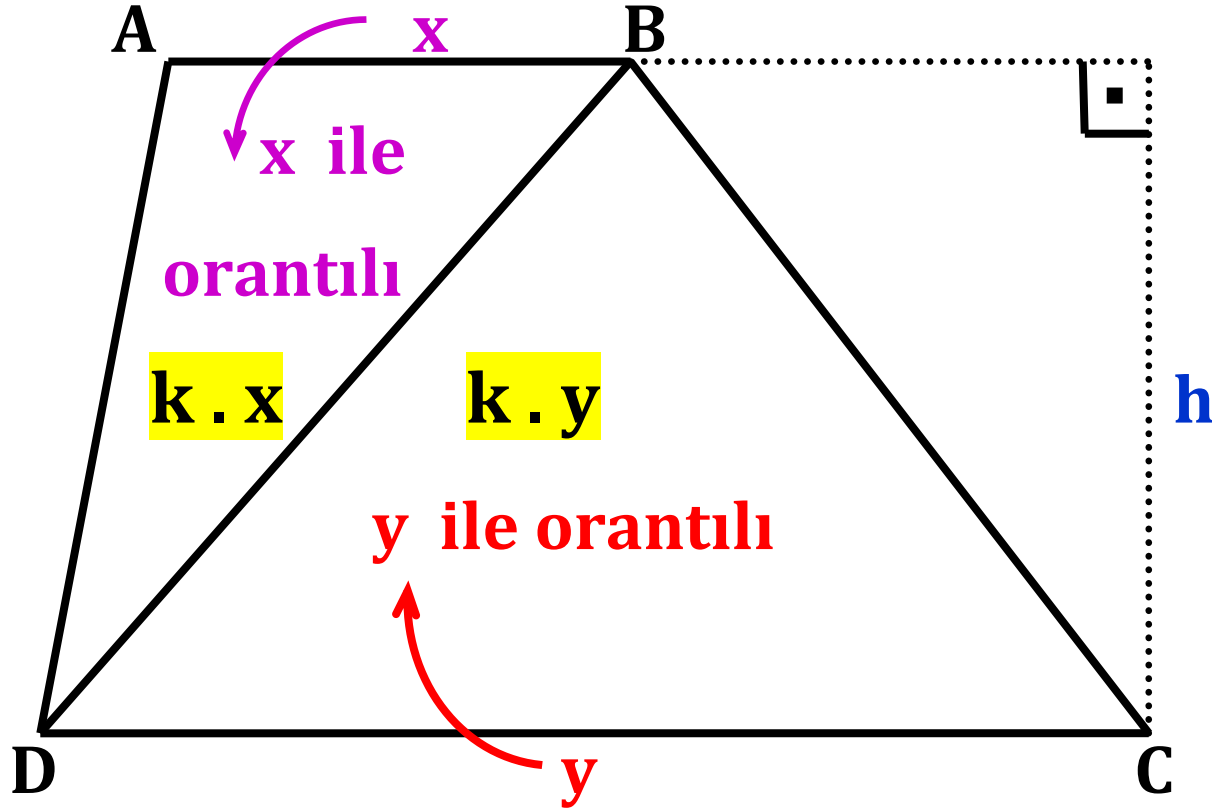
Soru :

ACDE yamuksa boyalı bölgenin alanını bulunuz.

(A ile D 'yi birleştir. Bölgelere harf ver ve istenileni üçgenin alan kurallarından elde et.)

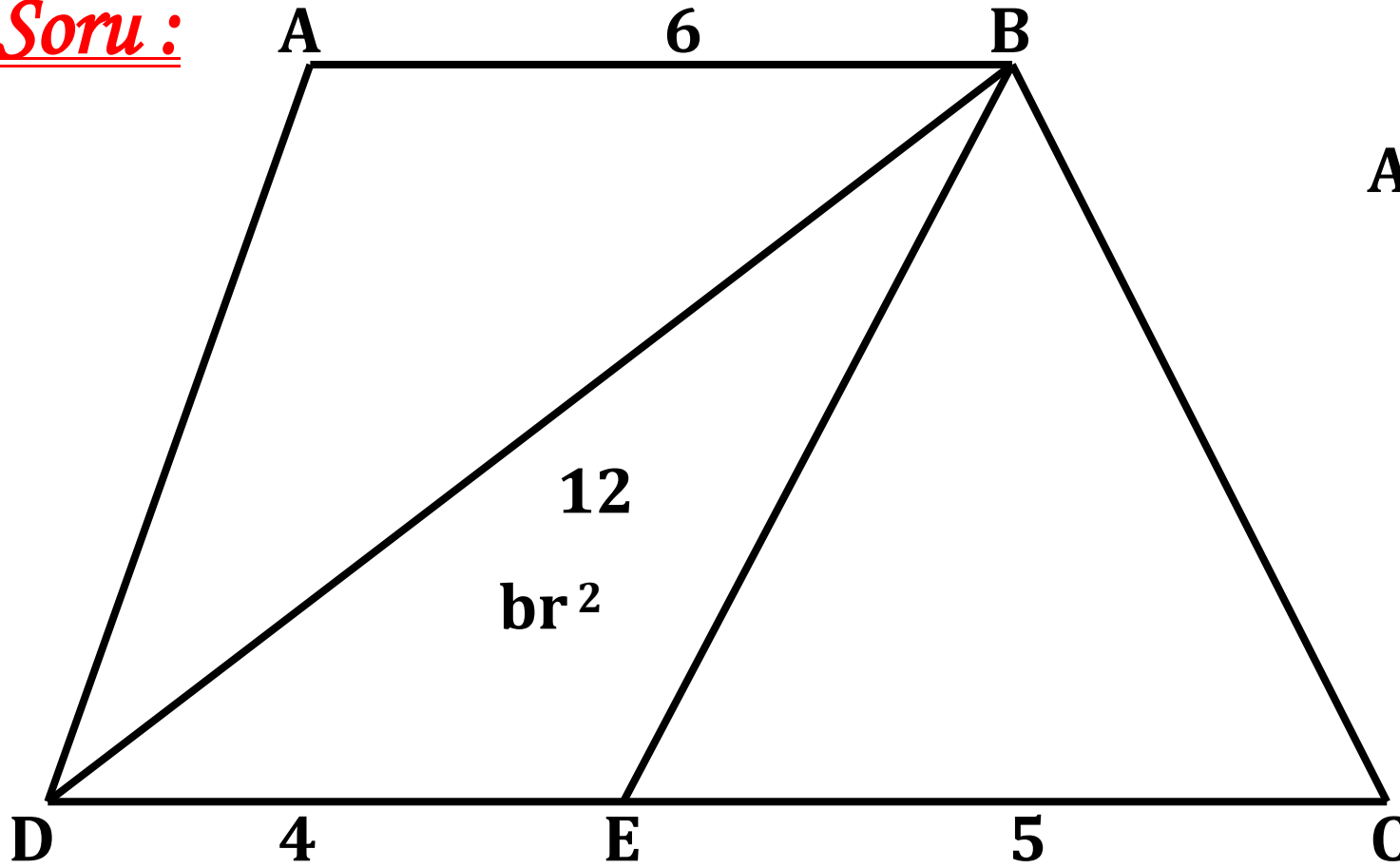
Kural 4: (Alan – taban ilişkisi)

ABCD yamuğunda
iki üçgenin de
yüksekliği aynıdır.

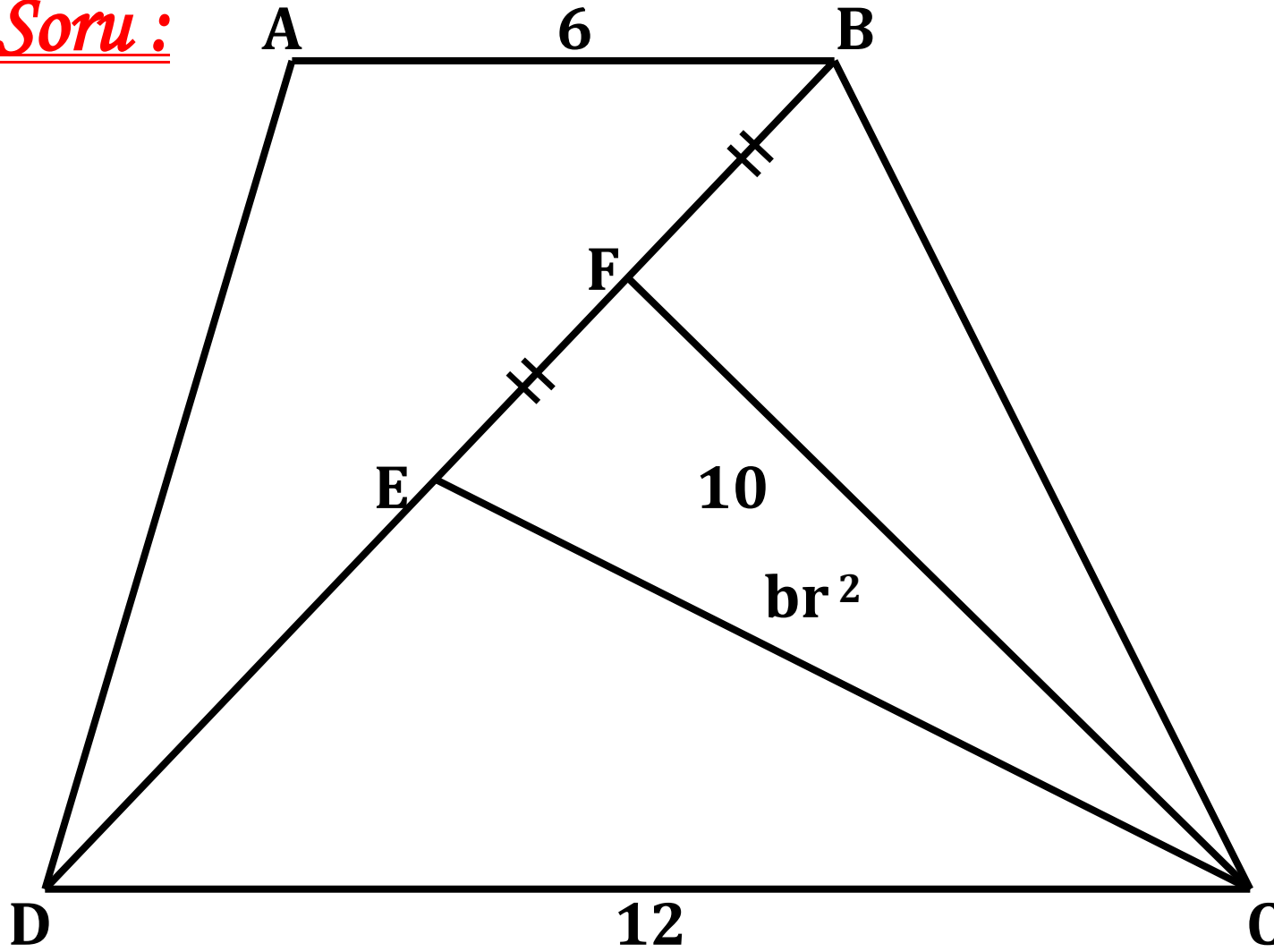
*** Yükseklikleri
aynı olan üçgenlerin
alanları tabanları ile
orantılı idi.

Soru :

**ABCD yamuğunun
alanını bulunuz.**

Soru :

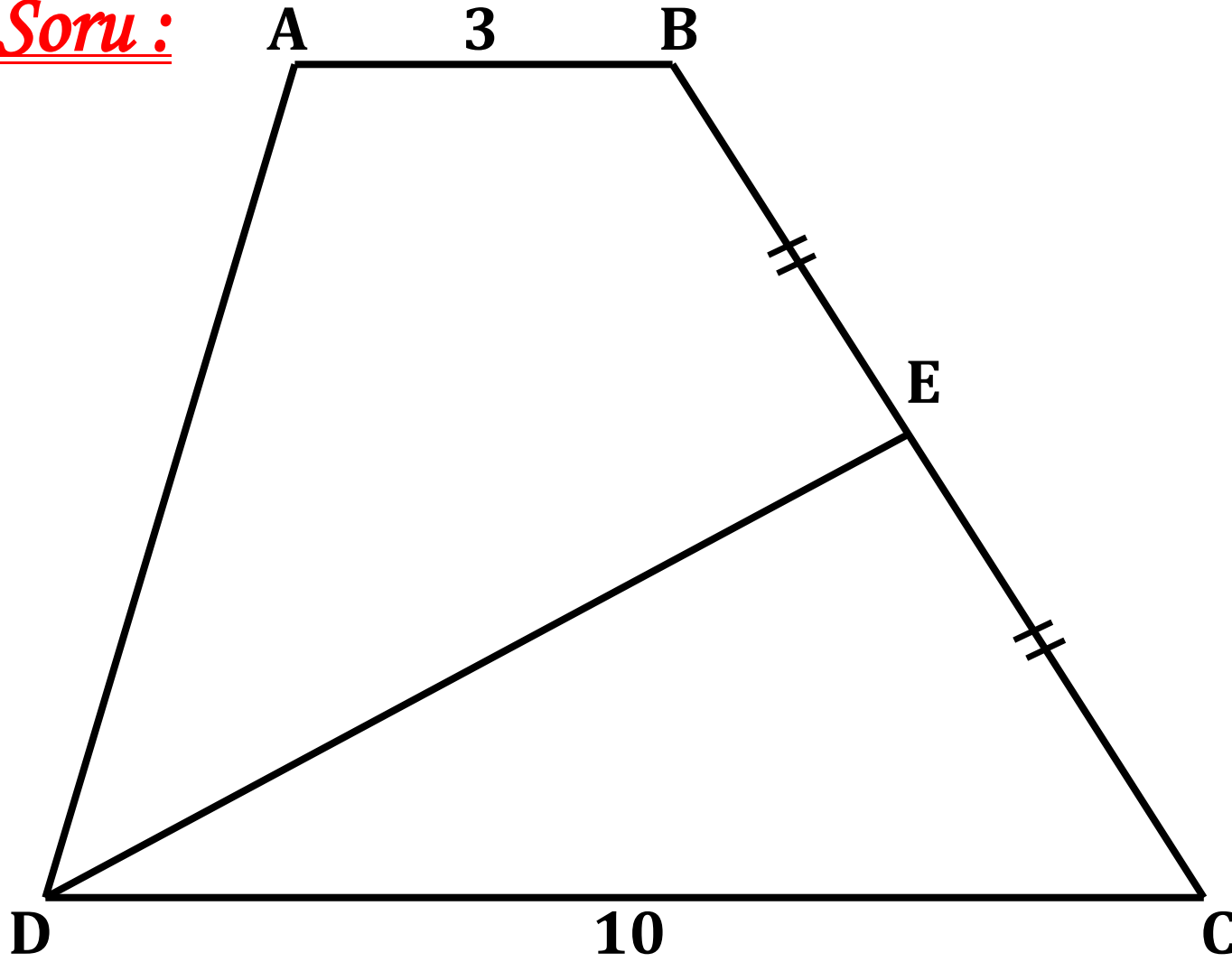
ABCD yamuk ve

$$|DE| = 2 \cdot |EF|$$

$$\text{ise } A(ABCD) = ?$$

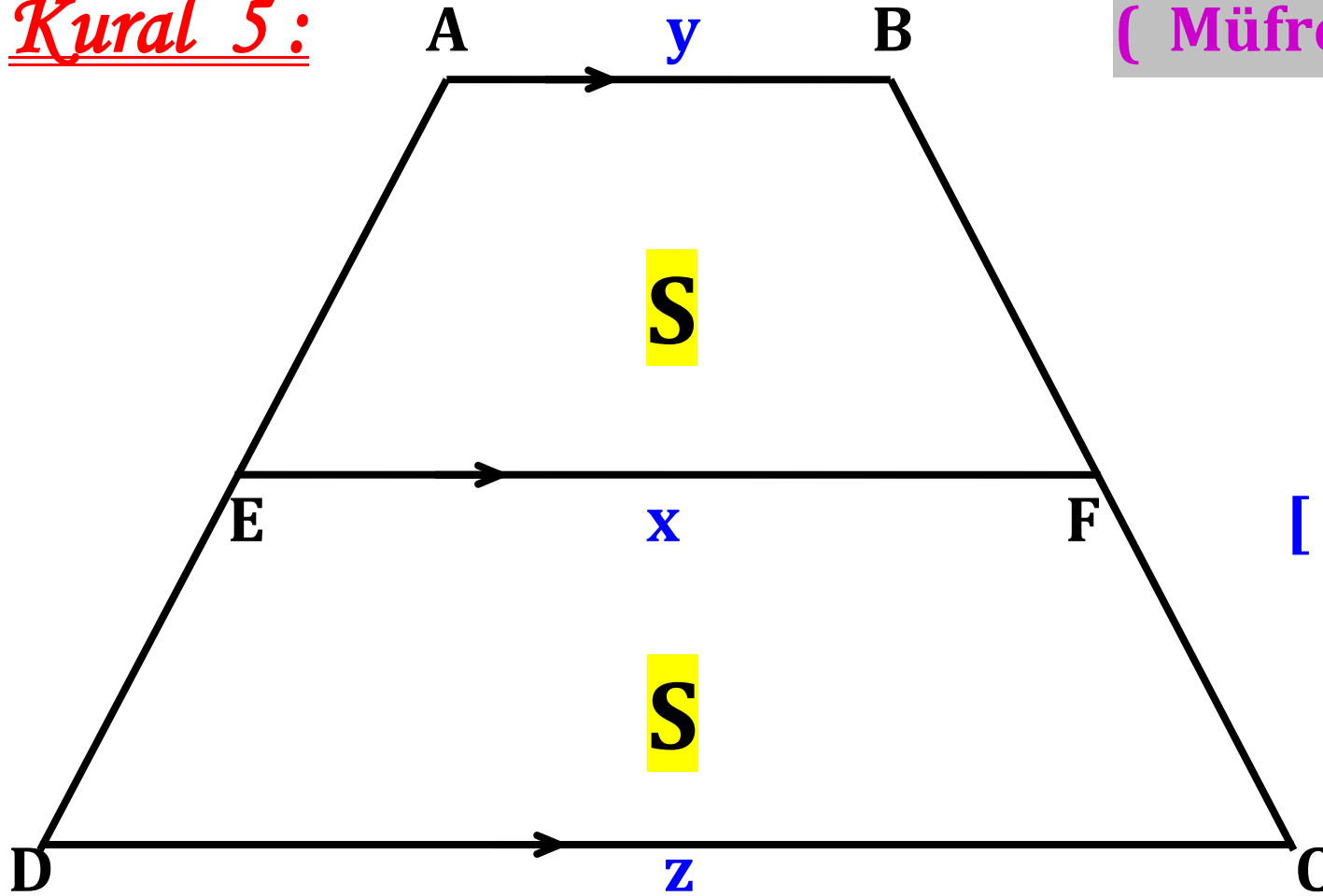
Soru :

ABCD yamuk ise $\frac{A (ABCD)}{A (ABED)} = ?$

Kural 5:

(Müfredatta yok.)

ABCD yamuk ve

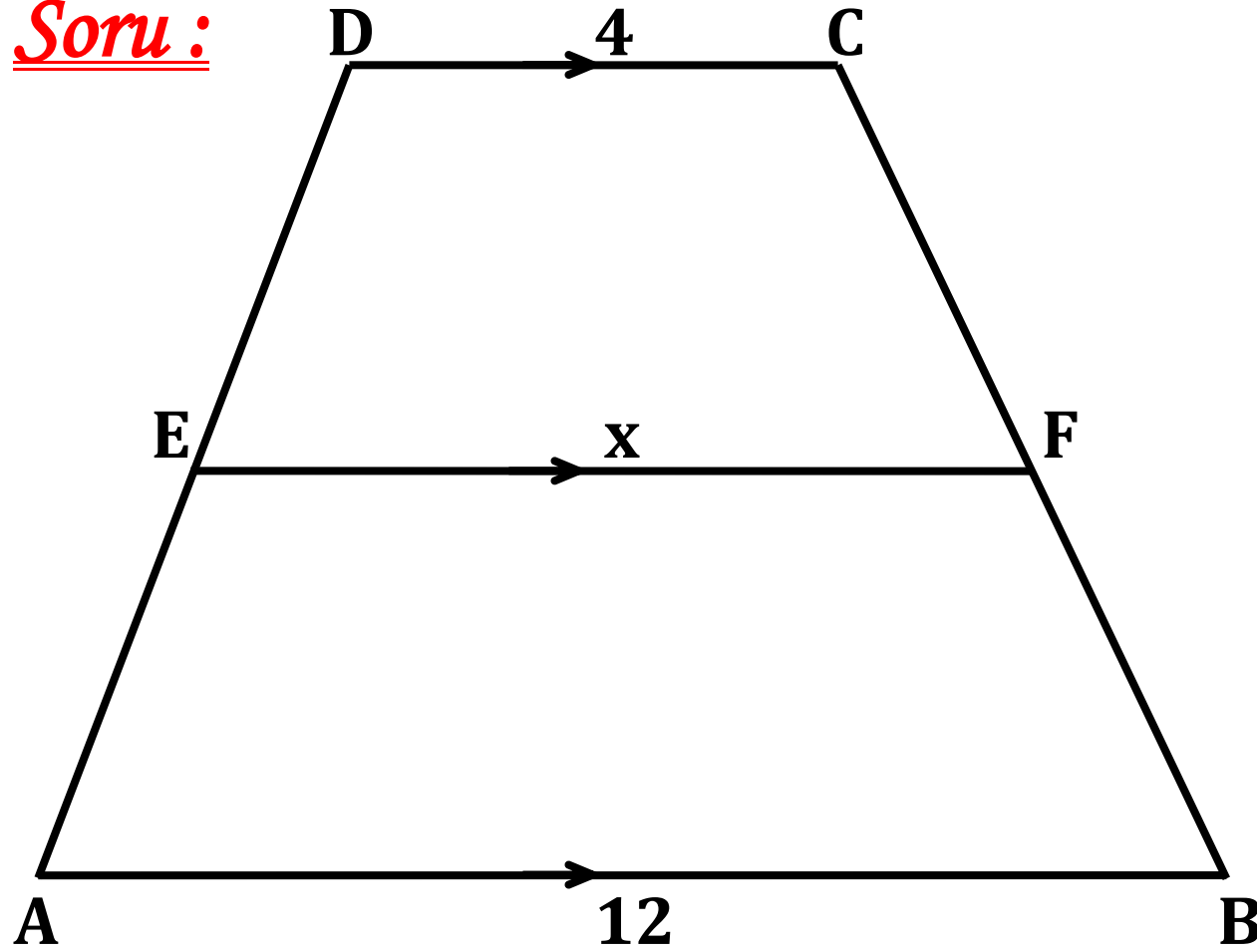
[AB] // [EF] // [DC]
olsun.

$A (AEFB) = A (EDCF) = S$ ise

$$x^2 = \frac{y^2 + z^2}{2}$$

olarak alınır.

Soru :

ABCD yamuğunda, ABFE ile CDEF yamuklarının alanları birbirine eşit ise $x = ?$

2. Yol: D ve C noktalarından yukarı doğru parçaları çizilir ve şekil üçgene dönüştürülür. Üst üçgen ile en büyük üçgende alan – benzerlik ilişkisi kurulur ve aynı yöntem üst üçgen ile orta üçgen için kullanılır ve x bulunur.